

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
OPĆINA CENTAR SARAJEVO
OPĆINSKI NAČELNIK

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
OPĆINE CENTAR SARAJEVO
ZA 2026. - 2028. GODINU**

Sarajevo, juni/lipanj 2025. godine

Zakonski i opći okvir za pripremu Dokumenta okvirnog budžeta

Članom 16. **Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine** ("Službene novine Federacije BiH", br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22, 7/25), propisano je da se **Dokumentom okvirnog budžeta (DOB)** vrši trogodišnje planiranje okvirnog budžeta, na kojem se zasniva priprema i izrada godišnjih budžeta, te da DOB sadrži:

- makroekonomske projekcije,
- okvirne projekcije budžetskih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka za naredne tri godine i
- gornje granice izdataka po budžetskim korisnicima za planiranje budžeta za naredne tri godine.

U skladu sa navedenim, ciljevi DOB-a su:

- ✓ definisati strateški okvir za srednjoročno planiranje budžeta,
- ✓ omogućiti povezivanje trogodišnjih projekcija rashoda sa srednjoročnim prioritetima Općine i time osigurati alokaciju resursa u skladu sa strateškim prioritetima,
- ✓ postaviti gornje granice resursa unutar kojih bi trebalo pripremiti godišnji budžet, te identificirati ključna budžetska opredjeljenja koja direktno utiču na mobilizaciju javnih resursa i njihovu raspodjelu u srednjoročnom periodu;
- ✓ postići bolje strateško planiranje i osigurati bolju povezanost prioritetnih politika na koje se raspoređuju budžetska sredstva.

Na ovaj način, uspostavljena je obaveza srednjoročnog (trogodišnjeg) planiranja budžeta za sve nivoe vlasti i to kao kontinuiran proces koji počinje donošenjem smjernica ekonomske i fiskalne politike viših nivoa vlasti, u skladu sa kojima se vrši projiciranje ekonomskog i fiskalnog položaja općine u narednom trogodišnjem periodu, a proces završava odobrenjem konačnog budžeta i procjenom trendova za naredne dvije godine.

Budžetskim kalendarom, propisanim Zakonom o budžetima u FBiH, utvrđeni su krajnji rokovi za svaku fazu budžetskog planiranja.

Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem Instrukcije broj 1 budžetskim korisnicima o načinu i elementima izrade DOB-a, a koja sadrži: osnovne fiskalne pretpostavke i smjernice za pripremu DOB-a u skladu sa smjernicama za trogodišnje planiranje rada, te obrasce tabela prioriteta budžetskih korisnika.

Na osnovu dostavljenih tabela prioriteta budžetskih korisnika, makroekonomskih projekcija i projekcija prihoda i primitaka, strateških dokumenata općine i smjernica ekonomske i fiskalne politike viših nivoa vlasti, priprema se konačni DOB.

Član 15. Zakona nalaže da DOB, kao jedinstven dokument, vlada odnosno načelnik usvaja do 30. juna tekuće godine te da se DOB obavljuje na web stranici do 15. jula tekuće godine.

Osnov za pripremu DOB-a predstavljaju **Smjernice ekonomske i fiskalne politike** za naredni trogodišnji period koje donose viši nivoi vlasti, a koje trebaju biti usvojene i javno dostupne putem web stranica nadležnih ministarstava finansija do 31. maja tekuće godine.

Smjernice sadrže strateške ciljeve, pokazatelje ekonomske i fiskalne politike, osnovne makroekonomske pokazatelje, pretpostavke društvenog i privrednog razvoja, procjene prihoda budžeta te promjene javnog duga i strategiju upravljanja javnim dugom.

U skladu sa navedenim, srednjoročne makroekonomske prognoze u Dokumentu okvirnog budžeta Općine Centar Sarajevo za period 2026.-2028. godine baziraju se na trenutno dostupnim elektronskim verzijama slijedećih dokumenata viših nivoa vlasti:

- Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini 2025.-2027. godine (Fiskalno vijeće Bosne i Hercegovine, decembar 2024. godine);
- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2026.-2028. godine (Federalno ministarstvo finansija, maj 2025. godine);
- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Kantona Sarajevo za period 2026.-2028. godine (Vlada Kantona Sarajevo, juni 2025. godine);
- projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza za kantone i općine za period 2025.-2028. (Ministarstvo finansija FBiH, broj 05-12-5-4674/25-1 od 23.05.2025. godine).

Pored navedenih dokumenata, za dodatne informacije korištene su i dostupne publikacije Federalnog zavoda za programiranje razvoja, kao i dokumenti okvirnog budžeta Federacije BiH i Kantona Sarajevo za period 2025.-2027. godine koji su jedino dostupni u periodu pripreme DOB-a općina za naredni trogodišnji period, imajući u vidu da su rokovi za pripremu DOB-a identični za sve nivoe vlasti.

Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH, broj 32/17) utvrđeno je da je strategija razvoja jedinica lokalne samouprave osnovni dokument za izradu dokumenta okvirnog budžeta.

Pored navedenog, **Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH** (Službene novine FBiH, br. 74/19 i 2/21) propisano je da su trogodišnji planovi rada općinskog organa uprave implementacioni dokumenti koji operacionaliziraju strateške ciljeve, prioritete i mjere iz relevantnih strateških dokumenata, te operacionaliziraju nadležnosti organa uprave i predstavljaju osnovu za izradu DOB-a i programa javnih investicija.

Navedenim propisima također je utvrđena veza između strateških planova, trogodišnjih planova rada i DOB-a:

- *Organ uprave ima jedan glavni program koji se utvrđuje na osnovu strateških ciljeva i prioriteta iz strateških dokumenata, smjernica, te zakonskih nadležnosti organa uprave. Ovako utvrđen glavni program u trogodišnjem planu rada jednak je nazivu glavnog programa u DOB-u.*
- *Program organa uprave utvrđuje se na način da se preuzme mjera iz relevantnog strateškog dokumenta i identičan je programu iz DOB-a. Na taj način je ostvarena potpuna usklađenost strateškog dokumenta, trogodišnjeg plana organa uprave i DOB-a (**mjera iz strateškog dokumenta = program iz trogodišnjeg plana = program iz DOB-a**).*

U skladu sa navedenim zakonskim odredbama, Dokument okvirnog budžeta Općine Centar Sarajevo za 2026.-2028. godinu, bazira se na:

- Strategiji razvoja općine Centar Sarajevo za period 2021.-2027. godine (iz 2022. godine), koja predstavlja osnov za definisanje specifičnosti lokalnog razvoja, ocjena stanja i vizije razvoja općine Centar Sarajevo;
- Trogodišnjem planu rada Općine Centar Sarajevo
- Gender akcionom planu Općine Centar 2023.-2027. i Memorandumu o razumijevanju između Agencije UN za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena i Općine Centar.

U okviru programskog dijela, DOB je, kao i za prethodne trogodišnje periode, pripremljen na slijedeći način:

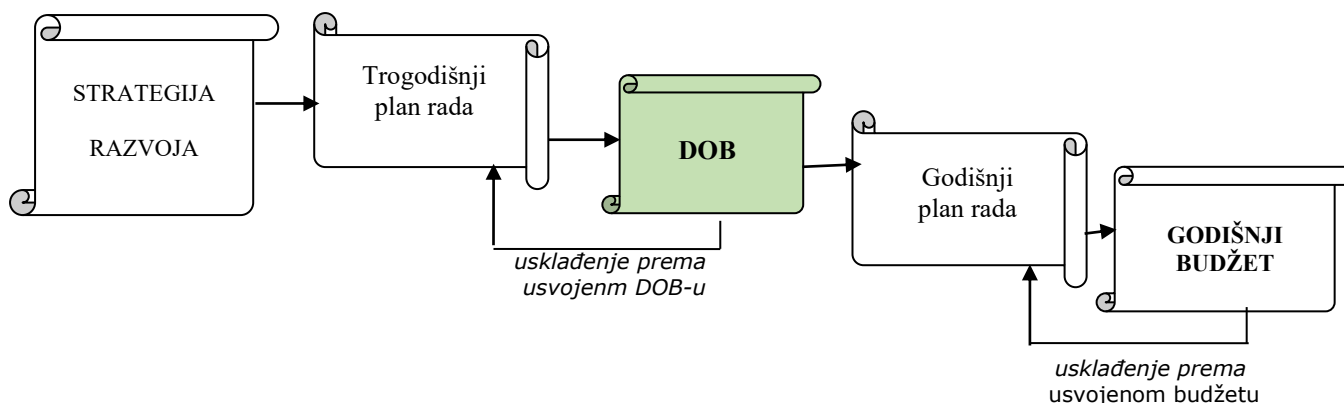
- *glavni program DOB-a definisan je na osnovu strateških fokusa utvrđenih Strategijom razvoja općine Centar Sarajevo za 2021.-2027. godinu, a na osnovu kojih su definisani i strateški ciljevi Općine;*
- *programi za implementaciju glavnog programa definisani su identično kao i mjere (programi) utvrđeni Strategijom razvoja općine Centar Sarajevo za 2021.-2027. godinu;*
- *za implementaciju programa (mjera) navedeni su budžetski projekti (aktivnosti) iz postojećeg budžetskog okvira za 2025. godinu uz projekcije za period 2026.-2028. godine;*

S ciljem osiguranja vidljivosti i praćenja projekata u budžetskim dokumentima, programski dio DOB-a je šifarski povezan sa oznakama (šiframa) programa – mjera iz Strategije razvoja uz pripadajuću analitiku za budžetske projekte.

Pri tome je potrebno naglasiti sa su u DOB-u prikazane samo mjere iz Strategije razvoja koje imaju poveznicu sa projektima sa finansijskim uticajem na budžetske projekcije Općine.

- *ostali programi (administrativni i drugi redovni troškovi) navedeni su kao posebna grupa programa koja nemaju poveznicu (šifriranje) prema programima (mjerama) iz strateškog dokumenta.*

Na ovaj način omogućeno je povezivanje aktualnih strateških dokumenata sa trogodišnjim i godišnjim budžetskim dokumenatima putem programskog dijela DOB-a, pri čemu je potrebno pratiti dinamički tok donošenja i usklađenja planova rada sa budžetskim dokumentima:

Projekcije utvrđene DOB-om, kao okvirnim dokumentom za donošenje Budžeta, predstavljat će osnov za planiranje jednogodišnjeg budžeta.

Također, ove projekcije predstavljaju početnu gornju granicu i realan okvir rashoda za trogodišnji period prilikom pripreme budžetskih zahtjeva za narednu budžetsku godinu.

Navedene okvirne projekcije su neophodne jer je u periodu od tri godine praktično nemoguće postići identične vrijednosti projiciranih DOB-om i nacrtom, odnosno prijedlogom budžeta.

U skladu sa navedenim, projekcije utvrđene DOB-om:

- predstavljaju gornje granice rashoda prema projekcijama isključivo tekućih prihoda i primitaka bez procjene prenesenih sredstava (što je razlog značajne razlike u ukupnim sredstvima u odnosu na Budžet 2025. godine),
- odnose se na Općinu Centar Sarajevo kao jednog budžetskog korisnika u skladu sa Registrom budžetskih korisnika za 2026. godinu (Službene novine Kantona Sarajevo, broj 18/25);
- prikazane su u propisanim budžetskim klasifikacijama u okviru kojih je analitika prema ekonomskoj klasifikaciji prikazana za potrebe definisanja procjenjenih budžetskih limita za zaključivanje okvirnih sporazuma u postupcima javnih nabavki;
- za transfere drugih nivoa vlasti procjenjene su isključivo za kontinuirane projekte (aktivnosti) prema trenutno dostupnim informacijama (potpisanim sporazumima, definisanim transferima umjesto rasporeda pripadajućih prihoda), dok će se konkretizacija izvršiti u godišnjim budžetima prema projekcijama drugih nivoa vlasti i programima javnih investicija;
- korisnici su definisani u skladu sa primjenom Smjernica o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u Federaciji BiH (Službene novine FBiH, broj 37/24) kojima je propisano da se dodjela budžetskih sredstava provodi putem javnog poziva.

I u propisanim slučajevima u kojima se budžetska sredstva mogu dodijeliti bez objavljivanja javnog poziva davaoci budžetskih sredstava su obavezni poštovati minimalne standarde finansiranja vezane uz planiranje budžetskih sredstava (osim vanrednih okolnosti), odabir, ugovaranje, praćenje provođenja i ocjenjivanje, javno objavljivanje i izvještavanje, kao i odgovarajuća pravila o državnoj pomoći sadržana u propisima o državnoj pomoći koji su na snazi u Federaciji BiH.

Najznačajniji rizici za ostvarenje projekcija DOB-a, kao i prethodnih godina, odnose se na:

➤ *najavljene i potencijalne izmjene propisa viših nivoa vlasti:*

Iako je usvajanje ovih propisa neizvjesno, oni mogu značajno uticati i na prihodovnu i rashodovnu stranu budućih budžetskih dokumenata (propisi o porezu na dohodak, izmjene ili novi Zakon o pripadnosti javnih prihoda na federalnom nivou, eventualno donošenje ovog propisa na kantonalnom nivou, kantonalni propisi o lokalnoj samoupravi i nadležnosti jedinica lokalne samouprave).

S obzirom na to da se uticaj navedenih izmjena propisa ne može procijeniti u ovom momentu na općinske budžete, projekcije u DOB-u za period 2026.-2028. godine se baziraju na trenutno važećim propisima.

➤ *uticaj općih ekonomskih kretanja na ostvarivanje prihoda i budžetske prioritete:*

Najznačajniji faktor u predviđanju budžetskih prihoda i rashoda u narednom periodu još uvijek ostaje globalna ekonomska kretanja čija nepredvidivost, brzina i promjena uticaja uslovljavaju

opću nestabilnost i nemogućnost realnijih projekcija općinskih prihoda i budžetskih prioriteta u procesu rasporeda ograničenih općinskih budžetskih sredstava na potrebe građana, kao i mogući nastavak značajnih poremećaja na tržištu cijena (energenata, građevinskog materijala).

✓ *proceduralni neplanirani zastoji:*

Značajan faktor rizika koji može uticati na planirani vremenski raspored budžetskih izdataka odnosi se i na dinamiku pribavljanja potrebne dokumentacije (urbanističke, građevinske dozvole i saglasnosti), kao i na procedure javnih nabavki u uslovima nestabilnog tržišta i potencijalnog neplanskog povećanja cijena dobavljača, a koje čak mogu dovesti i do odustajanja od realizacije dostavljenih ponuda.

✓ *izostanak ili nekoordiniranost eksternih izvora finansiranja:*

Eksterni izvori finansiranja predstavljaju sve značajniji faktor prilikom realizacije općinskih projekata, što je u skladu sa sve većom dostupnošću evropskih i drugih međunarodnih fondova, ali i potrebom usklađivanja planiranih strateških projekata između različitih nivoa vlasti. Njihov izostanak ili nedovoljan iznos, vremenska neusklađenost njihove dostupnosti ili koncept refundiranja koji se realizira u više budžetskih godina, kao i zajednička učešća u kojima je Općina sufinansijer, dok druge institucije provode realizaciju, mogu negativno uticati na planirane budžetske aktivnosti.

✓ *pritisci političkih i drugih interesnih grupa:*

Rizik od političkih i drugih pritisaka interesnih grupa, iako ograničen i umanjen primjenom Smjernica o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija, i dalje može uticati da postupak izbora prioriteta bude nedovoljno transparentan i participativan;

✓ *neusklađenost sa strateškim usmjerenjima:*

Nedovoljna dokumentiranost budžetskih zahtjeva i izvršenih prethodnih mjerenja, analize stanja i potreba građana kao nužnih predradnji u svim fazama pripreme i analize budžetskih zahtjeva, može dovesti do toga da budžetski dokumenti ne odražavaju strateška planska usmjerenja Općine.

U skladu sa navedenim općim i zakonskim okvirom, pripremljen je Dokument okvirnog budžeta Općine Centar Sarajevo za period 2026.-2028. godina kao preliminarni nacrt Budžeta Općine Centar Sarajevo za 2026. godinu sa početnim projekcijama budžeta za 2027. i 2028. godinu.

**Srednjoročna makroekonomska prognoza, fiskalna strategija,
ekonomske i fiskalne politike
Bosne i Hercegovine, Federacije BiH i Kantona Sarajevo**

Analiza kretanja ekonomskih trendova Bosne i Hercegovine

U dokumentu Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini 2025.-2027. godine¹, koju je objavilo Fiskalno vijeće Bosne i Hercegovine, predviđaju se slijedeće makroekonomski pokazatelji Bosne i Hercegovine (za 2025.-20267. godinu)²:

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nominalni BDP u mil. KM	45.594	50.932	53.519	56.266	59.264	62.367
Nominalni rast u %	13,6	11,7	5,1	5,1	5,3	5,2
BDP deflator (prethodna godina = 100)	109,5	109,6	102,7	102,2	102,1	101,9
Realni BDP u mil. KM (prethodna godina = 100)	41.630	46.458	52.137	55.038	58.017	61.202
Realni rast u %	3,7	1,9	2,4	2,8	3,1	3,3
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	14,0	6,1	2,0	1,9	1,8	1,7
Potrošnja u mil. KM	39.284	43.658	45.749	47.483	49.306	51.193
Realni rast u %	1,8	1,3	2,5	1,7	1,8	1,9
Vladina potrošnja u mil. KM	8.513	9.548	10.044	10.396	10.760	11.115
Realni rast u %	1,3	2,1	2,6	1,5	1,7	1,4
Privatna potrošnja u mil. KM	30.771	34.111	35.705	37.087	38.547	40.078
Realni rast u %	1,9	1,1	2,4	1,8	1,9	2,0
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil. KM	10.081	11.519	12.314	13.038	13.905	14.815
Realni rast u %	0,3	12,1	5,1	4,0	5,2	5,1
Vladine investicije u mil. KM	1.356	1.487	1.681	1.798	1.969	2.127
Realni rast u %	-5,0	7,6	9,7	3,9	7,2	5,8
Privatne investicije u mil. KM	8.725	10.031	10.633	11.239	11.936	12.688
Realni rast u %	1,2	12,8	4,4	4,0	4,8	4,9
Uvoz u mil. KM	28.237	27.798	28.761	30.052	31.739	33.637
Nominalni rast u %	33,8	-1,6	3,5	4,5	5,6	6,0
Realni rast u %	6,2	-1,3	2,5	3,0	4,0	3,8
Izvoz u mil. KM	22.037	21.931	22.270	23.676	25.499	27.631
Nominalni rast u %	31,5	-0,5	1,5	6,3	7,7	8,4
Realni rast u %	11,8	-1,2	-0,3	4,3	5,3	5,8
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,2	23,8	23,6	24,3	25,0	25,8
Bilans tekućeg računa u mil. KM	-1.978	-1.376	-1.651	-1.511	-1.372	-1.120
Rast u %	184,7	-30,4	20,0	-8,5	-9,2	-18,4
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-4,3	-2,7	-3,1	-2,7	-2,3	-1,8

Na osnovu analize makroekonomskih kretanja u BiH u prethodnom periodu, kao i sagledavanja uticaja ključnih unutrašnjih i vanjskih faktora od kojih zavisi razvoj, prema procjenama Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, predviđaju se slijedeći pokazatelji:

- ✓ ekonomski rast sa prosječnom stopom ekonomskog rasta od oko 3% na godišnjem nivou: (2025: 2,8%, 2026. 3,1% i u 2027. godini 3,3%) uz poboljšanje i pozitivne stope rasta fizičkog obima industrijske proizvodnje;

¹ Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini 2025.-2027. godine (Fiskalno vijeće Bosne i Hercegovine, decembar 2024. godine; www.mft.gov.ba/globalni-fiskalni-okvir)

² Makroekonomski pokazatelji za period 2022-2027. godina, izvor: Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini 2025.-2027. godine (Fiskalno vijeće Bosne i Hercegovine, decembar 2024. godine);

- ✓ projektirane stope rasta neto prihoda od indirektnih poreza za 2025., 2026. i 2027. godinu iznose 3,9%, 4% i 4,1% respektivno. Projekcija prihoda u navedenom periodu zasnovana je na projektiranim relevantnim makroekonomskim pokazateljima, historijskoj sezonskoj shemi naplate i projekcijama pojedinih kategorija prihoda za 2024. godinu.
- ✓ očekivana prosječna stopa rasta privatne potrošnje u periodu 2025.-2027. godine iznosi 1,9%. Imajući u vidu visok nivo javne potrošnje u okviru BDP-a u Bosni i Hercegovini i napore koji se ulažu kroz proces fiskalne konsolidacije u Bosni i Hercegovini tokom ovog perioda očekuje se postepena stabilizacija javnih finansija kroz smanjenje javnih rashoda i istovremeno povećanje javnih prihoda kako bi se ograničio rast javne potrošnje. Tako se u periodu 2025-2027. godina očekuje ujednačen rast javne potrošnje od oko 1,5% na godišnjem nivou;
- ✓ u periodu 2025-2027. godina u Bosni i Hercegovini se očekuje povećanje investicija po prosječnoj godišnjoj stopi rasta od oko 5% (2025: 4,6%, 2026: 5,4%, 2027: 4,7%). U ovom vremenskom okviru pored povećanja privatnih investicija koje čine većinski dio ukupnih investicija (oko 80% ukupnih investicija), očekuje se i značajniji doprinos javnih investicija.
Projekti u okviru izgradnje putne infrastrukture i energetski projekti-zelena tranzicija, kao i raspoloživost sredstava kod međunarodnih finansijskih institucija bi uz adekvatnu i pravovremenu implementaciju istih mogli rezultirati godišnjim povećanjem javnih investicija od oko 5,5%, u periodu od 2025. do 2027. godine. Tako bi u srednjoročnom vremenskom okviru udio javnih investicija u okviru BDP-a u Bosni i Hercegovini bio povećan na oko 3,5% BDP-a.
- ✓ početkom augusta 2023. godine agencija za ocjenu kreditnog rejtinga Standard & Poor's povećala je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting s „B s pozitivnim izgledima“ na „B+ sa stabilnim izgledima“ te u februaru 2024. godine potvrdila taj status, tako da bi u narednim godinama strana direktna ulaganja u prosjeku dostizala oko 3,1% BDP (u 2025. godini i 2026. godini bi se kretala oko 3,0 % te u 2027. godini oko 3,2% BDP).
- ✓ očekuje se i rast broja zaposlenih osoba uz postepeno smanjenje stope nezaposlenosti u Bosni i Hercegovini, kao i za rast prosječne neto plate. Time bi u 2025-2027. godini ukupan broj zaposlenih osoba u Bosni i Hercegovini mogao biti uvećan za 1,1%-1,8% g/g, dok bi prosječna neto plata mogla biti uvećana 6-7% g/g. uz značajan uticaj rizika koji bi mogli značajno uticati na pretpostavljeni rast plata kao i broj zaposlenih lica;
- ✓ izrada projekcija inflacije u Bosni i Hercegovini, kao i prethodnih godina, zasniva se na kretanju cijena energenata i hrane na svjetskom tržištu i projekcija inflacije u EU kao bitnih eksternih faktora.
Posljednje raspoložive projekcije Svjetske banke ukazuju da bi indeks cijena hrane mogao biti manji za 0,5% g/g u 2026. godini i zadržati isti nivo i naredne godine. Time bi inflacija u eurozoni mogla iznositi 1,9% u 2026. godini. Ako se pored navedenih eksternih faktora uzmu u obzir stabilne cijene komunalija, kao domaćih faktora, inflacija u Bosni i Hercegovini u 2026-2027. godini se može kretati 1,7%-1,8% g/g.
- ✓ u periodu 2025-2027. godine može se očekivati porast vanjskotrgovinske razmjene sa svijetom. U tom slučaju u Bosni i Hercegovini se može očekivati prosječni godišnji rast ukupnog izvoza od oko 5% (izvoz roba 4,4% i izvoz usluga 6,6%). Ovdje posebno treba naglasiti doprinos usluga, budući da je udio istih u posljednjih nekoliko godina značajno uvećan i vrlo često amortizirao određene gubitke u okviru izvoza roba koji su nastali usljed fluktuacija na međunarodnim tržištima. Tako bi tokom ovog perioda zahvaljujući ovom izvoznom rastu udio izvoza u BDP-u bio povećan na oko 45% na kraju 2027. godine.
S druge strane, očekuje se da bi se uvoz u ovom periodu trebao kretati po nešto sporijoj godišnjoj stopi rasta od 3,6% (uvoz roba 3,6%, uvoz usluga 3,7%). Posljedica ovakvog kretanja uvoznog rasta bila bi stabilizacija udjela uvoza u BDP-u na oko 54% BDP-a na kraju 2027. godine. Nešto snažniji rast izvoza u odnosu na rast uvoza u srednjem roku bi rezultirao postepenom stabilizacijom vanjskotrgovinskog bilansa kao udio u BDP-u na 9%, odnosno blago

pozitivnim doprinosom ekonomskom rastu, dok bi pokrivenost uvoza izvozom zaključno s 2027. godinom trebala iznositi skoro 82%.

- ✓ gornje granice zaduženja budžeta, iskazane kao iznos potreban za servisiranje ukupnih dugova ili procenat od BDP-a, u zavisnosti od zakonskog rješenja, predviđaju se u okvirima koje propisuju zakoni kojima je regulisano zaduživanje za svaki od nivoa vlasti.
- ✓ sa stabilizacijom cijena energenata i hrane, depoziti stanovništva nastavili bi s rastom tako da bi se u periodu 2025-2027. godine stopa rasta ukupnih depozita mogla kretati između 7% i 7,5%.
- ✓ nivo javnih rashoda, kao udio u BDP-u, u periodu 2025-2027. godine treba smanjivati s ciljem da nivo javnih rashoda konsolidirano na nivou BiH bude ispod 40% BDP-a;

Rizici po ostvarivanje projekcija ekonomskog rasta u osnovnom scenariju su vanjski rizici (neizvjesnost u vanjskom okruženju, jačanje inflatornih pritisaka, slabljenje globalnog ekonomskog rasta) i unutrašnji rizici u Bosni i Hercegovini (složen sistem donošenja odluka i spor tempo provođenja ekonomskih reformi u zemlji, eventualna kašnjenja u implementaciji strukturalnih reformi) te rizici koji se tiču klimatskih promjena, odnosno usaglašavanje zakonske regulative u oblasti zelene energije u Bosni i Hercegovini s važećim propisima u zemljama EU (do 2026. godine, BiH je obavezna usaglasiti domaće zakonodavstvo kao i strukturu ekonomije u skladu sa odredbama Carbon Border Adjustment Mechanism CBAM8 regulative).

Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2026.-2028. godine

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Federalno ministarstvo finansija objavilo je Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2026.-2028. godine³, kojima su definirani slijedeći makroekonomski pokazatelji za Federaciju BiH u narednom trogodišnjem periodu:

Tabela 5. BDP FBiH; procjena i projekcije 2024- 2028.

Indikator	2024	2025	2026	2027	2028
Nominalni BDP u mil. KM	34.379	36.339	38.156	40.025	42.066
Nominalni rast %	7,5	5,7	5,0	4,9	5,1
Realni BDP u mil. KM	32.846	35.410	37.466	39.339	41.386
Realni rast %	2,8	3,0	3,1	3,1	3,4

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

Navedene projekcije odraz su slijedećih makroekonomskih karakteristika Federacije BiH 2024.godine:

- skroman realni rast ekonomske aktivnosti (2,8%), uzrokovan slabom ino potražnjom kao i učinkom poplava u drugom dijelu godine.
- smanjenje inozemne potražnje zbog pogoršavanja globalnih trgovinskih prilika i rigoroznijih monetarnih uvjeta uslijed visokih inflatornih pritisaka;
- kao i prethodne godinen rast realne bruto dodane vrijednosti (BDV) posljedica je rasta ponajviše uslužnih djelatnosti uz najizraženiji rast realne ekonomske aktivnosti u trgovini na veliko i malo, prijevoz i skladištenje, hotelijerstvo i ugostiteljstvo (7,1%), a sa druge strane prerađivačka industrija koja je bitna komponenta BDV -a zabilježila je najveću stopu pada (-3,2%).

³ Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2026.-2028. godine, Federalno ministarstvo finansija/financija, maj 2025. godine

- pad tražnje naših glavnih trgovinskih partnera zbog globalne ekonomske tenzije kao i usporavanja ekonomska aktivnosti u EU što se odrazilo na pad obima ukupne industrijske proizvodnje (-3,9%).
- pad industrijske proizvodnje i pad zaposlenosti u tom sektoru upućuju na smanjenje konkurentnosti industrije Federacije BiH.
- inflacija se zadnje dvije godine smanjuje nakon ostvarenog vrhunca krajem 2022. godine. U 2024. godini, inflacija je iznosila 1,4% (što je za 3,7 pp niže u odnosu na prethodnu godinu). Najsnažniji rast cijena zabilježen je u kategoriji restorana i hotela 8%. Cijene režijskih troškova zadržale su se na nivou iz 2023. godine, uprkos poskupljenju cijena električne energije za domaćinstva u FBiH.
- osnovne karakteristike tržišta rada u FBiH uglavnom su ostale iste u odnosu na prethodne godine: visoka dugoročna nezaposlenost, te niska aktivnost radno sposobnog stanovništva.
- FBiH je posljednjih nekoliko godina bilježila relativno dobre rezultate u vanjskotrgovinskoj razmjeni, međutim statistički podaci za 2023. i 2024. godinu ukazuju na značajno usporavanje. U 2024. godini izvoz je pao za 3,8%, a uvoz bilježi rast od 2,3%. Ovakva kretanja u vanjskotrgovinskoj razmjeni dovela su do produbljivanja vanjskotrgovinskog deficita. Obzirom da se u u srednjoročnom periodu u zemljama EU i eurozone očekuje nešto viši nivo ekonomske aktivnosti može se očekivati postepeni oporavak vanjskotrgovinske razmjene.

Bitan faktor za ekonomski rast u zemlji tokom perioda 2026- 2028. predstavljat će:

- ✓ institucionalni kapacitet zemlje u provedbi strukturnih reformi (očekuje se poboljšanje implementacije mjera na unapređenju poslovnog ambijenta, a što predstavlja preduslov za povećanje investicionih ulaganja (domaćih i inostranih), veću iskorištenost postojećih i pokretanje novih kapaciteta, povećanje broja zaposlenih i jačanje konkurentne pozicije proizvođača kako na domaćem tako i na inostranim tržištima.
- ✓ blagovremeno i u punom kapacitetu pristupiti procesu zelene tranzicije. Eventualna kašnjenja u procesu zelene tranzicije predstavljaju prijetnju za konkurentnost industrijske proizvodnje kako u BiH tako i u FBiH.

Samo pod uslovom materijalizacije kako eksternih tako i internih pretpostavki, u FBiH za u 2025. godini procijenjena je stopa realnog rasta od 3%, a za naredno trogodišnje razdoblje 2026- 2028. projicirana je prosječna stopa realnog rasta BDP – a u FBiH od 3,2%.

Rizici po projekcije rasta u srednjoročnom periodu 2026– 2028. godine vrlo su naglašeni i pod utjecajem:

- eksternih faktora:trgovinski ratovi, oružani sukobi, geopolitičke napetosti i povećanje vojnih rashoda u zemljama članicama Europske unije, trgovinska politika SAD,
- internih faktora: spor intenzitet provođenja ekonomskih reformi u zemlji kao i složen sistem donošenja odluka, eventualna kašnjenja u reformskim procesima, trend smanjenja radne snage koji je evidentan u posljednjih nekoliko godina, kao i rizik vezano za uvođenje CBAM regulative. (dodatno oporezivanje robe prilikom izvoza u EU ukoliko se u BiH ne postigne zadovoljavajući stepen niskougljičnog razvoja i dekarbonizacije, bosanskohercegovački proizvodi na europskom tržištu neće biti cjenovno konkurentni, a negativni efekti vanjskotrgovinske razmjene na projicirani rast zasigurno neće izostati, nepovoljne hidrološke prilike, kao i dotrajali termoelektrični kapaciteti odnosno niska pogonska spremnost mogli bi se negativno odraziti na ukupnu proizvodnju električne energije i na fizički obim ukupne industrijske proizvodnje, te stoga i na projicirani rast.

Ekonomska i fiskalna politika FBiH u srednjoročnom periodu

Strateški ciljevi ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH baziraju se **Strategiji razvoja Federacije BiH 2021. – 2027. godine** kao temeljnom strateškom dokumentu koji usmjerava razvoj Federacije Bosne i Hercegovine i koja definira osnovnu platformu socioekonomskog razvoja Federacije BiH i kojom su definirana četiri razvojna cilja:

1. ubrzan ekonomski razvoj,
2. prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj,
3. resursno efikasan i održiv razvoj,
4. transparentan, efikasan i održiv javni sektor.

Akceleratori koji donose najveći razvojni efekt Federaciji BiH, te doprinose rastu produktivnosti i socioekonomskom razvoju. Akceleratori ubrzanog razvoja Federacije BiH su:

- a) inovacije i digitalizacija,
- b) otvaranje i razvoj preduzeća,
- c) finansijski sistem i javne finansije.

Realizacija ovih ciljeva u neposrednoj je vezi sa:

- Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama Federacije BiH 2021- 2025. g.
 - Programom rada Vlade FBiH za period 2023. – 2026. g.,
 - Programom ekonomskih reformi FBiH za period 2025 – 2027. g.,
 - Strategijom zapošljavanja u FBiH 2023. – 2030. g.,
 - Strategijom upravljanja dugom u FBiH 2024 – 2026. g.
 - Strategijom razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Federaciji Bosne i Hercegovine (2024-2030. g.)
 - Strategijom razvoja male privrede Federacije BiH 2022- 2027.
- te drugim sektorskim strategijama koje podupiru implementaciju postavljenih ciljeva.

Ekonomska politika usmjerena Strategijom razvoja FBiH, predložava i prioritete Bosne i Hercegovine utvrđene u procesu evropskih integracija:

- ✓ Ekonomski investicioni plan za Zapadni Balkan,
- ✓ Zelena agenda za zapadni Balkan,
- ✓ EU digitalna strategija,
- ✓ globalno prihvaćene ciljeve održivog razvoja (Agenda 2030).

U skladu sa navedenim posebna pažnja posvetiti će se jačanju privrednog rasta i razvoja kroz:

- stvaranje povoljnog poslovnog okruženja,
- podsticanje investicija,
- podržavanje poduzetništva,
- uključivanje u globalne lance vrijednosti,
- modernizaciju i izgradnju prometne infrastrukture i ostalih infrastrukturnih objekata,
- izgradnju i obnovu energetske infrastrukture i tranzicija na čistu energiju,
- stvaranje novih vrijednosti na poslovnom tržištu i tržištu rada.

Najčešće korišteni instrument ekonomske politike u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH jeste fiskalna politika, a ona podrazumijeva poreznu politiku i javne prihode i politiku rashoda.

Porezna politika i javni prihodi FBiH

Porezna politika mora biti usmjerena na povećanje funkcionalnosti tržišta rada i konkurentnosti što će se provesti slijedećim mjerama:

- smanjenjem doprinosa na teret poslodavaca sa 10,5% na 5%, kao što je usvojeno u izmjenama Zakona o doprinosima, kao dio reforme sistema poreznog opterećanja, doprinijeti će se ostvarenju ušteda na strani poslodavca, te ostaviti prostor za ulaganja i povećanje konkurentnost privrede. Naredne faze reforme nastaviti će se kroz sveobuhvatnu reformu propisa o doprinosima i porezu na dohodak, smanjenjem doprinosa i proširenjem porezne osnovice
- usvajanje nacrtu Zakona o fiskalizaciji transakcija predstavlja korak ka modernizaciji fiskalnog sistema kroz primjenu savremenih tehnoloških rješenja, što omogućava efikasniju kontrolu i nadzor nad prometom, bolju transparentnost i bržu razmjenu informacija između poreskih obveznika i Porezne uprave FBiH.
- uspostavljanjem jedinstvenog sistema oporezivanja imovine u cijeloj Federaciji omogućila bi se standardizacija pravila na cijeloj teritoriji Federacije BiH, čime bi se olakšalo administriranje i kontrola poreza na imovinu, usklađen s međunarodnim standardima i praksama u oblasti direktnog oporezivanja, što je važno za europsku integraciju i konkurentnost na regionalnom i globalnom nivou.
- ulaganjem u digitalizaciju javne uprave, naročito Poreznu upravu, su ključna za unapređenje transparentnosti, efikasnosti i pravednosti poreznog sistema. Digitalizacija će smanjiti troškove poslovanja, povećati produktivnost i omogućiti bržu dostupnost podataka za analize i kontrolu.
- nastavljanjem aktivnosti unapređenja koordinacije i odgovornosti između svih nivoa vlasti u pripremi projekcija javnih prihoda, uspostave što kvalitetnijeg sistema izvještavanja, prema OECD metodologiji, kao i analize pripadnosti i raspodjele javnih prihoda korisnicima u Federaciji BiH shodno ustanim nadležnostima.

Realizacija ovih aktivnosti zavisiće od političke stabilnosti i institucionalne spremnosti, uz mogućnost prilagođavanja uslijed globalnih izazova koji mogu uticati na dinamiku, imajući u vidu da je domaća ekonomija pod direktnom izloženošću globalnih geopolitičkih rizika.

Projekcije javnih prihoda FBiH za period 2025. – 2027. godine:

U 2025. godini, ukupno očekivano ostvarenje javnih prihoda u Federaciji BiH iznosi 14.863,8 mil. KM i u poređenju sa ostvarenjem iz prethodne godine pretpostavlja rast od 8,9% ili za nešto više od 1.225 mil. KM.

Prateći očekivani ekonomski rast na nivou Bosne i Hercegovine od prosječnih 3,1% na godišnje u periodu 2026. – 2028. godina, pretpostavlja se da će prosječna godišnja stopa rasta naplate ukupnih javnih prihoda u Federaciji BiH u navedenom srednjoročnom periodu iznositi 4,8%.

Projekcije javnih prihoda uključuju:

- *indirektne poreze:*

predviđa se da će u 2026. godini ukupno doznačena sredstva od indirektnih poreza za Federaciju BiH biti veća za 4,8%, dok očekivana prosječna godišnja stopa rasta u 2027. i 2028. godini iznosi 5%.

nakon odbitka sredstava namjenjenih otplati vanjskog duga, u 2026.; 2027. i 2028. godini pretpostavlja rast po stopama 8,3%; 7,1% i 5,8% respektivno.

- *namjensku putarinu za izgradnju autocesta i izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta:*

očekivani nivo naplate prihoda od namjenske putarine za Federaciju BiH u 2025. godini iznosi 245,4 mil. KM i veći je za 1,8% ili za 4,3 mil. KM u odnosu na ostvarenje iz 2024. godine.

U periodu 2026. – 2028. godina očekuje se stabilan rast naplate ovih prihoda prema prosječnoj godišnjoj stopi od 3,1 %.

- *porez na dobit:*

pretpostavlja se da će u 2025. godini doći do smanjenja naplate prihoda od poreza na dobit za 2,2% u odnosu na zabilježeno ostvarenje u prethodnoj godini, bez daljeg nastavka opadajućeg trenda.

- *prihode po osnovu poreza dohodak:*

očekivane stope rasta prihoda od poreza na dohodak za 2026., 2027. i 2028. godinu iznose 6,7%; 6,9% i 7,1% respektivno.

- *obavezne socijalne doprinose:*

očekivane godišnje stope rasta u 2026.; 2027. i 2028. godini iznose: 4,2%; 6,2% i 6,4% respektivno

- *poreze na posjedovanje i prometovanje imovinom:*

naplata istih trenutno regulisana kantonalnim zakonima i propisima jedinica lokalne samouprave, teško je uspostaviti uporedivost trendova kretanja, tako da projicirana stopa rasta iznosi 3,6% uz prosječnu godišnju stopu rasta ovih prihoda tokom perioda 2026. – 2028. godina od 3,9%.

- *neporezne prihode:*

uključuju širok spektar prilično varijabilnih prihoda, bez kontinuiranog obrasca kretanja uz projicirane srednjoročne stope kretanja za 2026.; 2027. i 2028. godinu iznose: 1%; 1,3% i 3% respektivno.

Rizici po ostvarenje projekcije su vanjski i unutrašnji rizici, od kojih je izuzetnog značaja spremnost domaćih aktera na donošenje brzih mjera prilagodbe i ublažavanja takvih utjecaja, a koji mogu uključivati i: izmjene ostalih poreznih politika, značajna odstupanja u kretanju koeficijenta raspodjele prihoda od indirektnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procjenjeni, promjene u nivou planirane otplate vanjskog duga, promjene u izdvajanju prihoda od indirektnih poreza za Institucije BiH, rad porezne administracije, te razvoj drugih događaja poput novih elementarnih nepogoda i sl.

S druge strane, provedbom mjera koje utiču na smanjenje sive ekonomije mogu se mobilizirati dodatni izvori za efikasniju i veću naplatu javnih prihoda od trenutno pretpostavljene.

Politika rashoda FBiH

Federacija BiH usvaja dinamičan i progresivan pristup ekonomskom razvoju s fokusom na:

- tehnološke inovacije, digitalnu transformaciju i zelenu ekonomiju kao ključne pokretače budućeg rasta;
- umjesto tradicionalnog naglaska na stabilnosti budžeta, prioritet se daje razvoju start-up ekosistema, privlačenju stranih investicija i jačanju kapaciteta malih i srednjih preduzeća kroz fiskalne olakšice i subvencije.
- Vlada Federacije BiH planira intenzivirati ulaganja u obrazovanje, istraživanje i razvoj, čime će se podstaći kreativne industrije i unaprijediti pozicija Federacije BiH na globalnom tržištu.
- pravovremeno izvršavanje svih obaveza predviđenih usvojenim zakonskim i drugim propisima i dokumentima zahvaljujući jednoj od najnižih stopa javnog duga u Evropi, odnosno relativno visokim stepenom likvidnosti Budžeta Federacije BiH.

Ključni prioriteti Vlade Federacije BiH u narednom srednjoročnom periodu jesu kreiranje poslovnog ambijenta, poticanje i rast investicija kroz:

- ✓ izdvajanje većih iznosa sredstava za finansiranje infrastrukturnih projekata (nastavak izgradnje autocesta i brzih cesta, kao i unaprijeđenje avio i željezničkog saobraćaja Federacije BiH);
- ✓ poduzimanje mjera na maksimalnoj racionalizaciji troškova javne uprave, odnosno jačanju fiskalne discipline i kontrole budžetske potrošnje čime bi se „fiskalni viškovi“ koji se pojave upravo usmjerili u finansiranje infrastukturnih projekata;
- ✓ aktivne politike i mjere koje imaju za cilj očuvanje postojećeg nivoa zaposlenosti kao i otvaranje novih radnih mjesta, te sprečavanje migracije radne snage i prilagodbu domaćeg tržišta evropskom tržištu rada;
- ✓ unaprijeđenje nadzora nad trošenjem javnih sredstava uvođenjem vanbudžetskih fondova, prije svega zavoda odnosno službi za zapošljavanje, u federalni, odnosno kantonalne budžete.

U postupku pripreme i izrade Budžeta Federacije BiH za 2026. godinu, planiranje ograničenih finansijskih sredstava će biti usmjereno ka:

- finansiranju rashoda i izdataka koji su prije svega utemeljeni na zakonskoj osnovi, kao što su servisiranje duga, plate, naknade i doprinosi zaposlenim, penzije, davanja za boračku populaciju, davanja za socijalne kategorije i zdravstveni sektor.
- pažljivo praćenje negativnih posljedica inflacije te u slučaju potrebe i donošenje i implementaciju mjera za očuvanje/poboljšanje kupovne moći građana, sa posebnim naglaskom na ugrožene kategorije stanovništva.
- prelazak sa tradicionalnog budžetiranja po budžetskim stavkama na budžetiranje po programima uz podršku Evropske unije, kroz projekat „EU4EfficientPFM/Treasury Software“ i kao dio procesa reforme javne uprave čiji je osnovni cilj fokus na to "što se želi postići", a ne samo "što se želi finansirati".

Federalno ministarstvo finansija nabavilo je i instaliralo softver koji omogućava primjenu programskog budžetiranja koji predstavlja značajan iskorak ka uspostavi modernog, odgovornog i transparentnog sistema upravljanja javnim finansijama – u potpunosti usklađenog sa evropskim standardima i vrijednostima (primjena na nivou FBiH od 2026. godine i kantona od 2028. godine: U budućnosti, softver ima potencijal za dalji razvoj i proširenje – kako horizontalno na druge sektore, tako i vertikalno ka nižim nivoima vlasti.

- izvršiće se detaljna analiza i definisati koraci na početku implementacije Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor u Federaciji BiH.

U Dokumentu okvirnog budžeta FBiH za period 2025.-2027. godine⁴, politika javnih rashoda Federacije BiH obuhvata nekoliko ključnih aspekata:

- Raspodjela resursa kroz određivanje prioriteta u potrošnji, tj. odlučivanje koliko finansijskih sredstava će biti dodijeljeno različitim sektorima.
- Kontrola troškova kroz postavljanje jasnih ograničenja i praćenje troškova kako bi se osiguralo da se finansijska sredstva izvršavaju efikasno i efektivno, bez nepotrebnog trošenja ili zloupotreba.
- Fiskalna odgovornost kroz osiguravanje da javni rashodi budu održivi na duži rok, što znači da rashodi ne smiju biti veći od prihoda koji se ostvaruju.
- Ekonomski rast i stabilnost kroz korištenje javnih rashoda kao alata za poticanje ekonomskog rasta, smanjenje nezaposlenosti i održavanje ekonomske stabilnosti.
- Socijalna pravda: Promoviranje jednakosti i pravednosti u društvu kroz raspodjelu sredstava na način koji smanjuje nejednakosti i podržava ranjive kategorije

Imajući u vidu različite nadležnosti koje opredjeljuju budžetsku potrošnju na različitim nivoima vlasti u Federaciji BiH, u ovom dokumentu su date i slijedeće projekcije strukture budžeta gradova/općina u Federaciji BiH:

- Izdaci za plaće, naknade i doprinose u 2024. godini (planirani iznos) imaju udjel u ukupnim rashodima od 23,6%, u odnosu na izvršenje 2023. godine bilježe rast od 14,5%, dok se za naredno srednjoročno razdoblje projicira rast po stopi od 0,06%. Ova projekcija pretpostavlja zadržavanje ove vrste izdatka na istoj razini, uz minimalno usklađivanje s dopuštenim rastom definiranim u Kolektivnom ugovoru za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge u planiranom iznosu tekuće godine imaju udjel u ukupnim rashodima od 15,4%. Nakon rasta od 9,5% u 2024.godini, u 2025., 2026., i 2027. godini se očekuje rast istih po minimalnoj stopi. Projekcije ove vrste izdatka za razdoblje od 2025. - 2027. godina konzistentne su s projiciranim ekonomskim kretanjima.
- Udio tekućih transfera u ukupnim rashodima u 2024. godini iznosi 26,3% i u narednom razdoblju se očekuje rast istih po stopi od 1,8%.
- Kapitalni transferi, s druge strane, uzimaju udjel u ukupnim rashodima od 7,7%. Nakon rasta kapitalnih transfera u 2024.godinu od 24,7%, pretpostavka je da će u narednoj godini imati blagi pad, a zatim se zadržati na relativno istoj razini.
- Izdaci za nabavu stalnih sredstava su u 2024. godini planirani su u puno većem iznosu u odnosu na izvršenje u 2023. godini i očekuje se da su isti namijenjeni za izgradnju, rekonstrukciju i investicijsko održavanje najvažnijih infrastrukturnih objekata u jedinicama lokalne samouprave. Za naredno trogodišnje razdoblje se očekuje da će ovi izdaci rasti s obzirom na njihovu svrhu.

U razdoblju od 2025.-2027. godine Federalno ministarstvo finansija je na temelju povijesnih podataka o izvršenju, kao i konzervativnijim pristupom izradilo projekcije potrošnje, za koji se očekuje da će rezultirati pozitivnim finansijskim rezultatom.

⁴ Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2025.-2027. godine (Federalno ministarstvo finansija, juni, 2024. godine);

Politika i upravljanje zaduživanjem i javnim dugom u FBiH

U periodu 2025. – 2027. godine očekuje se povećanje udjela ukupnog duga Federacije BiH u BDP-u na 9,61% u 2025. godini, te njegovo postepeno smanjivanje na 9,18% u 2026. i 8,65% u 2027. godini.

Novo zaduživanje bi moralo biti povezano sa projektima koji doprinose ubrzanju reformi, kao osnove za daljnji privredni rast. Donošenje svake pojedinačne odluke o novom zaduženju pretpostavlja nužnu analizu makroekonomskih tokova i implikacije na osnovne makroekonomske pokazatelje FBiH.

Za upravljanje dugom Federacije, u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine nadležno je Federalno ministarstvo finansija, a za upravljanje dugom kantona, gradova i općina ministarstva finansija kantona, odnosno gradske i općinske službe za finansije.

Trenutno je u izradi Prijedlog novog Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji BiH, kojim se, između ostalog, unapređuju procesi upravljanja rizicima, revidiraju limiti zaduženosti (zavise od sposobnosti kantona, gradova i općina da servisiraju svoje obaveze i vezuju se za prosječne redovne prihode ostvarene u propisanom periodu) i izloženosti kako na nivou Federacije, tako i na nivou kantona, gradova i općina (izloženost Federacije prema kantonu, gradu i općini, prema jednom sektoru, pravnom licu ili grupi povezanih pravnih lica; granice izloženosti kantona, grada i općine prema jednom pravnom licu) i utvrđuju nove gornje granice javnog duga i garancija, te jača kontrola nad zaduživanjem.

Nakon donošenja novog Zakona o dugu, izrada Strategije upravljanja dugom koja se sada priprema u skladu sa navedenim Reformskim planom, postat će zakonska obaveza, a Vlada Federacije BiH će biti obavezna da usvaja i Godišnji plan zaduživanja, koji se, između ostalog, temelji na Programu javnih investicija Federacije BiH, te da izvještava o dugu.

Novo zaduživanje bi moralo biti povezano sa projektima koji doprinose ubrzanju reformi, kao osnove za daljnji privredni rast. Donošenje svake pojedinačne odluke o novom zaduženju pretpostavlja nužnu analizu makroekonomskih tokova i implikacije na osnovne makroekonomske pokazatelje FBiH.

Na osnovu trenutnog makroekonomskog okvira (Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH 2025 – 2027. godine) praćenjem preferirane strategije zaduživanja na kraju 2026. godine očekivani indikatori rizika portfolija duga bili bi sljedeći:

- prosječno vrijeme dospeljeća kredita (ATM) ne bi trebalo biti manje od 6,73 godina;
- prosječno vrijeme refiksiranja kredita (ATR) će iznositi 4,73 godinu;
- učešće servisiranja kamata po osnovu duga u prihodima će iznositi manje od 15%.

Realizacijom zaduženja u cilju postizanja optimalnog portfolija duga nastoje se minimizirati sveukupni rizici.

Smjernice ekonomske i fiskalne politike Vlade Kantona Sarajevo za period 2026.-2028. godine

Smjernice ekonomske i fiskalne politike za period 2026.-2028. godine⁵ bazirane su primarno na Strategiji razvoja Kantona Sarajevo za period 2021.-2027. godine kojom je definisani slijedeći ključni strateški fokusi za naredne godine:

1. funkcionisanje sistema zapošljavanja i konkurentnost privrede
2. dostupnost, kvalitet i održivost javnih usluga (zdravstvo, obrazovanje, socijalne politike, kultura i sport)
3. okoliš i javna infrastruktura u funkciji održivog razvoja i podizanja kvaliteta života ljudi
4. efikasnost i odgovornost unutar javnog sektora.

Za uspješnost implementacije Strategije razvoja Kantona Sarajevo 2021.-2027. godine definirani su slijedeći strateški projekti od najvećeg značaja za ostvarenje strateških ciljeva planiranih Akcionim planom 2026.-2028. godine:

1. Aktivacijski programi (paketi podrške) usmjereni na dugoročno nezaposlene obeshrabrene i osobe sa otežanim pristupom tržištu rada (žene, mladi, osobe bez kvalifikacija i/ili radnog iskustva, 55+ osobe, pripadnika demobilizirane boračke populacije, nezaposlene iz domaćinstava u kojima je više od dvije osobe nezaposlene i sl.);
2. Podsticaji u poljoprivrednoj proizvodnji;
3. Program finansijske podrške za malo i srednje poduzetništvo;
4. Poboljšanje turističko-resursne osnove olimpijskih planina Igmana i Bjelašnice;
5. Uspostava nove organizacione strukture na nivou komunalnog sektora - Holding komunalne privrede u Kantonu Sarajevo;
6. Očuvanje, unapređenje, zaštita i reprodukcija šumskih ekosistema;
7. Zaštita porodica sa djecom (prema Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom i podzakonskim aktima iz oblasti zaštite porodica sa djecom),
8. Rekonstrukcija, investiciono održavanje i opremanje škola,
9. Povećanje obuhvata djece predškolskim odgojem i obrazovanjem u Kantonu Sarajevo,
10. Unapređenje održivog sistema razvoja sporta,
11. Opremanje objekata ustanova predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja,
12. Studijske posjete: „Od rata do mira I“, „Od rata do mira II“ i „Od rata do mira III“,
13. Promocija kulturnog življenja i dostupnosti kulturnih usluga,
14. Izgradnja objekta JU OŠ „Rosulje“,
15. Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje Javne zdravstvene ustanove Kantona Sarajevo,
16. Unapređenje razvoja zdravstvenog informacionog sistema u Kantonu Sarajevo,
17. Sufinansiranje programa i projekata nauke,
18. Višenamjenski projekt Crna Rijeka,
19. Daljinsko grijanje u Kantonu Sarajevo,
20. Izgradnja primarnih gradskih saobraćajnica,

⁵ Smjernice ekonomske i fiskalne politike za period 2026.-2028. godine, Vlada Kantona Sarajevo, juni 2025. godine

21. Izgradnja infrastrukture za odvojeno prikupljanje otpada koji se može recilirati,
22. Povećanje energetske efikasnosti u objektima individualnog i kolektivnog stanovanja,
23. Održavanje puteva u nadležnosti Direkcije za puteve Kantona Sarajevo,
24. Ulaganje u infrastrukturu i vozila javnog linijskog prijevoza putnika,
25. Administrativna zgrada Preduzeća – poslovni prostor direkcije Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Sarajevogas“ (KSA-KJKPSG-12),
26. Privođenje zemljišta krajnjoj namjeni na PJ Vogošća – izgradnja stambeno- poslovnog kompleksa,
27. Praćenje i prikupljanje podataka iz vodovodne mreže,
28. Zamjena distributivne mreže – toplovoda i vrelovoda,
29. Projekt „Izgradnja podzemne garaže na Trgu Austrije 14“,
30. Rekonstrukcija i sanacija vodovodne mreže u Kantonu Sarajevo i sanacija prioritetnih dijelova vodovodnog sistema,
31. Program aktivnosti na sanaciji i izgradnji Regionalnog centra za upravljanje otpadom „Smiljevići“,
32. Razvijanje infrastrukture za mehaničko-biološki tretman otpada,
33. Izgradnja novog objekta za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo,
34. V PU PS Ilidža – izgradnja objekta (prva faza),
35. Izgradnja PS Trnovo,
36. Implementacija reforme u oblasti javnih finansija u Kantonu Sarajevo,
37. Nabavka helikoptera i formiranje helikopterske jedinice,
38. Digitalizacija usluga Kantona Sarajevo,
39. Unapređenje/priprema softverskog rješenja za obračun i isplatu plaća.

Navedeni strateški projekti i fokusi Kantona Sarajevo trebaju biti odrednica i za Općinu Centar u smislu usaglašavanja projekata i aktivnosti na području općine Centar, posebno u segmentu upravljanja komunalnom infrastrukturom pri čemu treba osigurati da se udruživanjem sredstava na usaglašenim kapitalnim projektima omogući i njihovo efikasno realiziranje.

Istovremeno, treba voditi računa da se ostali transferi usklade sa nadležnostima i odgovornostima Kantona i Općine, a prema kojima je definisana i specifična raspodjela javnih prihoda na području Kantona Sarajevo.

Posmatrajući period 2026.-2028. godine, u strukturi ukupnih prihoda Kantona Sarajevo, porezni prihodi (prihodi od indirektnih poreza, prihod od poreza na dobit i prihod od poreza na dohodak) su najznačajniji izvor sredstava sa učešćem od oko 83% ukupnih prihoda. Odstupanje ovih prihoda od predviđenih projekcija moglo bi značajno uticati na finansijsku stabilnost Kantona.

Projekcija ostalih poreznih i neporeznih prihoda, čije učešće u u ukupnim prihodima iznosi oko 17% zasniva se na historijskom trendu ostvarenja u prethodnoj godini, pozitivnim makroekonomskim pokazateljima te procjenama ostvarenja do kraja 2025. godine.

Plan upravljanja javnim dugom Kantona Sarajevo predviđa godišnje opterećenje servisiranja ukupnog duga u odnosu na ostvareni prihod iz 2024. godine iznosi za 2026. godinu 8,08%, za 2027. godinu 8,92% i za 2028. godinu 8,86%.

Smjernice za upravljanje dugom predviđaju obavezu iznalaženja kvalitetnih izvora za finansiranje projekata od interesa za Kanton, uz prihvatljive troškove i rizike u srednjem i dugom roku s ciljem održavanja ravnomjerne strukture otplate po godinama i minimiziranja rizika likvidnosti.

Resursi, makorekonomske karakteristike i strateški okvir općine Centar Sarajevo

Općina Centar Sarajevo je 2022. godine usvojila Strategiju razvoja općine Centar Sarajevo za period 2021.-2027. godine uvažavajući propisanu proceduru i faze izrade strateških dokumenata u Federaciji BiH.

U skladu sa navedenim, u Dokumentu okvirnog Budžeta Općine Centar Sarajevo za period 2026.-2028. godine, koriste se podaci i strateška usmjerenja definisana Strategijom razvoja općine Centar Sarajevo za period 2021.-2027. godine, a koja se temelje na objavljenim statističkim pokazateljima za 2020. godinu, uz prikazane osnovne prostorne i društveno - ekonomske karakteristike Općine Centar Sarajevo koje opredjeljuju strateška usmjerenja i budžetske prioritete, a koje su identične podacima korištenim u prethodnom DOB-u koji je kreiran na osnovu nacrtu ovog strateškog dokumenta:

➤ Geografske, prirodne i prostorne karakteristike:

- površina od 32,9km² i ukupna dužina granice od 43,3 km;
- izrazito brdsko-planinska oblast, sa nizijskim rejonom od svega 4,17% teritorije (na aluvijalnim naslagama rijeke Miljacke, Koševskog potoka i potoka Sušice);
- prema kategorijama valorizacije zemljišnog prostora, Općina Centar učestvuje sa 3,1% u poljoprivrednom zemljištu Kantona i ima nepovoljniju bonitetnu i posjedovnu strukturu od prosijeka Kantona (oranice 22% i poljoprivredna gazdinstva do 3 ha 89%);
- prema namjeni zemljišta, struktura je slijedeća: poljoprivredno zemljište (30%), šumsko zemljište (27%), vodozaštitne zone – I i II (2%) i građevinsko zemljište (41%).
Odnos urbanog i ruralnog područja iznosi 41% prema 59%
Urbani dio grada definisan je namjenom zemljišta prema Urbanističkom planu Kantona Sarajevo za period 1986.-2015.
- vertikalna razuđenost reljefa (izdvojeni padinski i kotlinski dio grada) dovodi do modifikacije klime i pojave mikroklimе pojedinih dijelova Općine. te utiče iprirodnu ventilaciju, stvaranje jezera hladnog vazduha, inverziju temperature, pojavu toplotnog otoka u užem urbanom dijelu i pojavu lokalnih vjetrova;
- na području Općine Centar registrovano je 41 dobro prirodne baštine.
najviši stepen bioraznolikosti u Općini Centar zabilježen je na području Spomenik prirode Skakavac (površinom od 1430,70 ha zalazi na teritorij i općina Stari Grad, Vogošća i Ilijaš), sa više od 1.500 vrsta viših biljaka, krupne divljači, ptica te dobro očuvanim šumskim ekosistemima SP Skakavac.
Na području SP Skakavac uspostavljena je zabrana lova, a registrovano lovište je lovište Bukovik koje se nalazi na području Općine Centar i koje koristi Lovačko društvo "Sarajevo"
Urbana područja i gradska naselja u Općini Centar, karakteriše terciarni tip ekosistema koji su pod stalnim antropogenim pritiscima koji vode ka njihovoj degradaciji.
Pored zona zaštite SP Skakavac, u teritorij Općine Centar ulazi i izdvojena I zona sanitarne zaštite Peračkog Vrela (11,6 ha).
- površina šuma i šumskog zemljišta na području Općine Centar iznosi 1171,87 ha ili 35,51% od površine Općine. Od toga, u državnom vlasništvu se nalazi 857,48 ha (73,17%) dok je u privatnom vlasništvu 314,39 ha (26,82 %) šume;
- površina javnog zelenila iznosi 551.958 m²; za područje Općine Centar ne postoje jedinstveni podaci o površinama pojedinačnih tipova zelenih površina.

Općina Centar ima 10 m² javnog zelenila po stanovniku što je neznatno više od prosjeka za područje Kantona Sarajevo (preporuka Svjetske zdravstvene je minimalno 9m² zelene površine po stanovniku, dok bi idealna površina prema istoj bila bi 50m²);

- vodne resurse čine površinske vode rijeke Miljacke u koju se ulijevaju Koševski potok i potok Sušica koji cijelim svojim tokom prolaze kroz općinu, a trenutno prvenstveno služe kao kolektori sanitarnih voda, koje nisu obuhvaćene sistemom javne kanalizacije, što ugrožava kvalitet ovih površinskih voda.
Podzemne vode grada Sarajeva, kao i Općine Centar, pripadaju grupi vodnih tijela „Sarajevsko-Zeničko polje.
- kvalitet zraka je pod uticajem dva najznačajnija izvora emisija u vazduh na području Općine Centar: individualna ložišta (problemi sa neadekvatnom konstrukcijom ložišta, te korištenje nekvalitetnih čvrstih fosilnih energenata) i saobraćaj (oko 150.000 motornih vozila različitih emisionih klasa dnevno saobraća kroz urbano područje Općine Centar). U 2020. godini su dosežane izuzetno visoke dnevne vrijednosti koncentracija sumpordioksida – na pojedinim stanicama i do 15 puta više od dozvoljenih (decembar 2020. godine).

➤ Demografske karakteristike:

- prema popisu stanovništva iz 2013. godine, u općini Centar je evidentirano 55.181 stanovnika, a prema procjeni Federalnog zavoda za statistiku iz 2020. godine, u općini Centar živi 53.333 stanovnika; projekcija broja stanovnika (urađena od strane Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo) za područje općine Centar do 2024. godine iznosi 51.868;
- za ukupan broj stanovnika, identifikovana je slijedeća starosna struktura: stanovnici od 0 do 19 godina (19,3%), od 20 do 39 godina (25,7%), stanovnika od 40 - 54 godina (19,44%), od 55 – 64 godine (14,9%) i preko 65 godina (21%).
Zbog negativnog prirodnog priraštaja, trenda smanjenja broja stanovnika, smanjenja gustine naseljenosti i povećanja salda migracija općina Centar ima tendenciju depopulacije.
- udio urbanog stanovništva u ukupnom stanovništvu čini 96,2% i udio ruralnog stanovništva od 3,8%, s tim da svega 2% stanovništva živi u ruralnom dijelu općine koja čini 59% teritorije.

➤ Društvene karakteristike:

- područje općine Centar Sarajevo sastoji se od 19 mjesnih zajednica;
- u 2020. godini registrovano je 1.871 korisnika zakonskih prava socijalne zaštite te 3.024. korisnika socijalne zaštite prema općinskim pravilnicima socijalnih programa
- broj korisnika boračko-invalidske zaštite je 1.775 – nosioca prava na koje glasi obračun (989 korisnika lične invalidnine i 786 korisnika porodične invalidnine). Pojedini korisnici ostvaruju pravo po dva osnova i to kao korisnici lične i porodične invalidnine.
- na području općine u 2020/2021. godini u funkciji je 10 javnih vrtića (sa ukupnim broj upisane djece 663 raspoređenih u 27 odgojnih grupa) te 8 privatnih vrtića, a obavezni predškolski program pohađalo je 113 djece.
Javne vrtiće pohađa 27 djece sa razvojnim i drugim poteškoća.
- na području Općine Centar, egzistira 11 redovnih osnovnih škola (od 92 na području Kantona Sarajevo) koje pohađa 5.721 učenik, raspoređenih u 263 odjeljenja (2.853 dječaka i 2.284 djevojčica), te jedna škola koja se bavi odgojem i obrazovanjem djece sa posebnim potrebama;
- od 40 srednjoškolskih obrazovnih institucija u Kantonu, na području općine Centar je registrovano 14 srednjih škola sa 5288 upisanih učenika u školskoj 20/21. godini;

- opća primarna zdravstvena zaštita putem JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo pruža usluge stanovništvu na 14 lokaliteta uz prosječnu udaljenost korisnika od lokaliteta je 0,8 km. Osim primarne, pruža i usluge specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite;
- sistem organizacije sporta na području Općine Centar implementira se preko sportskih društava, sportskih saveza i organizacije za podršku sportu (javne ustanove i institucije u oblasti sporta).
Najznačajnijim sportskim objektima na području Općine Centar upravlja JU Centar za sport i rekreaciju (Stadion "Asim Ferhatović Hase" sa atletskom stazom, dva pomoćna fudbalska terena, pet teniskih terena, objekt FIS-a sa igralište), Atletski klub Sarajevo (četiri teniska terena, atletski poligon), JU Centar Skenderija (Centar "Skenderija"), Centar Zetra (ZOI 84 "Zetra", golf teren Slatina) i Fakultet sporta i tjelesnog odgoja.
Sportske plohe raspoređene su po mjesnim zajednicama na 32 mikrolokacije;
- u okviru najznačajnijih objekata kulturno istorijske baštine, registrovan je 41 nacionalni spomenik i peticije na području općine Centar.

➤ karakteristike javne infrastrukture:

- saobraćajna infrastruktura:

ukupna dužina cesta 129,84 km od čega su magistralne ceste (8,67 km), regionalne ceste (6,17 km), lokalne ceste (77,5 km) i nekategorisane ceste (37,5 km).
Evidentirano je najveće dnevno saobraćajno opterećenje na glavnim gradskim longitudinalama (pravac istok – zapad) te na području Skenderije i od ulice Alipašina prema Zetri.

Na području Općine Centar, javni gradski prevoz putnika u sklopu GRAS-a se sastoji od ukupno 33 linije, i to 15 autobuskih linija, 8 minibuskih linija, 5 trolejbuskih linija, 5 tramvajskih linija.

Na području Općine Centar nalazi se ukupno 90 stajališta za gore navedena četiri vida prevoza, i to: 43 autobuska stajališta, 30 minibuskih stajališta, 10 trolejbuskih stajališta, 7 tramvajskih stajališta.

- elektroenergetska infrastruktura i energetika:

Na području općine Centar nalaze se dvije vrste elektro mreže: srednjonaponska mreža (167 km) i niskonaponska mreža (372,5 km).

Prema pregledu potrošnje električne energije u domaćinstvima na području općine Centar Sarajevo bilježi se konstantan rast u period 2018.-2020. godine

Ukupna potrošnja prirodnog gasa raste s godinama i taj se rast pripisuje povećanoj potrošnji u velikoj privredi. Specifična potrošnja prirodnog gasa po glavi stanovnika u Općini Centar je duplo veća u odnosu na potrošnju u BiH.

Potrošnja čvrstih goriva (ugalj i ogrjevno drvo), je procijenjena na 7.259.116 kWh (ugalj) za sektor javnih zgrada na području Općine, 7.563.290 kWh (ugalj) za zgrade namijenjene za stanovanje i 110.089.129 kWh (ogrjevno drvo) za zgrade namijenjene za stanovanje. Specifična potrošnja čvrstih goriva na području Općine Centar je 2.263,7 kWh/stanovniku.

Na području Općine Centar trenutno je instalirano 147 kotlovnica od kojih je 13 slobodnostojećih, dok su ostale 34 kotlovnice krovne izvedbe.

Od obnovljivih izvora energije na području Općine Centar postoje određeni potencijali biomase, solarne energije i niskotemperaturnih izvora energije.

- sistem vodosnabdjevanja i kvaliteta vode za piće:

U okviru centralnog vodovodnog sistema na prostoru Općine Centar ima ukupno 10 rezervoara, od kojih je najveći rezervoar Skenderija, sa zapreminom od 8275 m³, koji snabdijeva značajan centralni dio Općine.

Ukupni akumulacioni prostor postojećih rezervoara iznosi 19.595 m³, a starost rezervoara je u rasponu od 40 do 123 godine.

KJKP ViK pruža usluge javnog snabdijevanja pitkom vodom za oko 95% stanovništva Općine Centar, uključujući i 33278 vodomjernih mjesta koji se odnose na privredne subjekte.

Riješeno je sistemsko vodosnabdijevanje naselja Nahorevo, Nahorevska Brda, Muharemovići i Selja. koji koristi vodni resurs izvorišta Klanice koji se nalazi na teritoriji Općine Stari Grad.

Na području općine, kao i u cijelom javnom sistemu vodosnabdijevanja Kantona prisutno je izrazito rasipanje vodnih resursa, a zbog velikih gubitaka u mreži (gubici vode u vodovodnoj mreži dostižu vrijednosti do 70% u 2020. godini koji nisu samo tehničke prirode, nego i zbog ilegalnih priključaka, kojih u Općini Centar ima 1348.

Voda u javnom sistemu vodosnabdijevanja općine odgovara Pravilniku o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće. Voda na izvorištima je prema fizičko-hemijskim parametrima zdravstveno ispravna, a do odstupanja dolazi jedino radi povećanja vrijednosti parametara mutnoća na vrelima (Uroševo i Vode).

Izvorišta Mrkovići, Nahorevo Stijene i Kokorevac ugrožena su ljudskom aktivnošću, te je potrebno preduzeti hitne mjere zaštite prostora prihranjivanja ovih izvora.

- sistem odvodnje i tretmana otpadnih voda:

Nivo pokrivenosti stanovništva uslugom odvodnje i tretmana otpadnih voda centralnim javnim sistemom na području Općine Centar iznosi 80%.

Centralni javni sistem za prikupljanje i odvodnju otpadnih voda (kanalizaciona mreža) je star preko 50 godina.

Dužina kanalizacione mreže u Općini Centar iznosi 270 km, broj registrovanih korisnika 31.612, a broj ilegalnih priključaka 1.289.

Otpadne vode stanovništva na području Općine Centar koje nisu obuhvaćene javnom kanalizacijom se ulijevaju u rijeku Miljacku preko njenih pritoka, Koševskog potoka (kroz koji prolazi fekalni gradski kolektor i prolaz kroz naselje Nahorevo koje u cjelosti nema izgrađenu javnu kanalizaciju) i potok Sušica.

- infrastruktura za upravljanje otpadom:

količina proizvedenog komunalnog otpada po stanovniku smanjila sa 1,40 kg/st./dan u 2015. na 1,02 kg/st./dan u 2018., što predstavlja pozitivan trend.

Procenat pokrivenosti uslugom prikupljanja i odvoza otpada na području Općine Centar iznosi 99% pri čemu samo područja Nahorevska brda i dio Kromolja (prema Nahorevskom brdu) nisu pokrivena uslugom KJKP Rad.

Na području Općine Centar nema registrovanih odlagališta komunalnog otpada. Sav prikupljeni komunalni otpad sa područja Općine Centar odlaže se na regionalnoj deponiji Smiljevići.

Za prikupljanje komunalnog otpada sa javnih površina koriste se ulične korpe kod kojih je za 965 posuda evidentiran neki vid oštećenja (oštećeno tijelo posude, nedostaje poklopac, točak i dr.).

Na području Općine evidentirano je ukupno 385 lokacija za komunalnu infrastrukturu za upravljanje otpadom i to: 309 kontejnerskih mjesta, 61 lokacija na kojima su izgrađene niše (jedna lokacija niše sa posudama za selektivno prikupljanje otpada), 1 lokacija podzemnog zelenog otoka, 1 lokacija na kojoj su postavljene posude zvono, i 13 lokacija sa korpama i preskontejnerima (koji služe za prikupljanje otpada od privrednih subjekata).

➤ Makroekonomske i privredne karakteristike:

- struktura privrede ukazuje da se radi o privredi razvijenog tipa sa značajnim učešćem tercijarnog i kvartalnog sektora. To je posljedica pozicije Općine Centar u političkom i administrativnom sistemu F BiH i BiH. Na području općine Centar su sjedišta upravnih i administrativnih tijela, velikih kompanija, banaka, predstavništava stranih i domaćih firmi, međunarodnih organizacija, naučnih, obrazovnih i zdravstvenih institucija.
- konkurentne prednosti općine Centar odnose se na lokacijske prednosti u području poslovnih i javnih usluga usmjerenih na visoku dodatnu vrijednost;
- Kantonu Sarajevo, kao ekonomski najrazvijenijoj oblasti Bosne i Hercegovine, najveći BDP ostvaruju općine Centar, Novo Sarajevo i Novi Grad.
U općini Centar ostvaren je BDP u vrijednosti od 2,75 milijarde KM (2019. godina) uz evidentan pad BDP-a u 2020. godini i to u svim općinama Kantona Sarajevo i to do 6%. Iako je zabilježen pad, BDP/pc općine Centar je 2,9 puta veći prosjeka BDP/pc Kantona i preko 4,9 puta veći od prosječno ostvarenog BDP/pc u Federaciji BiH;
- općina Centar u razdoblju 2018.-2020. godine bilježi povećanje broja zaposlenih, uz zabilježeni pad u 2020. godini koji je rezultat prekida svih aktivnosti, pa tako i ekonomskih, što je posljedica pandemije COVID-19. Broj zaposlenih u 2018. godini iznosio je 20.293 zaposlenih, a nakon toga u 2019. godini bilježi se značajan skok na 20.525, dok je broj zaposlenih u 2020. godini pao na 19.799, što je pad na godišnjoj razini od 799 osoba; Ukupan broj zaposlenih u 2020. godini bilježio je blagi rast djelatnosti prerađivačke industrije, zatim rast u sektoru informacija i komunikacije, te zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti. Značajan pad u broju zaposlenih zabilježen je u gotovo svim ostalim djelatnostima, a svakako je najizraženiji u hoteljerstvu i ugostiteljstvu, trgovini, prevozu.
- Analiza kvalifikacione strukture nezaposlenih osoba koja se vode na evidenciji filijale općina Centar u 2020. godini pokazala je da je najveći broj nezaposlenih lica sa srednjom stručnom spremom (2.417 zatim nekvalifikovanih radnika (1.526), kvalifikovanih radnika (1.460) i veoma visok broj nezaposlenih sa VSS (1522). Podaci navode na zaključak kako su sve obrazovne kategorije bilježile značajan rast nezaposlenosti.
Problem je dugoročna nezaposlenost, jer oko 17,6% nezaposlenih traži posao između jedne do tri godine, a 57,5% preko 3 godine.
Veliki problem predstavlja i nepovoljna dobna struktura nezaposlenih osoba i složen položaj mladih u dobi 15-24 godine koji nisu u procesu obrazovanja i nisu zaposleni, kao i osoba starosti iznad 45 godina, koji teško pronalaze zaposlenje.
- Prosječna neto-plata isplaćena u KS u 2020. godini iznosila je 1.179 KM i najveća je neto-plata u poređenju sa neto-platama u ostalim kantonima Federacije BiH, a veća je od prosječne neto-plate u Federaciji BiH za 20,9% ili 199 KM. Najveća prosječna plata u 2020. godini u KS registrovana je na području općine Centar i iznosila je 1.381 KM, što je za oko 19% više od prosječne plate na nivou Kantona.
- Broj registrovanih poslovnih subjekata na području općine Centar u 2020. godini je 9.799 (24,76% u Kantonu). Od navedenog broja 5.467 su pravna lica, 1.653 poslovne jedinice u sastavu pravnih lica i 2.679 fizičkih lica – obrtnika.
Broj preduzeća na 1000 stanovnika je 183,7

- izvoz općine Centar učestvuje u ukupnom izvozu FBiH sa 3% i sa 26% u izvozu Kantona Sarajevo.
Uvoz općine Centar učestvuje u ukupnom uvozu FBiH sa 5,8%.
Procenat pokrivenosti uvoza izvozom u 2020. godini u Općini Centar iznosi 51,9%,
Općina Centar ima nisku stopu pokrivenosti uvoza izvozom, odnosno izražen trgovinski deficit, praćen niskom konkurentnošću domaćih proizvoda na međunarodnom tržištu i nedovoljno uređenim uslovima poslovanja. U izvozu nije dovoljno zastupljena finalizacija proizvoda, kako bi se kreirala dodatna vrijednost. Pored toga, uočeno je i smanjenje investicija.
- Preko 80% izvoza ostvaruju kompanije u sektoru prerađivačke industrije, a potom sektora informacija i komunikacije;
- Sa učešćem od oko 30% u ukupno ostvarenom prihodu značajnih privrednih subjekata (aktivnih pravnih lica) koja su registrirana na teritoriji općine Centar, djelatnost trgovine na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala spada u bitne djelatnosti za razvoj ove općine.
- Na području općine Centar djeluje više značajnih kompanija koje su razvile infrastrukturu neophodnu za razvoj IT sektora, kao što su NETWORKS, HUB 387, Mistral, MOSAIC i sl.
- Na području općine Centar je jedna poslovna zona: PZ Šip površine 82.714 m²
- Općina Centar učestvuje u ukupnom broju poljoprivrednih gazdinstava u Kantonu sa 8,7% dok prosječno poljoprivredno gazdinstvo ima 2,7 puta manje resurse poljoprivrednog zemljišta od prosjeka Kantona (Općina Centar 0,8 ha, Kanton 2,2 ha).

Imajući u vidu protek vremena od utvrđenih pokazatelja u Strategiji razvoja, u nastavku se daje pregled osnovnih socio-ekonomskih pokazatelja prema posljednjim objavljenim podacima u publikaciji Socioekonomski pokazatelji po općinama FBiH za 2023. godinu⁶ s ciljem poređenja i analize:

Gustina naseljenosti po JLS u FBiH 2023.

Naziv	Broj naseljenih mjesta	Površina općina u km ²	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Gustina naseljenosti
Centar Sarajevo	6	33,0	52.181	1.581,2

Stanovništvo u FBiH 2023.

Naziv	Po popisu 1991.	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Odsutno stanovništvo	Kolona	Kolona 5/Ø FBiH
Centar Sarajevo	79.286	52.181	-27.105	-34,20	155,0

Radno sposobno stanovništvo (15-64 godine) 2023.

Naziv	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Radno sposobno stanovništvo	% Radno sposobnog stanovništva
Centar Sarajevo	52.181	32.814	62,9

⁶ Socioekonomski pokazatelji po općinama FBiH za 2023. godinu (Federalni zavod za programiranje razvoja, juni, 2024. godine

Prirodni priraštaj u FBiH 2023.

Naziv	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Živorodeni	Umrli	Umrli dojenčad	Zaključeni brakovi	Razvedeni brakovi
Centar Sarajevo	52.181	496	638	14	316	35

Stepen zaposlenosti u FBiH 2023.

Naziv	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Broj zaposlenih	Radno sposobno stanovništvo	Radna snaga	Stope Zaposlenosti u %	Aktivnosti u %
Centar Sarajevo	52.181	45.906	32.814	52.097	139,9	158,8

Stepen nezaposlenosti u FBiH 2023.

Naziv	Nezaposleni Ø 2022	Broj zaposlenih	Radna snaga	Stepen nezaposlenosti u %
Centar Sarajevo	6.191	45.906	52.097	11,9

Nezaposlenost prema stepenu stručnog obrazovanja u FBiH Ø 2023.

Naziv	Stepen stručnog obrazovanja	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
Centar Sarajevo	6.191	1.409	96	2.032	28	13	1.244	30	1.340

Nezaposlene žene prema stepenu stručnog obrazovanja u FBiH Ø 2023.

Naziv	Stepen stručnog obrazovanja	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
Centar Sarajevo	3.530	928	67	1.199	25	4	531	13	763

Prosječna neto plaća u FBiH 2023.

Naziv	Prosječna neto plaća	FBiH = 100 Ø
Centar Sarajevo	1.776	141

Broj penzionera, iznos penzija i vrste penzija u JLS u FBiH, decembar 2023.

Naziv	Starosne		Invalidske		Obiteljske		Ukupno Pensioneri	Iznos penzija
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos		
Centar Sarajevo	9.615	9.341.781	1.799	1.132.224	2.808	2.006.341	14.222	12.480.347

Prosječne penzije u FBiH, decembar 2023.

Naziv	Broj zaposl. na 1 penzionera	Ukupna prosječna penzija u KM	Prosječna starosna penzija u KM	Prosječna invalidska penzija u KM	Prosječna obiteljska penzija u KM
Centar Sarajevo	3,2	877,54	971,58	629,36	714,51

Vanjskotrgovinska razmjena po JLS FBiH 2023.

Naziv	Izvoz KM	Učešće u izvozu %	Uvoz KM	Učešće u uvozu %	Pokrivenost uvoza izvozom %	Saldo robne razmjene KM
Centar Sarajevo	524.355.612	4,70	1.020.356.520	5,17	51,39	-496.000.907

Prihodi od poreza na dohodak u FBiH 2023.

Naziv	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Prihodi KM	Prihodi po stanovniku KM	PRIHODI po stanovniku FBiH=100 KM
Centar Sarajevo	52.181	57.728.366	1.106	330

Poljoprivredna površina po kategorijama korištenja FBiH 2023.

Naziv	Ukupno	Ukupno Obradiva površina					Pašnjaci	Ribnjaci	Trstici i bare
		Svega	Oranice i bašte	Voćnjaci	Vinogradi	Livade			
Centar Sarajevo	1.225	1.084	302	273	0	509	141	0	0

Oranice, bašte i vrtovi u FBiH u 2023. u ha

Naziv	Oranice, bašte i vrtovi u ha					
	Ukupno obradivo	Obradeno	Ostalo na oranicama	Ugari	Neobrađene oranice i bašte	% neobrađenog zemljišta
Centar Sarajevo	302	52	0	0	250	82,8

Osnovno obrazovanje u FBiH početak 2023/2024.

Naziv	Broj škola	Broj odjeljenja	Broj učenika	Broj nastavnika	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Broj učenika na 1.000 stanovnika
Centar Sarajevo	15	275	5.555	515	52.181	106

Srednje obrazovanje u FBiH početak 2023/2024.

Naziv	Broj škola	Broj odjeljenja	Broj učenika	Broj nastavnika	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Broj učenika na 1.000 stanovnika
Centar Sarajevo	14	246	5.641	579	52.181	108

Struktura poslovnih subjekata u FBiH, stanje 31.12.2023.

Naziv	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Broj poslovnih subjekata				Broj poslovnih subjekata na 1.000 stanovnika
		Ukupno	Pravna lica	Podružnice u sastavu pravnih lica	Fizička lica obrtnici	
Centar Sarajevo	52.181	10.515	5.882	1.732	2.901	201,5

Navedeni pokazatelji se u ovom dokumentu prenose samo informativno, a dodatne podatke s ciljem poređenja sa drugim općinama dostupni su u citiranom dokumentu Federalnog zavoda za programiranje razvoja.

U skladu sa ovim pokazateljima, a prema osnovnim indikatorima razvijenosti, općina Centar se smatra najrazvijenijom u FBiH (nisu zabilježene značajane promjene pokazatelja u odnosu na prethodne godine):

	2022.	2023.
<i>Prihod od poreza na dohodak pc</i>	3,49	3,58
<i>Stepen zaposlenosti</i>	4,15	4,16
<i>Kretanje stanovništva 2013-2022/23</i>	0,87	0,87
<i>Učešće starog stanovništva</i>	0,81	0,83
<i>Stepen obrazovanja radne snage</i>	1,29	1,27
Indeks	2,26	2,28
Rang	1	1
Grupa	I	I

S ciljem dodatne usporedbe stanja i položaja općine Centar u odnosu na druge općine, daju se i slijedeći rasponi pokazatelja:

- prihodi od poreza po stanovniku u FBiH su u prosjeku KM 350, a kreću od najnižeg u općini Ravno 37 KM, do najvišeg u općini Centar Sarajevo 1.106 KM.
- Prosječna neto plata u FBiH u 2023. godini iznosi 1.261 KM koji se kreće od najniže u općini Domaljevac -Šamac od 789 KM, do najviše u općini Centar Sarajevo 1.776 KM
- Stopa registrovane zaposlenosti (broj zaposlenih u odnosu na radno sposobno stanovništvo od 15 do 64 godine) u prosjeku na nivou Federacije BiH iznosi 36,0 a kreće se u rasponu od najnižih stopa u općinama Dobretići (3,5%), Sapna (7,5%), Ravno (7,9%) i Teočak (8,5%), pa do najviših u Mostaru (50,7%) zatim u Goraždu (52,5%), Ilidži (52,8%), Doboj-Jugu (53,4%), Tuzli (54,7%), Novom Sarajevu (72,5%) i Centru Sarajevo (139,9%).
Pri tome bitno je napomenuti za stopu zaposlenosti, kao udio zaposlenih u radno sposobnom stanovništvu, da je u općini Centar broj zaposlenih veći od broja radno sposobnih koji imaju prebivalište u općini.

Navedeni i drugi pokazatelji, pored općeg značaja, bitni su i zbog toga što se koriste prilikom određivanja omjera prihoda od indirektnih poreza (pdv-a) koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave na području Kantona Sarajevo.

Konstatni zahtjev koji se postavlja pred jedinice lokalne samouprave odnosi se na provođenje reformi i poduzimanje dodatnih mjera za dinamiziranje privrednog razvoja (uspostavljanje stimulativnog privrednog ambijenta, obezbjeđenje realizacije investicionog ciklusa, podsticanje izvoza proizvoda i usluga u cilju smanjenja debalansa i osiguranja privredne i opšte stabilnosti i dovođenje ukupne javne potrošnje u realne okvire).

U tu svrhu, trebalo bi nastaviti i povećati i mogućnosti korištenja sredstava viših nivoa vlasti, a posebno (zbog ograničene raspoloživosti lokalnih sredstava) različitih međunarodnih i evropskih fondova što podrazumijeva realno planiranje projekata te očekivane pozitivne efekte učešća Općine Centar u više projekata koji imaju za cilj poboljšanje uslova za investiranje, smanjenje opterećenja privrede i privlačenje investicija.

To podrazumijeva i ispunjenje zakonske obaveze aktivnog sudjelovanja u pripremi Programa javnih investicija Kantona Sarajevo kao instrumenta planiranja koji treba osigurati bolje korištenje sredstava budžeta i efikasniji pristup ostalim izvorima za višegodišnje finansiranje projekata.

Uvažavajući identificirane eksterne i interne faktore uticaja, Strategijom razvoja općine Centar za period 2021.-2027. godine, definisani su:

Vizija općine Centar Sarajevo

„Općina Centar je središte znanja, inovacija, sa osiguranim pretpostavkama zelene ekonomije, kvalitetom standarda stanovništva po principu razvoja evropskih urbanih središta.“

Općina Centar je:

- ✓ konkurentna i privlačna za investitore
- ✓ prepoznatljivog identiteta
- ✓ centar znanja i nove ekonomije zasnovane na znanju, inovacijama i kreativnosti
- ✓ centar finansijskog, trgovačkog i uslužnog poslovanja
- ✓ centar poslovnog i kulturnog turizma
- ✓ ambijetalno uređena i atraktivna
- ✓ spoj visokog urbanog razvoja i ruralnog razvoja
- ✓ prepoznatljiva na kulturnoj mapi Evrope
- ✓ lokalna zajednica sa rekonstruisanim i modernizovanim mrežama tehničke i socijalne infrastrukture
- ✓ zdravstveni centar
- ✓ sportski i kulturni centar
- ✓ mjesto ugodnog i zdravog življenja sa osnaženim i razvijenim institucionalnim i kadrovskim kapacitetima za upravljanje razvojem

Iz definisanih strateških fokusa:

- *Ubrzan ekonomski razvoj*
- *Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj u skladu sa EU standardima*
- *Smanjenje pritisaka na okoliš*
- *Efikasno funkcionisanje javnog sektora*

utvrđeni su strateški ciljevi:

- *Digitalizirana i konkurentna poduzetnička, infrastruktura za proizvode i usluge veće dodane vrijednosti*
- *Unapređeni, dostupni i kvalitetni javni i socijalni servisi*
- *Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima u skladu sa principima zelene tranzicije*

Na osnovu strateških ciljeva definisani su strateški prioriteti te programi (mjere) za ostvarenje strateških ciljeva i prioriteta, a koji trebaju biti identični programima definisanim u DOB- u.

Imajući u vidu da su u tabelarnom pregledu prioriteta DOB-a prikazane samo mjere za koje su identificirani projekti sa procijenjenim finansijskim učinkom u periodu 2026.-2028. godine, u ovom dijelu dokumenta su prikazane sve identificirane mjere u Strategiji razvoja općine Centar za period 2021.-2027. godine:

STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA	
		ŠIFRA PROGRAMA / MJERE = ŠIFRA PROGRAMA DOB-a	NAZIV PROGRAMA / MJERE
Digitalizirana i konkurentna poduzetnička infrastruktura za proizvode i usluge veće dodane vrijednosti	Kreiranje povoljnog poslovnog ambijenta/business friendly city	1.1.1.	Unapređenje lokalnih kapaciteta koji će doprinijeti pojednostavljenju i ubrzanju administrativnih procedura vezanih za registrovanje biznisa
		1.1.2.	Unapređenje svih servisa prema investitorima, prije investicije, u toku investicije i nakon investicije/ after care
	Podrška sektoru preduzetništva (postojećim MSP, obrtima i start up biznisima)	1.2.1.	Razviti mehanizame efikasnog finansiranja poslovnih subjekata
		1.2.2.	Sistemska unapređenje preduzetničke infrastrukture i pratećih servisa
		1.2.3.	Unapređenje vještina o poduzetništvu
		1.2.4.	Unapređenje mentoringa za podržane biznise
	Privlačenje investicija	1.3.1.	Kreirati on line bazu svih brownfield i greenfield investicionih prilika sa svim parametrima koji interesuju investitore
		1.3.2.	Unaprijediti promociju brownfield-greenfield lokacijskih prilika
		1.3.3.	Unaprijediti promociju sektorskih/ u pojedinim nišama/investicionih prilika, prije svega u turizmu, IT sektoru i kreativnim industrijama
	Osigurati dostupnost digitalnih dostignuća	1.4.1.	Unapređivati digitalne vještine stanovništva, koje su u skladu sa potrebama tržišta rada putem formalnog i neformalnog obrazovanja
		1.4.2.	Razviti programe podrške razvoju IT sektora
	Razvoj programa razvoja ruralnog područja	1.5.1.	Podrška diversifikaciji privrednih aktivnosti u ruralnom području
		1.5.2.	Razvoj ruralne infrastrukture i dostupnosti javnih usluga u ruralnim područjima
		1.5.3.	Podrška razvoju ruralnog turizma sa osloncem na Spomenik prirode Skakavac
	Podrška razvoju kulturnog i poslovnog turizma	1.6.1.	Institucionalno povezivanje sektora kulture i umjetnosti sa turističkim sektorom
		1.6.2.	Podrška organizaciji i unapređenju sajamskih i kongresnih manifestacija
		1.6.3.	U saradnji sa drugim akterima unapređivanje upravljanja turističkom destinacijom
	Unapređenje kapaciteta za privlačenje sredstava iz EU fondova i drugih međunarodnih i domaćih izvora	1.7.1.	Razvoj i implementacija projekata od značaja za razvoj Općine sufinansirani iz EU fondova i drugih finansijskih izvora
Unapređenje, dostupni i kvalitetni javni i socijalni servisi	Unaprijediti kvalitet formalnog i neformalnog obrazovanja	2.1.1.	Povećati obuhvat djece u ustanovama predškolskog odgoja
		2.1.2.	Podržati unapređenje nastavnih i vannastavnih programa u osnovnim i srednjim školama (sa posebnim naglaskom na STEM i digitalne vještine) i uskladiti ga sa zahtjevima tržišta rada i potražnjom za radnom snagom
		2.1.3.	Podrška izgradnji, uređenju i opremanju prostora u predškolskim i školskim ustanovama
		2.1.4.	Razviti i podržati programe prekvalifikacija i cjeloživotnog učenja u neformalnom obrazovanju
		2.1.5.	Podrška učenicima i studentima u obrazovnom procesu

STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA	
		ŠIFRA PROGRAMA / MJERE = ŠIFRA PROGRAMA DOB-a	NAZIV PROGRAMA / MJERE
	Unaprijediti dostupnost, efikasnost i kvalitet zdravstvenih usluga	2.1.6.	Stipendiranje i dodjela nagrada najboljim učenicima i studentima
		2.2.1.	Razviti programe prevencije bolesti i zaštite, zdravlja stanovništva
		2.2.2.	Pripremiti planove pripravnosti za određene javno zdravstvene prijetnje
		2.2.3.	Podrška razvoju zdravstvene infrastrukture i u nabavci neophodne medicinske opreme
	Podrška unapređenju uslova za bavljenje rekreativnim sportskim aktivnostima za sve dobne skupine	2.3.1.	Održavanje i unapređenje sportske infrastrukture u vlasništvu Opštine Centar
		2.3.2.	Podrška sportskim aktivnostima za sve dobne uzraste u cilju zdravog življenja i socijalne inkluzije
		2.3.3.	Unapređenje promocije usmjerene prema građanima sa ciljem omasovljenja bavljenja sportskim aktivnostima
		2.3.4.	Podrška sportskim udruženjima u organizovanju trenažnih procesa i takmičarskih aktivnosti
		2.3.5.	Podrška istaknutim sportistima i talentovanim pojedincima u amaterskim nekomercijalnim sportovima
	Posticanje modela kulture prilagođenog potrebama svih generacija opštine Centar	2.4.1.	Podrška razvoju infrastrukture namjenjene kulturnim sadržajima
		2.4.2.	Podrškama ustanovama i pojedincima za projekte iz oblasti kulture i umjetnosti
		2.4.3.	Podrška vjerskim ustanovama
	Unapređenje standarda u oblasti socijalne zaštite i inkluzije/uključivanja	2.5.1.	Uključivanje socijalno osjetljivih osoba/učešće u obezbjeđenju boljih uslova života socijalno ugroženih, starih i iznemoglih, invalida, civilnih žrtava rata, povratnika
		2.5.2.	Razvoj programa podrške boračkoj populaciji
		2.5.3.	Radno osposobljavanje i školovanje socijalno osjetljivih osoba i manjinskih grupa
		2.5.4.	Razvoj socijalnih usluga neposrednim korisnicima
		2.5.5.	Razvoj institucionalnih i vaninstitucionalnih oblika socijalne zaštite
		2.5.6.	Ažuriranje socijalne karte stanovništva na području opštine Centar u cilju transparentnosti, kvaliteta i održivosti socijalnih davanja
		2.5.7.	Unapređenje uslova aktivnog življenja za osobe treće dobi
		2.5.8.	Poboljšanje položaja žena
		2.5.9.	Ažurirati program rješavanja problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite
		2.5.10.	Održavanje stambenog fonda za rješavanje stambenih potreba građana
	Unapređenje položaja mladih	2.6.1.	Podrška stambenom zbrinjavanju mladih
		2.6.2.	Razvoj podsticajnog okruženja za samozapošljavanje mladih
		2.6.3.	Razvoj svijesti mladih o značaju kreativnog provođenja slobodnog vremena i pružanje podrške mladim u organizaciji kulturnih i sportskih aktivnosti i događaja

STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA	
		ŠIFRA PROGRAMA / MJERE = ŠIFRA PROGRAMA DOB-a	NAZIV PROGRAMA / MJERE
	Razvoj partnerstva sa organizacijama civilnog društva OCD	2.7.1.	Finansiranje projekata koji su u skladu sa ciljevima Opštine
	Unapređenje bezbjednosti na području opštine Centar	2.8.1.	Podrška edukativnim programima o sistemu javne bezbjednosti, prevenciji i načinima na koje građani mogu doprinijeti poboljšanju bezbjednosnog stanja
		2.8.2.	Prevencija maloljetničke delikvencije u saradnji sa nadležnim institucijama i nevladinim sektorom
Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima u skladu sa principima zelene tranzicije	Pokrivenost planskom dokumentacijom cijelog područja Opštine	3.1.1.	Izrada nove i inoviranje postojeće prostorno - planske dokumentacije
		3.1.2.	Prenos zemljišta za realizaciju planova
		3.1.3.	Sprečavanje bespravne izgradnje
		3.1.4.	Učinkovito upravljanje i obnavljanje kapaciteta nefinansijske imovine Opštine (poslovno- stambeni fond, objekti i oprema)
	Unapređenje energetske efikasnosti	3.2.1.	Sufinansiranje utopljanja zgrada i individualnih objekata
		3.2.2.	Podrška razvoju mogućnosti i potencijala obnovljivih izvora energije
		3.2.3.	Unaprijediti sistem za zaštitu zraka na području opštine Centar
	Poboljšanje vodosnabdijevanja, upravljanja otpadnim i oborinskim vodama i uređenje vodotokova	3.3.1.	Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja vodovodne i kanalizacione mreže na području Opštine Centar u skladu sa projektom "Čista Miljacka"
		3.3.2.	Opremanje kanalima za odvodnju oborinskih voda padinskih dijelova Opštine, u cilju sprječavanja bujica i saniranja klizišta
		3.3.3.	Uređenje vodotokova
	Unapređenje i integralno upravljanje otpadom i sistem cirkularne ekonomije	3.4.1.	Planiranje i uređenje lokacija za selektivno prikupljanje otpada
		3.4.2.	Povećanje stepena reciklaže otpada
	Razvoj nove i unaprijeđenje postojeće saobraćajne infrastrukture	3.5.1.	Rekonstrukcija postojeće saobraćajne infrastrukture prema usvojenim planovima
		3.5.2.	Izgradnja podzemnih garaža
	Uređenje, infrastrukturno opremanje i zaštita javnih prostora	3.6.1.	Hortikulturno uređenje, održavanje i opremanje parkovskih i drugih zelenih površina
		3.6.2.	Uređenje i održavanje drugih javnih prostora (ulice, mostovi, trgovi, spomenici, fontane, šetnice, javna rasvjeta)
	Povećati otpornost na krize	3.7.1.	Poboljšati funkcionisanje sistema zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća
		3.7.2.	Osigurati zaštitu i funkcionisanje kritične infrastrukture

Navedene mjere se putem trogodišnjih i godišnjih planova rada (i DOB kao finansijski okvir budžetskih sredstava) prenose u konkretne projekte i aktivnosti i usklađuju sa godišnjim budžetima.

Izvori informacija potrošačkih jedinica Općine i procedura pripreme DOB-a Općine Centar Sarajevo za period 2026.-2028. godine

Za pripremu podataka za DOB Općine Centar Sarajevo za period 2026.-2028. godine, Služba za finansije je, dana 14.04.2025. godine, dostavila Instrukcije 1. potrošačkim jedinicama (općinskim službama) u skladu sa rokom utvrđenim Budžetkim kalendarom Općine.

U skladu sa Budžetskim kalendarom za donošenje Budžeta 2026. godine (broj 04-11-19-169/25 od 01.04.2025. godine), Službama su dostavljeni:

- Smjernice općinskim službama za pripremu budžetskih dokumenata,
- Instrukcija broj 1. za pripremu radnih tabela za Dokument okvirnog budžeta Općine za 2026.-2028. godinu (DOB),
- radne tabele (prema nadležnostima i odgovornostima službi) za pripremu podataka za DOB Općine 2026.-2028. godine:
 - procjena prihoda sa početnim projekcijama iz DOB-a 2025.-2027. godine
 - zahtjevi / potrebna sredstva za projekte službi sa početnim projekcijama iz DOB-a 2025.-2027. godine (prema programskoj klasifikaciji budžetskih izdataka sa zahtjevom za povezivanje budžetskih projekata sa strateškim ciljevima, operativnim ciljevima te očekivanim učincima programa /projekata koji se očekuju u narednom trogodišnjem periodu, a na bazi indikatora koji su definisani u strateškim dokumentima
 - zahtjevi / potrebna sredstva za administrativne troškove Službe (za službe u čijoj nadležnosti su i troškovi u administrativnom programu.

U skladu sa navedenim, a kao i prethodnih godina, Instrukcija je sadržavala i preporuku da je potrebno dokumentirati izvore informacija (zahtjeve, analize, zakonski osnov) na osnovu kojih službe pripremaju prijedloge za budžetske dokumente te dostaviti parametre za mjerenje učinaka s obzirom na to da se Izjavom o fiskalnoj odgovornosti dokazuje zakonito, namjensko, efikasno i ekonomično trošenje budžetskih sredstava i poštivanje budžetskih principa participativnosti, transparentnosti, efikasnosti i ekonomičnosti, odnosno da je potrebno dati obrazloženje za podatke koji se odnose na mjerenje učinaka programa, a koji se ne mogu dostaviti u skladu sa budžetskim instrukcijama.

Primljeni podaci su sumirani, uz dodatne neposredne konsultacije sa službama te usklađeni sa procijenjenim prihodima i izvorima sredstava po godinama.

Nakon analize dobijenih podataka od službi (potrošačkih jedinica), ponovo su se mogli konstatirati i slijedeće karakteristike definisanja budžetskih prioriteta:

- da je većina projekata koji su se kontinuirano realizirali u prethodim godinama planirana i za naredni budžetski period,
- da se kao bazna godina za utvrđivanje potrebnih sredstava koristila 2025. godina iako je Instrukcijom istaknuto da tekuća godina obuhvata i dio prenesenih sredstava prethodne godine, te da se procjene za period 2026.-2028. godine trebaju bazirati isključivo na procjeni potrebnih tekućih sredstava za te godine;

- da se u dijelu dostavljenih prijedloga ne iskazuju u potpunosti mjere učinka i njihove ciljane vrijednosti za programe i ostale relevantne informacije koje se odnose na ciljeve i aktivnosti programa.
- da finansijski zahtjevi (posebno za kapitalne projekte) ne obuhvataju u potpunosti vremensku dinamiku realizacije projekata, a samim time i vremenski okvir za planiranje potrebnih finansijskih sredstava zbog uticaja različitih nepredvidivih faktora koji se u ovom trenutku budžetskog planiranja ne mogu procijeniti.

Područja u kojima postoji potreba za poboljšanja ulaznih podataka (analiza programske strukture budžeta, primjena sistema upravljanja učinkom koji trebaju osigurati prioritete potrošnje pri raspodjeli ograničenih sredstava, maksimalna koordiniranost rukovodećeg kadra svih službi u proces planiranja, realni zahtjevi čije finansiranje odražava okvir raspoloživih budžetskih sredstava), predstavljat će i dalje polaznu osnovu za nastojanja da se unaprijedi ova faza budžetskog ciklusa s ciljem osiguranja kvalitetnijih i potpunijih inicijalnih zahtjeva za budžetskim sredstvima.

Iako programsko budžetiranje nije još uvijek zakonska obaveza za jedinice lokalne samouprave cilj je unaprijediti procese odlučivanja i izbora budžetskih prioriteta, odnosno usmjeravati proces planiranja budžetskih dokumenata prema korištenju SMART metodologija EU. To znači da je potrebno:

- specificirati projekte u smislu potrebnih resursa za izvođenje projekta,
- izvršiti definisanje problema kojim će se projekat baviti, koliko ljudi će se njime baviti i trajanje projekta,
- da projekti moraju imati mjerljiv ishod, u smislu broja osoba kojima je projekat pomogao ili pružio podršku,
- da cilj mora biti mjerljiv, kako bi se moglo opravdati pokretanje projekta, dostižan i realan, inače projekat nije moguće realizovati,
- da vremenski određeni projekti, u smislu njihovog trajanja i fazne implementacije omogućuju lakše praćenje realizacije (bit će lakše prezentirati projekte i EU i generalno lakše pratiti i pravdati sredstva).

odnosno, kako je navedeno u federalnim smjernicama, fokus usmjeriti na to "što se želi postići", a ne samo "što se želi finansirati".

Prethodne godine, Federalne smjernice su također isticale dodatnu važnost:

- *da se na ekonomskim kodovima tekućih i kapitalnih transfera planiraju iznosi u skladu sa važećom pravnom regulativom.*
- *da se vrši detaljna analiza dosadašnjih učinaka sa izradom projiciranih efekata buduće potrošnje s ciljem uspostavljanja sveobuhvatnog sistema praćenja i procjene efekata potrošnje kroz transfere i usmjeravanje više sredstava prema kapitalnim transferima.*
- *da se dosljedno poštuju budžetski principi i Smjernice o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u Federaciji Bosne i Hercegovine.*

Zbog toga, prilikom pripreme narednih budžetskih dokumenata, instrukcijama će biti posebno istaknute potrebe:

- kontinuiranog preispitivanja i racionaliziranja izdataka za materijalne troškove uz unapređenje njihovih kontrola;
- usklađivanja budžetskih prioriteta na nivou Općine te utvrđivanja optimalnog rasporeda ograničenih budžetskih sredstava uvažavajući nadležnosti, ovlaštenja i strateške dokumente, a u skladu sa Smjernicama općinskim službama za planiranje budžetskih dokumenata Općine Centar Sarajevo od 01.06.2021. godine), kao i Smjernicama o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH, broj 37/24);
- kontinuirane procjene efekata uz sagledavanje dosadašnjeg učinka budžetskih projekata, analize troškova i koristi, te pripreme jasnih obrazloženja o opravdanosti potrošnje i očekivanim rezultatima u narednim budžetskim dokumentima.
- preispitivanja finansijske održivosti općinskih odluka kojima se omogućava ostvarivanje određenih prava (najvećim dijelom tekućih transfera), posebno sa stanovišta usklađenja sa zakonskim ovlaštenjima i nadležnostima Općine;
- dodatne analize svih mogućnosti ostvarivanja općinskih prihoda, posebno sa stanovišta upravljanja imovinom, kako bi se osigurala potpuna iskorištenost postojećih i potencijalnih novih kapaciteta Općine, uz ažurnu naplatu potraživanja.

Uvažavajući sve prethodne informacije, može se konstatovati da su DOB-om:

- definirane ukupne gornje granice rashoda po programima i budžetskim korisnicima,
- da će utvrđeni iznosi na nivou programa u DOB-u Općine za period 2026.-2028. godine biti osnov za pripremu Nacrta Budžeta za 2026. godinu uz mogućnosti prerasporeda sredstava unutar stavki programa kao i mijenjanja gornjih granica rashoda u slučaju izmjene propisa, uvažavajući opći finansijski okvir po DOB-u.

Projekcija prihoda i izdataka Općine Centar Sarajevo

Projekcija prihoda

Ključni faktor za određivanje predloženih prioriteta potrošnje i gornje granice rashoda je projicirani okvir prihoda.

Projekcija prihoda data je na bazi postojećih propisa na državnom, federalnom i kantonalnom nivou.

Pri tome su i dalje prisutna značajna ograničenja prilikom planiranja prihoda s obzirom na to da ne postoji propis o pripadnosti javnih prihoda na nivou Kantona Sarajevo, kao i da obaveze utvrđene Presudom Ustavnog suda Federacije BiH od 12.10.2010. godine potvrđene i rješenjem Ustavnog suda od 24.05.2011. godine (obaveza kantona da usaglase zakone u propisanim rokovima, izvrše prenos poslova i nadležnosti na jedinice lokalne samouprave) nisu izvršene.

U tabeli procjene prihoda za period 2026.- 2028. godinu iskazani su samo tekući prihodi (bez procjene neutrošenih sredstava iz prethodne godine):

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor)	OPIS	BUDŽET 2025.			DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
			UKUPNO PRIHODI TEKUĆEG PERIODA 205.	UKUPNO RAZGRANIČEN I PRIHODI I NEUTROŠENA SREDSTVA	UKUPNO BUDŽET 2025.			
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7	8	9
		I+II UKUPNO RASPOLOŽIVA SREDSTVA	54.753.083	27.970.508	83.183.000	52.076.000	51.700.000	46.505.000
700000		I PRIHOD I PRIMICI TEKUĆEG PERIODA	54.753.083	23.610.508	78.823.000	52.076.000	51.700.000	46.505.000
710000		PRIHODI OD POREZA	19.333.297	153.416	19.486.713	21.092.000	21.754.000	22.320.000
714000		Porez na imovinu	8.500.000	0	8.500.000	9.300.000	9.200.000	9.140.000
714110	01	Porez na imovinu	1.900.000	0	1.900.000	2.200.000	2.100.000	2.100.000
714121 714130	01	Porez na promet nepokretnosti i porez na nasljeđe i poklone	6.600.000	0	6.600.000	7.100.000	7.100.000	7.040.000
716000		Porez na dohodak	1.400.000	0	1.400.000	1.600.000	1.650.000	1.650.000
716100	01	Porez na dohodak	1.400.000	0	1.400.000	1.600.000	1.650.000	1.650.000
717000		Prihodi od indirektnih poreza	9.433.297	153.416	9.586.713	10.192.000	10.904.000	11.530.000
717114	02	Prihodi od indirektnih poreza na ime finansiranja auto cesta i drugih cesta u FBiH	364.754	12.307	377.061	375.000	387.000	400.000
717131	02	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju direkcijama za ceste	1.289.270	141.109	1.430.379	1.395.000	1.495.000	1.582.000
717141	01	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave	7.779.273	0	7.779.273	8.422.000	9.022.000	9.548.000
720000		NEPOREZNI PRIHODI	23.578.965	21.485.892	45.064.857	21.345.500	20.688.900	20.730.900
721000		Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine	930.000	27.246	957.246	908.000	808.000	708.000
721112	01	Prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa, patenata i autorskih honorara	400.000	0	400.000	300.000	250.000	200.000
721210	01	Prihodi od kamate za depozite u banci	250.000	0	250.000	300.000	250.000	250.000
721227	03	Prihodi od zakupa sportsko- privrednih lovišta	0	145	145	0	0	0

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor)	OPIS	BUDŽET 2025.			DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
			UKUPNO PRIHODI TEKUĆEG PERIODA 205.	UKUPNO, RAZGRANIČEN I PRIHODI I NEUTROŠENA SREDSTVA	UKUPNO BUDŽET 2025.			
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7	8	9
721239	01	Ostali prihodi od imovine - kamate, troškovi postupka	270.000	0	270.000	300.000	300.000	250.000
721611	03	Prihodi od privatizacije stanova	10.000	27.101	37.101	8.000	8.000	8.000
722000		Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	18.453.965	6.716.970	25.170.935	15.722.500	15.147.900	15.239.900
722321	01	Komunalne općinske takse	1.506.000	0	1.506.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
722427	03	Naknade za parkirališta	500.000	140.855	640.855	300.000	300.000	300.000
722431	03	Naknada za dodijeljeno zemljište	200.000	475.091	675.091	150.000	150.000	150.000
722433	03	Prihodi od naknade za uređenje zemljišta - Šip	700.000	1.295.384	1.995.384	500.000	200.000	200.000
722433	03	Prihodi od naknade za uređenje zemljišta - ostale lokacije	350.000	16.521	366.521	300.000	300.000	300.000
722435	03	Naknada po osnovu prirodnih pogodnosti - renta	5.200.000	2.215.618	7.415.618	3.000.000	3.000.000	3.000.000
722436	03	Naknada po osnovu tehničkog pregleda građevina	220.000	0	220.000	220.000	220.000	220.000
722436	01	Naknada po osnovu tehničkog pregleda građevina - administrativna naknada	10.000	0	10.000	10.000	10.000	10.000
722442	02	Naknada za izgradnju i održavanje javnih skloništa	30.000	433.260	463.260	40.000	40.000	40.000
722449	02	Ostale općinske naknade - naknade za korištenje cestovnog pojasa i cestovnog zemljišta	100.000	0	100.000	100.000	100.000	100.000
722449	02	Vodne naknade u skladu sa Zakonom o vodama KS	1.000	0	1.000	1.500	1.900	2.500
722460	03	Naknada za zauzimanje javnih površina	1.800.000	718.965	2.518.965	2.000.000	2.000.000	2.100.000
722465	03	Naknada za postavljanje reklama na fasadama	200.000	410.904	610.904	200.000	200.000	200.000
722510	02	Ostale općinske naknade- naknade za korištenje podataka i usluga katastra	70.000	107.003	177.003	70.000	65.000	65.000
722610	01	Ostale općinske naknade- vjenčanja i ovjere na terenu	20.000	0	20.000	20.000	20.000	20.000
722610	01	Prihodi od pružanja usluga građanima - provizija od prodaje kantonalne administrativne takse i pristup informacijama	10.000	0	10.000	10.000	10.000	10.000
722641	03	Vlastiti javni prihodi od iznajmljivanja zemljišta	350.000	502.833	852.833	300.000	300.000	300.000
722642	01	Vlastiti prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora	5.700.000	0	5.700.000	5.900.000	5.900.000	5.950.000
722643	01	Vlastiti prihodi od iznajmljivanja drugih nepokretnosti (u zgradi i objektima Općine)	150.000	0	150.000	250.000	250.000	250.000
722643	03	Vlastiti prihodi od iznajmljivanja drugih nepokretnosti (skloništa)	60.000	136.168	196.168	65.000	65.000	65.000
722643	03	Vlastiti prihodi od iznajmljivanja drugih nepokretnosti (stanovi)	200.000	264.368	464.368	160.000	180.000	190.000
722700	03	Neplanirane uplate-uplate investitora za UP i RP	20.000	0	20.000	20.000	20.000	20.000
722700	01	Neplanirane uplate-uplate po osnovu rušenja bespravnih objekata	50.000	0	50.000	110.000	120.000	120.000
722700	01 , 03	Neplanirane uplate-ostali prihodi	1.006.965	0	1.006.965	496.000	196.000	127.400

EKONOMSKI KOD	Fond (Izvor)	OPIS	BUDŽET 2025.			DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
			UKUPNO PRIHODI TEKUĆEG PERIODA 205.	UKUPNO, RAZGRANIČEN I PRIHODI I NEUTROŠENA SREDSTVA	UKUPNO BUDŽET 2025.			
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7	8	9
722530		Prihodi od posebnih naknada za ceste	460.000	290.392	750.392	560.000	580.000	580.000
722531	02	Naknada za upotrebu puteva za vozila pravnih osoba	160.000	67.227	227.227	190.000	200.000	200.000
722532	02	Naknada za upotrebu puteva za vozila građana	300.000	223.165	523.165	370.000	380.000	380.000
722580		Posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	3.700.000	14.451.284	18.151.284	4.090.000	4.100.000	4.150.000
722581/ 719114	02	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća gdje je osnovica zbirni iznos neto plaće	3.450.000	14.422.722	17.872.722	3.800.000	3.800.000	3.850.000
722582/ 719115	02	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća gdje je osnovica zbirni iznos neto primitaka po osnovu druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	250.000	25.308	275.308	290.000	300.000	300.000
722583 722584	02	Naknada za vatrogasne jedinice iz premije osiguranja imovine i od autoodgovornosti	0	3.255	3.255	0	0	0
723000		Novčane kazne	35.000	0	35.000	65.000	53.000	53.000
723130	01	Novčane kazne po općinskim propisima	35.000	0	35.000	65.000	53.000	53.000
730000 740000		TRANSFERI I DONACIJE	10.455.921	0	10.915.330	8.438.500	8.107.100	2.304.100
731121	05	Transfer od međunarodnih organizacija - projekt ArheoDunav i Leader - Centar poduzetništva (refundacija sredstava za druge projekte)	26.473	0	26.473	0	0	0
731121	05	Transfer od međunarodnih organizacija - projekt C4Talent	54.000	0	54.000	0	0	0
731121	05	Transfer od međunarodnih organizacija - projekt City Walk	110.000	0	110.000	70.000	0	0
731121	05	Transfer od međunarodnih organizacija - projekt EWESE	49.500	0	49.500	0	0	0
731121	05	Transfer od međunarodnih organizacija - projekt Streets for Citizens	111.000	0	111.000	50.000	0	0
731121	05	Transfer od međunarodnih organizacija - projekt AdrionMove	35.000	0	35.000	80.000	220.000	0
731121	05	Transfer od međunarodnih organizacija - projekt Proximities	16.500	0	16.500	80.000	80.000	50.000
731121	05	Transfer od međunarodnih organizacija - projekt Longevity	25.000	0	25.000	100.000	100.000	100.000
731121	05	Transfer od međunarodnih organizacija - projekt Anchor	26.500	0	26.500	135.000	53.000	0
731121	05	Tekući transferi od međunarodnih organizacija - CRS za školovanje djece sa statusom izbjeglica i pod supsidijarnom zaštitom (projekt Održiva integracija stranaca sa statusom međunarodne zaštite)	5.436	0	5.436	3.200	3.800	3.800
732111	04	Tekući transfer BiH - Centralna izborna komisija	0	0	0	120.000	0	0
732111	04	Tekući transfer BiH - Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice za projekt supsidijarne zaštite	5.000	0	5.000	5.000	5.000	5.000
732111	04	Tekući transfer BiH - Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice na osnovu sporazuma o readmisiji	2.215	0	2.215	2.300	2.300	2.300
732112	04	Tekući transfer od FBiH - Federalno ministarstvo rada i	3.000	0	3.000	3.000	3.000	3.000

EKONOMSKI KOD	Fond (Izvor)	OPIS	BUDŽET 2025.			DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
			UKUPNO PRIHODI TEKUĆEG PERIODA 205.	UKUPNO, RAZGRANIČEN I PRIHODI I NEUTROŠENA SREDSTVA	UKUPNO BUDŽET 2025.			
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7	8	9
		socijalne politike za za tekuće materijalne troškove						
732114	04	Tekući transferi od Kantona - za prevoz učenika	445.000	0	445.000	440.000	440.000	440.000
742112	04	Kapitalni transfer Federacije BiH - JP Ceste FBiH za sanaciju pješačke šetnice u ulici Hiseta	250.000	0	250.000	0	0	0
742112	04	Kapitalni transfer Federacije BiH - Federalno ministarstvo prometa i komunikacija za glavni projekt sanacije ulice Kotromanića od spoja sa ulicom Vrbanja do spoja sa ulicom Hiseta	303.428	0	303.428	0	0	0
742112	04	Kapitalni transfer Federacije BiH - Federalno ministarstvo finansija za finansiranje/sufinansiranje projekata od značaja za jedinice lokalne samouprave - vik mreža u ulici Mice Todorović	221.569	0	221.569	0	0	0
742112	04	Kapitalni transfer Federacije BiH - Federalno ministarstvo finansija za finansiranje/sufinansiranje projekata od značaja za jedinice lokalne samouprave - rekonstrukcija, nadogradnja i izgradnja javne rasvjete	57.778	0	57.778	0	0	0
742112	04	Kapitalni transfer Federacije BiH - Federalno ministarstvo finansija za finansiranje/sufinansiranje projekata od značaja za jedinice lokalne samouprave - uređenje pješačke šetnice sa trgov ulica Hiseta	100.000	0	100.000	0	0	0
742112	04	Kapitalni transfer Federacije BiH - Federalno ministarstvo finansija za finansiranje/sufinansiranje projekata od značaja za jedinice lokalne samouprave rekonstrukcija distributivnih cjevi ulica Hiseta	400.000	0	400.000	0	0	0
742112	04	Kapitalni transfer Federacije BiH - Federalno ministarstvo finansija za finansiranje/sufinansiranje projekata od značaja za jedinice lokalne samouprave -izgradnja igrališta Šip u ulici Dejzina Bikića	446.007	0	446.007	0	0	0
742112	04	Kapitalni transfer Federacije BiH - Rekonstrukcija i poboljšanja stadiona Asim Ferhatović Hase - I faza rekonstrukcije i dogradnje istočne tribine stadiona	3.000.000	0	3.000.000	3.000.000	3.000.000	0
742112	04	Kapitalni transfer Federacije BiH - projekt izgradnje četiri stambene jedinice kolektivnog stanovanja u naselju Gorica za Romsku populaciju	150.000	0	150.000	0	0	0
742112	04	Kapitalni transfer Federacije BiH- Federalno ministarstvo prostornog uređenja za sanaciju i restauraciju fasade zgrade Kantona i Općine	100.000	0	100.000	0	0	0
742112	04	Kapitalni transfer Federacije - Fond za zaštitu okoliša FBiH - za projekt regulacije Koševskog potoka - čišćenje i preventivne	160.000	0	160.000	0	0	0

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor)	OPIS	BUDŽET 2025.			DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
			UKUPNO PRIHODI TEKUĆEG PERIODA 205.	UKUPNO, RAZGRANIČEN I PRIHODI I NEUTROŠENA SREDSTVA	UKUPNO BUDŽET 2025.			
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7	8	9
		mjere zaštite						
742114	04	Kapitalni transferi od Kantona - za investiciono održavanje ulica i izgradnju nove saobraćajne infrastrukture	0	0	0	500.000	500.000	500.000
742114	04	Kapitalni transferi od Kantona - za vodovod Alapi- Radava	0	0	0	0	500.000	500.000
742114	04	Kapitalni transferi od Kantona - za regulaciju toka (ucjevljenje) potoka Sušica	0	0	0	500.000	500.000	0
742114	04	Kapitalni transferi od Kantona - za projekt regulacije Koševskog potoka u MZ Pionirska Dolina i MZ Nahorevo	400.000	0	400.000	0	0	0
742114	04	Kapitalni transferi od Kantona - za Inovacijsko-tehnološki park Šip	0	0	0	500.000	500.000	500.000
742114	04	Kapitalni transferi od Kantona - za rekonstrukciju šetnice od Velikog parka do crkve na Marijin dvoru - II faza	0	0	0	500.000	0	0
742114	04	Kapitalni transfer od Kantona - Rekonstrukcija i poboljšanja stadiona Asim Ferhatović Hase - I faza rekonstrukcije i dogradnje istočne tribine stadiona	2.000.000	0	2.000.000	2.000.000	2.000.000	0
742114	04	Kapitalni transfer od Kantona - sanacija objekata kojima upravlja Centar za sport i rekreaciju	240.000	0	240.000	100.000	150.000	150.000
742114	04	Kapitalni transfer od Kantona - za sanaciju stambenih jedinica u vlasništvu Općine za rješavanje stambenog pitanja lica iz branilačke populacije	53.316	0	53.316	50.000	50.000	50.000
742114	04	Kapitalni transfer od Kantona - projekt sanacije fasade zgrade Kantona i Općine	700.000	0	700.000	200.000	0	0
742114	04	Kapitalni transferi od Kantona - za poboljšanje uslova rada u školama i predškolskim ustanovama	118.608	0	118.608	0	0	0
742114	04	Kapitalni transferi od Kantona - za izgradnju fiskulturne sale u OŠ Vladislav Skarić	1.300.000	0	1.300.000	0	0	0
810000		KAPITALNI PRIMICI	1.384.900	1.971.200	3.356.100	1.200.000	1.150.000	1.150.000
811111	03	Primici od prodaje zemljišta	1.000.000	1.971.200	2.971.200	1.000.000	1.000.000	1.000.000
811113	01	Primici od prodaje zgrada i stanova	300.000	0	300.000	200.000	150.000	150.000
811114	02	Primici od prodaje motornih vozila	84.900	0	84.900	0	0	0
591000	01	II Neutrošena sredstva iz prethodne godine	0	4.360.000	4.360.000	0	0	0

**** šifarnik fondova (izvora sredstava):**

- sredstva općeg fonda: 01
- sredstva namjenskih prihoda:
 - o prihodi po posebnim propisima: 02
 - o namjenski prihodi: 03
 - o ostali namjenski prihodi: 05
- sredstva namjenskih transfera: 04

Prilikom razmatranja uporednih podataka za 2025. godinu i projekcija za naredni trogodišnji period bitno je naglasiti da je u okviru ukupnih prihoda 2025. godine iskazan i raspored razgraničenih prihoda i neutrošenih sredstava iz prethodne godine (u skladu sa usvojenim Izmjenama i dopunama Budžeta), tako da su stvarne uporedne kategorije iskazane u kolonama tekućih prihoda 2025. godine (kolona 4) i projekcija za period 2026.-2028. godine (kolone 7-9).

Prihodi koji se raspoređuju općini u skladu sa trenutno važećim propisima o pripadnosti javnih prihoda u FBiH (porez na imovinu, porez na promet nepokretnosti i poklone, cestovne naknade, posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća) planirani su u skladu sa: višegodišnjim prosjekom, ostvarenjem u 2024. godini i planom 2025. godine uz korekcije prema procjenama naplate u tekućoj godini, pri čemu je bitan limitirajući faktor činjenica da Općina i dalje ne raspolaže baznim podacima o obveznicima na osnovu kojih bi mogla pratiti trendove i uspješnost naplate.

Federalne projekcije prihoda od poreza na dohodak za općinske/gradske budžete⁷ predviđaju određeno povećanje za planski period (od 7,4% do 24,49% više u odnosu na 2025.) koje su, uz dosadašnju naplatu, u DOB-u Općine uzete u obzir, uz zadržavanje opreznosti zbog potrebe održavanja ukupnog općeg fonda sredstava u realnim okvirima (procjenjeno povećanje od 14% u odnosu na 2025. godinu). Utvrđeni koeficijent raspodjele ovog prihoda općinama u Kantonu Sarajevo (1,79%) predstavlja i dalje otvoreno pitanje koje se u narednom periodu treba dodatno problematizirati i pokušati regulisati s ciljem pravednije raspodjele.

Prihodi od indirektnih poreza temelje se na srednjoročnom planu ukupnih prihoda od indirektnih poreza na Jedinstvenom računu koje priprema Odjeljenje za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje.

Navedene projekcije, urađene su prema metodologiji utvrđenoj Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH (Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22), na bazi statističkih podataka, Uputstva o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2025. godinu (Službene novine Federacije BiH, broj 75/24), tekućim trendovima naplate i kretanjima makroekonomskih pokazatelja Direkcije za ekonomsko planiranje.

U skladu sa navedenim, Revidirane projekcije prihoda za 2025. godinu i projekcije za period 2026.-2028. godina Federalnog ministarstva finansija (05-12-5-4674/25-1 od 23.05.2025. godine) korištene su za projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza za kantone i općine za period 2026.-2028. godine:

- prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave (8,42% pripadajućih prihoda koji se raspoređuju jedinicama lokalne samouprave u skladu sa godišnjim Uputstvom o određivanju učešća u prihodima od indirektnih poreza) – osnovne projekcije:

Vrsta prihoda	Projekcija			
	2025.	2026.	2027.	2028.
Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa jedinstvenog računa	622.202.718	673.671.754	721.672.786	763.670.351

⁷ Revidirane projekcije prihoda za 2025. godinu i projekcije za period 2026.-2028. godine, Federalno ministarstvo finansija, maj 2025. godine

Vrsta prihoda	Projekcija			
	2025.	2026.	2027.	2028.
Kantonalni budžet	540.959.534	585.708.078	627.441.447	663.955.244
Općinski/gradski budžet	70.121.440	75.921.934	81.331.588	86.064.659
Hadžići	4.055.123	4.390.565	4.703.406	4.977.119
Ilidža	10.624.801	11.503.691	12.323.362	13.040.517
Ilijaš	8.596.187	9.307.270	9.970.439	10.550.667
Sarajevo-Noví grad	17.599.079	19.054.887	20.412.602	21.600.508
Sarajevo-Stari grad	4.589.448	4.969.091	5.323.152	5.632.932
Sarajevo-Centar	7.779.273	8.422.779	9.022.926	9.548.013
Sarajevo-Novo Sarajevo	8.906.124	9.642.845	10.329.925	10.931.072
Trnovo	1.736.908	1.880.586	2.014.583	2.131.822
Vogošća	6.234.497	6.750.219	7.231.191	7.652.009
Grad Sarajevo	11.121.744	12.041.742	12.899.751	13.650.449

- prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta (ekonomski kod 717131) i prihodi po osnovu dijela putarine (ekonomski kod 717114) koji se raspoređuju općinama u Kantonu Sarajevo na osnovu Zaključka o raspodjeli prihoda od indirektnih poreza koji pripadaju direkcijama za puteve i na osnovu kojeg Općini Centar pripada 4,78% projiciranih prihoda.

VRSTA PRIHODA	PROJEKCIJA u KM			
	2025.	2026.	2027.	2028.
1.Upravitelji za ceste	34.603.040	37.062.034	39.387.202	41.475.235
1.1. Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa (kod 717131)	26.972.187	29.203.345	31.284.166	33.104.740
1.2. Prihodi od namjenske putarine za finansiranje autocesta i cesta (kod 717114)	7.630.854	7.858.690	8.103.035	8.370.495

U okviru prihoda koje Općina neposredno ostvaruje, najznačajniji prihodi su planirani od:

- iznajmljivanja poslovnih prostorija (prema postavljenim ciljevima nadležne službe koji se baziraju na očekivanom efektu poduzetih i planiranih mjera naplate dugovanja, redovne naplate zakupnina i povećanja fonda raspoloživih prostora za izdavanje),
- općinske komunalne takse utvrđene članom 3. Odluke koje se i dalje mogu naplaćivati, uz pozitivne efekte propisanog nadzora i kontrole prijave, obračuna i naplate takse putem Poreske uprave u saradnji sa Službom za privredu i poslovne prostore Općine, a u skladu sa Odlukom koja će se mijenjati nakon izmjena osnovnog kantonalnog propisa i uskladiti sa mišljenjem Ustavnog suda FBiH.
- naknade za javne površine (projicirani iznosi prema ostvarenju 2024. godine u skladu sa primjenom aktualne općinske odluke),
- naknade za uređenje zemljišta (prema procjeni naplate naknade od strane investitora, a koja, prema procjenama, obuhvata i značajne namjenske prihode za uređenje lokaliteta Šip);

- naknade za pogodnost korištenja zemljišta (renta) planirane su u skladu sa procjenom nadležnih općinskih službi na osnovu potencijalnih lokacija za investitore i aktualne cijene zemljišta u skladu sa općinskim odlukama),
- namjenski transferi planirani su najvećim dijelom za projekte koji se finansiraju iz:
 - o međunarodnih fondova (za trenutno aktivne projekte)
 - o sredstava Bosne i Hercegovine (projekti međunarodne zaštite) i Federacije BiH (za konkretne projekte koji će se kandidirati na javne pozive za raspodjelu sredstava po programima);
 - o sredstava Kantona Sarajevo na osnovu potpisanih sporazuma (transferi za prevoz učenika) ili prenosom grantova na ime naknada koje Općina Centar ne ostvaruje neposredno na bazi naplate zbog nerješених pitanja pripadnosti javnih prihoda na nivou Kantona (vodne naknade, parkirališta na lokalnim cestama), te za ostala ulaganja u komunalnu infrastrukturu i za nastavak započetih projekata koji su od interesa za Kanton.

Ostali potencijalni namjenski transferi drugih nivoa vlasti ili fondova bit će identificirani u konkretnim budžetskim dokumentima, a nakon što budu poznati rezultati javnih poziva i uspješnosti aplikacija koje Općina podnese u narednom periodu.

- Primici od prodaje imovine obuhvataju primitke od potencijalne prodaje zemljišta (najvećim dijelom na lokalitetu Šipa i uz eventualno druge manje lokacije), te primitke od prodaje stanova prema procjenama nadležnih službi.

Najznačajniji rizici za navedene projekcije prihoda predstavljaju:

- uticaji opće ekonomske krize i nestabilnosti na naplatu prihoda
- uticaj mogućeg nastavka rasta cijena na ukupna privredna kretanja,
- izmjene zakonskog okvira koji se odnosi na raspodjelu javnih prihoda, kao i ostvarivanje određenih naknada i taksi na lokalnom nivou.

U navedenom kontekstu, potrebno je i dalje imati u vidu i tužbu Saveza općina i gradova Federacije protiv Federacije BiH prema kojoj lokalne zajednice zahtijevaju da se izuzmu od otplaćivanja duga MMF-u, budući da od brojnih kredita ne dobijaju nikakva sredstva te da se procenat raspodjele na jedinice lokalne samouprave u novom Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH poveća sa sadašnjih 8,42% na 12% uz uvažavanje ekonomskih i socijalnih različitosti jedinica lokalne samouprave

Zbog toga, i dalje su aktualne preporuke s ciljem jačanja „fiskalnog imuniteta“ lokalne samouprave koje je predstavio Savez općina i gradova FBiH, autora Greogora Jurišića⁸, a koje se mogu primjeniti ne samo u uslovima pandemijske krize, nego svim vanrednim i kriznim vremenima koja zahtijevaju odgovorno fiskalno postupanje jedinica lokalne samouprave:

- koristiti akumulirana sredstva kao fiskalni zračni jastuk;
- osigurati povećanje fiskalne otpornosti jedinica lokalne samouprave (povećanjem transfera viših nivoa vlasti i povećanjem udjela u raspodjeli direktnih i indirektnih poreza),
- uspostaviti stabilizacijski fond za lokalne zajednice u budžetu Federacije

⁸ Analizi stanja i uticajima pandemije koronavirusa na finansijsku poziciju lokalne samouprave u FBiH (Savez općina i gradova, juni 2021. godine, autor Gregor Jurišić)

- osigurati autonomno povećanje vlastitog fiskalnog imuniteta (preventivni proračunski viškovi i rezerve za nepredviđeno ugrožavanje stabilnosti budžeta, razraditi strategije rizika te proračunske protokole za postupanje u slučajevima naglog pada prihoda zbog nepredviđenih okolnosti, izrada općinskih strategija oporavka te uspostava fiskalnih amortizera – fondova za crne dane prema visini procijenjenog rizika

Projekcija rashoda

DOB-om su utvrđene početne gornje granice rashoda za 2026.-2028. godinu unutar kojih će službe razviti svoje detaljne zahtjeve za budžetskim sredstvima u skladu sa narednom instrukcijom za pripremu finansijskih planova za Nacrt Budžeta 2026. godine.

Projekcija izdataka bazirala se na izvršenju za 2024. godinu te procijenjenom izvršenju u 2025. godini.

Sredstva za višegodišnje kapitalne projekte čija je realizacija započeta u prethodnim godinama su planirana sa ciljem okončanja ovih projekata u narednom periodu, dok ostvarenje prihoda i pritisak na budžet u uslovima potencijalnih nepredviđenih kriza može dovesti do odlaganja projekata koji nisu hitni ili esencijalni.

Generalni zahtjev i stav je da se tekući izdaci za rad organa uprave zadrže na nivou procjene 2025. godine (osim za one stavke za koje je realno potrebno izvršiti korekcije procjene zbog općeg povećanja cijena), dok je procjena sredstava za dugogodišnje projekte - transfere (posebno u oblasti socijalne i boračke zaštite te društvenih djelatnosti) moraju planirati uvažavajući nadležnosti Općine, ali i zahtjeve građana i institucija koji se smatraju svrsishodnim za zajednicu, uz osiguranje potrebne uštede zbog realokacije potencijalno smanjenih budžetskih sredstava na druge potrebe.

To se odnosi i dodatna sredstva prema zahtjevima nadležnih službi i za druge kontinuirane projekte Općine, koji se u konačnim budžetskim dokumentima finansiraju djelimično i iz rasporeda neutrošenih sredstava prethodnih godina, a u DOB-u su planirani samo u iznosu mogućeg rasporeda tekućih prihoda.

U skladu sa općim preporukama Federalnog ministarstva finansija, sredstva planirana za plaće i naknade se planiraju prema procijenjenoj dinamici zapošljavanja te su korigovana isključivo na bazi uticaja potencijalnih fluktuacija broja stvarno zaposlenih (zbog penzionisanja i eventualnih popunjavanja radnih mjesta u skladu sa limitima određenim sistematizacijom radnih mjesta (prosječno 264 uposlenika u 2024. godini prema broju radnih sati i 262 uposlenika prema obračunu za juni 2025. godine).

Efekti usvojenih izmjena propisa o obračunu doprinosa te najavljivanih izmjena propisa o oporezivanju dohotka će se moći sagledati u potpunosti tek u narednom periodu, odnosno nakon primjene prvih obračuna plaća prema novim pravilima.

Naknade zaposlenim planirane su najvećim dijelom kao u 2025. godini i iskazane su sa neznatnim odstupanjima, s tim da će se potrebna usklađenja vršiti prema zakonskim osnovama neoporezivih primanja (za topli obrok, regres i nagrađivanje) uvažavajući moguće fluktuacije zaposlenih koje će uticati na stvarne obračune, dok su naknade za otpremnine projicirane prema procjeni broja uposlenika koji stiču pravo na penzionisanje i zakonski predviđenu otpremninu, a naknade u slučaju smrti i bolesti prema zakonski

definiranim limitima i poreznim oslobađanjima, a koja su procjenjena jer nije moguće u potpunosti predvidjeti jer zavise od zahtjeva uposlenika.

U okviru izdataka za tekuće izdatke za materijal i usluge, limiti potrošnje su postavljeni prema trenutnim projekcijama nadležnih službi, a u okviru tekućeg održavanja predviđena je i mogućnost i dodatnih intervencija u održavanju javnih prostora općine koje nisu planirane 2025. godine, a potencijalno će se moći realizirati u narednim godinama putem javnog preduzeća Općine.

U okviru transfera, sredstva za podršku zdravstvu, obrazovanju, kulturi i sportu, planirana su kao zbirne stavke s ciljem njihovog rasporeda u konačnim budžetskim materijalima za navedene godine na osnovu raspisanih javnih poziva kao osnove principa transparentnosti i javnosti za budžetsku potrošnju.

Pri tome je bitno uzeti u obzir nadležnosti i različitih nivoa vlasti za pojedine segmente društvenih aktivnosti prema kojima se i raspoređuju prikupljeni javni prihodi.

Pored navedenog, i dalje je nužno ocijeniti opravdanost planiranja istih projekata ili rasporeda sredstava na iste korisnike u budžetima viših nivoa vlasti i jedinica lokalne samuprave zbog nejasne ili podijeljene nadležnosti s ciljem osiguranja pravičnosti, transparentnosti, participativnosti, odnosno jednakih prava svih javnih subjekata u raspodjeli sredstava.

Isti princip primjenjen je i za planiranje kapitalnih transfera, posebno prema kantonalnim javnim komunalnim preduzećima uvažavajući nadležnosti, odgovornosti i zakonsko ovlaštenje za upravljanje javnom komunalnom infrastrukturuom na nivou Kantona.

Istovremeno, najznačajniji dio namjenskih sredstava od naknada za zemljište, kao i sva raspoloživa opća sredstva raspoređena su na projekte u okviru kapitalnih ulaganja uz nastavak započetih i osiguranje početnih sredstava za pokretanje novih kapitalnih investicija.

Imajući u vidu da je značajan broj kapitalnih projekata u fazi projektovanja kojim će se utvrditi okvirna vrijednost investicija, za jedan dio projekata je naveden samo početni iznos finansiranja, dok će se za ostale utvrditi finansijska konstrukcija u narednim budžetskim dokumentima uvažavajući potrebu angažovanja sredstava viših nivoa vlasti, posebno za projekte koji će biti sastavni dio programa javnih investicija Kantona Sarajevo.

U skladu sa navedenim, zahtjevi za nove značajne kapitalne (razvojne) projekte moći će se finansirati isključivo iz rasporeda potencijalnog suficita budžeta Općine ili iz vanjskih izvora (privatni kapital, međunarodni fondovi), tako da se DOB-om planiraju samo sredstva za pripremu prostorno-planske i druge projekte dokumentacije, eventualno rješavanje imovinskih odnosa kao i za troškove promocije s ciljem privlačenja vanjskih izvora sredstava koja vremenski moraju biti usklađena sa dinamikom pripreme budžetskih dokumenata.

Prema navedenom, za kapitalne višegodišnje projekte koji su definisani kao strateški, potrebno je i u novom budžetskom ciklusu racionalno i objektivno sagledati sve pretpostavke koje se moraju ispuniti za početak finansijske realizacije i projektno definisati dinamiku i iznos potrebnih sredstava u pojedinim fazama projekta kako se finansijska sredstva ne bi blokirala u godišnjim budžetima te prenosila kao nerealizirana u naredne budžetske godine.

Imajući u vidu da u ovom momentu nije poznat raspored eventualnih transfera viših nivoa vlasti za ove namjene, stvarna sredstva za realizaciju kapitalnih i strateških ulaganja bit će određena iz eventualno drugih izvora, preraspodjelom sa drugih projekata ili iz rasporeda suficita iz prethodnih godina, a koji će se identificirati u konačnim budžetskim dokumentima za naredne godine.

U skladu sa navedenim, procjena ukupno raspoloživih izdataka u narednim godinama je značajno manja u odnosu na ukupna sredstva planirana u 2025. godini što je djelimično posljedica stvarnih procijenjenih umanjjenja na određenim budžetskim stavkama, okončanja specifičnih projekata koji su planirani u 2025. godini, ali i neiskazivanjem pozicije prenijetih sredstava iz prethodnih godina, a koja su raspoređena u Budžetu 2025. godine (ukupno KM 27.970.508).

DOB-om Općine iskazana su i minimalna sredstava tekuće rezerve (KM 100.000) s obzirom na to da su njihov izvor za naredne godine isključivo tekući prihodi (uvažavajući zakonsko ograničenje od 3% planiranih prihoda bez namjenskih prihoda, vlastitih prihoda i primitaka).

Ponovo je bitno istaknuti i opći zahtjev da je za sve budžetske stavke, nužno utvrditi parametre i indikatore za mjerenje učinaka utroška javnih sredstava i osigurati kontinuirano praćenje i mjerenje s ciljem ispunjenja funkcija budžeta u ispunjenju javnih potreba.

Budžetske procjene izdataka raspoređene su na Općinu Centar Sarajevo kao jedinstvenog budžetskog korisnika u skladu sa donesenim Registrom budžetskih korisnika Općine Centar Sarajevo za 2026. godinu (Službene novine Kantona Sarajevo, broj 18/25).

U skladu sa navedenim, zakonska odredba da se DOB-om definišu gornje granice izdataka po budžetskim korisnicima, znači da se utvrđeni limiti odnose na Općinu kao jednog korisnika uz projekcije gornjih granica izdataka prema utvrđenim namjenama, funkcijama i projektima Općine (propisanim budžetskim klasifikacijama).

Potencijalna odstupanja ovih projekcija i limita u odnosu na buduće godišnje budžetske dokumente mogu biti rezultat rasporeda neutrošenih sredstava iz prethodnog budžeta ili izmjena u projekcijama prihoda i izvorima sredstava koji mogu uticati na drugačiji raspored sredstava, kao i izmjenama propisa.

Struktura izdataka, u smislu učešća osnovnih grupa izdataka u ukupnim sredstvima je slijedeća:

	BUDŽET 2025.		DOB 2026.		DOB 2027.		DOB 2028.	
	Iznos	struktura izdataka %	Iznos	struktura izdataka %	Iznos	struktura izdataka %	Iznos	struktura izdataka %
Plaće i naknade troškova zaposlenih	11.015.000	13,24	11.175.000	21,46	11.175.000	21,62	11.305.000	24,31
Doprinosi poslodavca	850.000	1,02	650.000	1,25	650.000	1,26	680.000	1,46
Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	7.707.572	9,27	7.118.600	13,67	7.134.955	13,80	7.158.000	15,39
Tekući transferi	24.525.606	29,48	12.004.400	23,05	11.806.045	22,84	12.174.000	26,18
Kapitalni transferi	6.337.614	7,62	2.990.000	5,74	3.545.000	6,86	3.678.000	7,91

	BUDŽET 2025.		DOB 2026.		DOB 2027.		DOB 2028.	
	Iznos	struktura izdataka %	Iznos	struktura izdataka %	Iznos	struktura izdataka %	Iznos	struktura izdataka %
Kapitalna ulaganja - izdaci za nabavku stalnih sredstava	32.647.208	39,25	18.038.000	34,64	17.289.000	33,44	11.410.000	24,53
Tekuća rezerva	100.000	0,12	100.000	0,19	100.000	0,19	100.000	0,22
UKUPNO	83.183.000	100,00	52.076.000	100,00	51.700.000	100,00	46.505.000	100,00

Navedeno procjenjeno učešće osnovnih kategorija troškova djelimično su u skladu sa trendovima koje je Federalno ministarstvo finansija navelo kao projekciju kretanja zbirnih rashoda i izdataka za gradove i općine u narednom vremenskom periodu.

Za navedenu analizu, treba imati u vidu značajan iznos namjenskih sredstava u projekcijama budžeta Općine koja se ne mogu raspoređivati na opće izdatke, tako da bi navedeni omjeri u strukturi izdataka moguće bili i drugačiji kada se u raspored sredstava ne bi uzeo u obzir i navedeni parametar.

Prilikom uporedne analize navedenih procenata, ponovo treba uzeti u obzir da 2025. godina obuhvata i prenijeta sredstva koja značajno utiče i na strukturu i omjer pojedinih izdataka u ukupnim budžetskim izdacima.

Pored zbirne procjene budžetskih izdataka prema ekonomskoj klasifikaciji, u nastavku dokumenta se prikazuju i analitike pregleda budžetskih izdataka, a koje će se u dijelu analitike tekućih izdataka koristiti za potrebe zaključivanja okvirnih sporazumima u postupcima javnih nabavki (koje predstavljaju isključivo planirani okvir potrošnje, a ne i finansijsku obavezu Općine), dok projekcije transfera i ulaganja predstavljaju isključivo trenutnu ocjenu potrebnih sredstava prema zahtjevima i procenjenim potrebama nadležnih službi, uvažavajući izvore sredstava za njihovo finansiranje.

Prikazane oznake fondovske klasifikacije su usklađene prema rasporedu sredstava za period 2026.-2028. godine i nije nužno identična fondovskoj klasifikaciji 2025. godine koja se prikazuje isključivo kao uporedni podatak u ovom dokumentu.

Procjena uticaja predloženih projekata na ravnopravnost spolova (rodno odgovorno budžetiranje)

Procjena uticaja predloženih projekata u Dokumentu okvirnog budžeta za period 2026.-2028. godine na ravnopravnost spolova (rodno odgovorno budžetiranje), može se izvršiti za projekte u okviru strateških ciljeva:

- digitalizirana i konkurentna poduzetnička infrastruktura za proizvode i usluge veće dodane vrijednosti
- Unapređeni, dostupni i kvalitetni javni i socijalni servisi

U skladu sa ranijim budžetskim dokumentima i informacijama nadležnih službi, procjena uticaja predloženih projekata na ravnopravnost spolova (rodno-odgovorno budžetiranje) te realizaciju aktivnosti koje su prepoznate u usvojenom Gender akcionom planu Općine Centar Sarajevo (GAP) će se vršiti za projekte iz oblasti:

- ✓ socijalne zaštite;
- ✓ boračko-invalidske zaštite;
- ✓ obrazovanja, društvenih djelatnosti, kultura i sport;
- ✓ lokalno-ekonomskog razvoja;

Prema Dokumentu okvirnog budžeta za period 2025.-2027. Federalnog ministarstva finansija⁹, rodna analiza korisnika/ca transfera/programa/projekata koje je budžetski korisnik finansirao u prethodnom periodu treba da prikazuju informacije: planirana i isplaćena budžetska sredstva po godinama za odabrane transfere u prethodne tri godine u odnosu na broj i postotak žena i muškaraca kao krajnjih korisnika/ica tih sredstava po godinama.

Na osnovu dobijenih rezultata prethodne analize, budžetski korisnici mogu uvidjeti koliki je jaz između korisnika sredstava u odnosu na spol (i neke druge varijable u odnosu na spol, ako se uključe).

Imajući u vidu navedene preporuke, u narednim budžetskim instrukcijama (Instrukcije broj 2 – za pripremu Nacrta Budžeta za 2026. godinu) bit će uključeni i zahtjevi za procjenu gender uticaja s obzirom na to da će se u toj fazi budžetskog planiranja izvršiti i konkretizacija budžetskih projekata.

⁹ Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2025.-2027. godine (Federalno ministarstvo finansija, juni, 2024. godine);

***Ekonomska klasifikacija projekcije gornjih granica izdataka Dokumenta okvirnog
budžeta za period 2026.-2028. godine***

Procjena ukupnih rashoda, izdataka i finansiranja

EKONOMSKI KD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
		IZDACI (I + II + III+IV)	83.183.000	52.076.000	51.700.000	46.505.000
610000		I TEKUĆI IZDACI	44.098.178	30.948.000	30.766.000	31.317.000
611000		Plaće i naknade troškova zaposlenih	11.015.000	11.175.000	11.175.000	11.305.000
611100	01	Bruto plaće sa doprinosima iz plaće	9.600.000	9.700.000	9.700.000	9.800.000
611200	01	Naknade troškova zaposlenih	1.415.000	1.475.000	1.475.000	1.505.000
612000		Doprinosi poslodavca	850.000	650.000	650.000	680.000
612100	01	Doprinosi poslodavca	850.000	650.000	650.000	680.000
613000		Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	7.707.572	7.118.600	7.134.955	7.158.000
613100	01, 05	Putni troškovi	111.725	60.000	40.000	25.000
613200	01, 02	Izdaci za energiju	362.000	422.000	427.000	427.000
613300	01, 03, 05	Izdaci za komunalne usluge	422.500	430.500	430.500	430.500
613400	01, 02, 04, 05	Nabavka materijala i sitnog inventara	448.839	326.080	362.535	361.500
613500	01	Izdaci za usluge prevoza i goriva	37.000	47.000	47.000	47.000
613600	01, 02	Unajmljivanje imovine i opreme	133.000	133.000	133.000	133.000
613700	01, 02 03	Izdaci za tekuće održavanje	2.451.688	2.343.000	2.347.900	2.493.000
613800	01	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	42.000	47.000	47.000	47.000
613900	01, 02 03, 05	Ugovorene i druge posebne usluge	3.698.820	3.310.020	3.300.020	3.194.000
614000		Tekući transferi i drugi tekući rashodi	24.525.606	12.004.400	11.806.045	12.174.000
614100	01, 03	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	2.341.000	2.089.000	1.919.000	2.180.000
614200	01, 02 04, 05	Tekući transferi pojedincima	18.158.599	7.193.400	7.195.000	7.304.000
614300	01	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	2.023.500	1.637.000	1.647.000	1.697.000
614400	01, 03	Subvencije javnim preduzećima	394.600	705.000	655.000	555.000
614500	01	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	120.000	80.000	80.000	80.000
614800	01, 02, 03	Drugi tekući rashodi	1.487.906	300.000	310.045	358.000
		II KAPITALNI IZDACI	38.984.822	21.028.000	20.834.000	15.088.000
615000		Kapitalni transferi	6.337.614	2.990.000	3.545.000	3.678.000
615100	01, 02 03, 04	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	3.108.209	1.150.000	1.100.000	1.150.000

EKONOMSKI KD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
615200	01, 03	Kapitalni transferi pojedincima	1.051.404	630.000	675.000	675.000
615300	01	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	50.000	50.000	50.000
615400	01, 03 04	Kapitalni transferi javnim preduzećima	2.125.000	1.085.000	1.640.000	1.723.000
615500	01, 03	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	53.000	75.000	80.000	80.000
821000		Kapitalna ulaganja - izdaci za nabavku stalnih sredstava	32.647.209	18.038.000	17.289.000	11.410.000
821100	03	Nabavka zemljišta	2.000.000	1.000.000	1.000.000	1.200.000
821200	01, 02 03, 04	Nabavka građevina	8.562.074	3.090.000	2.880.000	2.530.000
821300	01, 02 03, 05	Nabavka opreme	1.827.823	1.537.000	1.790.000	1.855.000
821500	01, 02 03, 04	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	1.975.000	570.000	615.000	745.000
821600	01, 02 03, 04	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	18.282.312	11.841.000	11.004.000	5.080.000
	01	IV TEKUĆE REZERVE	100.000	100.000	100.000	100.000

**** šifarnik fondova (izvora sredstava):**

- sredstva općeg fonda: 01
- sredstva namjenskih prihoda:
 - o prihodi po posebnim propisima: 02
 - o namjenski prihodi: 03
 - o ostali namjenski prihodi: 05
- sredstva namjenskih transfera: 04

Analitika tekućih izdataka

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
611000		Plaće i naknade troškova zaposlenih	11.015.000	11.175.000	11.175.000	11.305.000
611100	01	Bruto plaće sa doprinosima iz plaće	9.600.000	9.700.000	9.700.000	9.800.000
611200		Naknade troškova zaposlenih	1.415.000	1.475.000	1.475.000	1.505.000
	01	Topli obrok	750.000	800.000	800.000	850.000
	01	Prevoz sa posla i na posao	155.000	155.000	155.000	155.000
	01	Regres za godišnji odmor	210.000	220.000	220.000	220.000
	01	Nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl.	90.000	100.000	100.000	100.000
	01	Pomoći u slučaju smrti i bolesti	120.000	100.000	100.000	100.000
	01	Otpremnina za penzionisanje	90.000	100.000	100.000	80.000
612000		Doprinosi poslodavca	850.000	650.000	650.000	680.000

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
612100	01	Doprinosi poslodavca	850.000	650.000	650.000	680.000
613000		Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	7.707.572	7.118.600	7.134.955	7.158.000
613100		Putni troškovi	111.725	60.000	40.000	25.000
	01	Prevoz, smještaj i dnevnice na službenom putovanju	15.000	15.000	15.000	15.000
	05	Prevoz, smještaj i dnevnice na službenom putovanju - projekti lokalno-ekonomskog razvoja iz sredstava donatora	96.725	45.000	25.000	10.000
613200		Izdaci za energiju	362.000	422.000	427.000	427.000
	01, 02	Električna energija	182.000	184.000	189.000	189.000
	01	Troškovi grijanja	180.000	238.000	238.000	238.000
613300		Izdaci za komunalne usluge	422.500	430.500	430.500	430.500
	01	Izdaci za vodu i kanalizaciju	63.500	44.000	44.000	34.000
	01, 03	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	231.000	241.000	241.000	251.000
	01	Izdaci za internet	108.000	122.000	122.000	122.000
	01	Usluge održavanja čistoće - odvoz smeća	20.000	23.500	23.500	23.500
613400		Nabavka materijala i sitnog inventara	448.839	326.080	362.535	361.500
	01, 04	Administrativni materijal (sa ispravkom vrijednosti zaliha)	125.839	118.080	121.535	120.500
	01	Matične knjige i izvodi iz matičnih knjga	90.000	100.000	110.000	120.000
	01	Stručna literatura i publikacije	12.000	10.000	10.000	10.000
	01	Sitan inventar	24.000	22.000	25.000	25.000
	02	Materijal i sitan inventar civilne zaštite	34.000	14.000	14.000	14.000
	01	Odjeća i obuća za teren	30.000	15.000	15.000	15.000
	02	Odjeća i obuća za teren za članove Civilne zaštite	0	0	10.000	0
	01	Materijal i sitan inventar za projekte lokalnog ekonomskog razvoja	95.000	17.000	17.000	17.000
	01	Prehrambeni materijal (nabavka hrane za bosansko-brdske konje na području općina Rogatica i Livno)	8.000	0	0	0
	01	Materijal za održavanje čistoće	30.000	30.000	40.000	40.000
613500		Izdaci za usluge prevoza i goriva	37.000	47.000	47.000	47.000
	01	Gorivo i mazivo za automobile	25.000	35.000	35.000	35.000
	01	Registracija vozila	12.000	12.000	12.000	12.000
613600		Unajmljivanje imovine i opreme	133.000	133.000	133.000	133.000
	01	Unajmljivanje kancelarijskog prostora za mjesne zajednice i ostale potrebe Općine	8.000	8.000	8.000	8.000
	02	Unajmljivanje prostora za smještaj repetitora za potrebe civilne zaštite	5.000	5.000	5.000	5.000
	01	Unajmljivanje opreme za objekte Općine	120.000	120.000	120.000	120.000

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
613700		Izdaci za tekuće održavanje	2.451.688	2.343.000	2.347.900	2.493.000
	01	Materijal za održavanje stalnih sredstava	22.000	16.000	16.000	16.000
	01	Usluge tekućeg održavanja zgrade Općine i drugih objekata Općine	200.000	100.000	100.000	100.000
	01	Usluge tekućeg održavanja mjesnih zajednica	15.000	13.000	15.000	15.000
	01	usluge tekućeg održavanja poslovnih prostorija	70.000	60.000	80.000	80.000
	01, 03	usluge tekućeg održavanja stanova	35.000	62.000	62.000	62.000
	01	Usluge tekućeg održavanja kosog lifta	60.000	60.000	60.000	60.000
	02	Usluge zimskog održavanja cesta	730.000	700.000	700.000	700.000
	02, 03	Usluge ljetnog - redovnog održavanja cesta (ophodnja i sanacija udarnih rupa)	711.000	800.000	800.000	900.000
	03	Usluge redovnog održavanja potopnih stubića, automatskih rampi, aparata i drugog mobilijara	4.000	5.000	5.000	5.000
	03	Usluge redovnog održavanja javnih površina (čišćenje grafita)	1.000	20.000	20.000	20.000
	03	Usluge redovnog održavanja parcela u vlasništvu Općine	0	35.000	10.000	10.000
	01	Uklanjanje opasnosti i zatvaranje objekata nakon uklanjanja bespravnih intervencija	50.000	30.000	30.000	50.000
	01	Usluge održavanja fontana, javnih česmi i javnih satova	3.000	5.000	5.000	5.000
	01	Usluge tekućeg održavanja komunalnih objekata i prostora u vlasništvu Općine	30.000	30.000	30.000	50.000
	01, 02	Usluge i materijal za održavanje lokalnih vodovoda	94.260	69.000	68.900	69.000
	02, 03	Usluge tekućeg održavanja skloništa i prostora civilne zaštite	195.428	101.000	101.000	101.000
	01	Usluge održavanja i popravki opreme i vozila	41.000	52.000	60.000	65.000
	02	Usluge održavanja i popravki opreme civilne zaštite	190.000	185.000	185.000	185.000
613800		Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	42.000	47.000	47.000	47.000
	01	Premija osiguranja zaposlenih	10.000	15.000	15.000	15.000
	01	Premija osiguranja zgrade i opreme	25.000	25.000	25.000	25.000
	01	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	7.000	7.000	7.000	7.000
613900		Ugovorene i druge posebne usluge	3.698.820	3.310.020	3.300.020	3.194.000
	01	Usluge reprezentacije i nabavke cvijeća	46.000	45.000	45.000	45.000
	02	Usluge reprezentacije za potrebe civilne zaštite	4.000	2.000	2.000	2.000
	01	Usluge štampanja i javnog oglašavanja	60.000	60.000	60.000	60.000
	01	Usluge medija	25.000	25.000	25.000	25.000
	01	Usluge stručnog usavršavanja	31.000	33.000	30.000	33.000
	01	Kamate i sudski troškovi	195.000	155.000	180.000	255.000
	01	Izdaci za naknade skupštinskih zastupnika - općinskih vijećnika	385.000	385.000	385.000	385.000

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
	01	Izdaci za rad komisija Općinskog vijeća	315.000	350.000	350.000	350.000
	01	Izdaci za članove savjeta mjesnih zajednica	190.000	200.000	200.000	200.000
	01	Izdaci za članove Općinske izborne komisije	35.000	70.000	40.000	70.000
	01	Naknada za stručno osposobljavanje za samostalan rad bez zasnivanja radnog odnosa	100.000	70.000	70.000	70.000
	01	Izdaci za ugovore o djelu	30.000	30.000	30.000	30.000
	01	Izdaci za rad komisija Općinskog načelnika	80.000	80.000	80.000	80.000
	02	Izdaci za rad komisija za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća	25.000	10.000	10.000	10.000
	02	Izdaci za poreze i doprinose na dohodak za štabove civilne zaštite	35.000	35.000	35.000	35.000
	03	Izdaci za rad komisija za tehnički prijem i drugih komisija	220.000	220.000	220.000	220.000
	01	Posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	30.000	32.000	32.000	33.000
		Ostale stručne usluge:				
	01	<i>izdaci za hardverske i softverske usluge</i>	130.000	170.000	180.000	190.000
	01	<i>izdaci za obnovu i nabavku digitalnih potvrda certifikata - kartica za elektronsko plaćanje i potpisivanje</i>	4.000	4.000	4.000	4.000
	01	<i>Usluge provjere sistema ISO standarda</i>	5.500	5.000	5.000	5.000
	01	<i>Ostale stručne usluge (notarske usluge, vještačenje, prevođenja, lektorisanja, usluge ovlaštenih procjenitelja vrijednosti imovine)</i>	37.000	37.000	37.000	37.000
	01	<i>stručne konsultantske usluge za izradu tenderske dokumentacije</i>	7.000	7.000	7.000	7.000
	01, 03	<i>stručne usluge izrade studija, izrada i revizija projektne dokumentacije za projekte visokogradnje</i>	118.000	80.000	100.000	100.000
	01, 03	<i>stručne usluge - konkursi za investicione projekte</i>	70.000	30.000	30.000	30.000
	03	<i>stručne usluge za izradu Elaborata o inženjersko-geološkim i geomehaničkim karakteristikama terena za potrebe sanacije klizišta</i>	160.000	0	0	0
	01	<i>stručne usluge - Izdavanje dokaza o identifikaciji etažne jedinice radi sistemskog usaglašavanja podataka - harmonizacije</i>	5.000	7.000	7.000	7.000
	03	<i>usluge izrade podloga za regulacione planove</i>	197.000	100.000	100.000	100.000
	01	<i>stručne usluge za konferenciju poduzetništva</i>	10.000	5.000	5.000	10.000
	01	<i>usluge razvoja biznis planova i obuke u poduzetništvu prije dodjele sredstava. za zapošljavanje i sticanje radnog iskustva za mlade nezaposlene</i>	6.000	7.000	7.000	7.000
	01	<i>stručne usluge za digitalno osposobljavanje malih i srednjih preduzeća za promociju</i>	10.000	10.000	15.000	20.000
	01	<i>usluge održavanja help - desk sesija- sistema za pružanje informacija o pravnoj i finansijskoj podršci za privredne subjekte</i>	7.000	9.000	9.000	9.000
	01	<i>stručne usluge za konsultantske usluge za istraživanje projekata GAP-a</i>	4.000	0	0	0
	01	<i>stručne usluge za sufinansiranje projekata iz fondova Evropske unije</i>	30.000	30.000	30.000	30.000

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
	01 05	stručne usluge za projekt C4Talent	51.000	0	0	0
	05	stručne usluge za projekt City Walk	81.000	60.000	0	0
	01, 05	stručne usluge za projekt Street For Citizens	1.000	0	0	0
	01	stručne usluge konzervacije nalazišta na lokalitetu vila Braun	3.200	0	0	0
	01	edukacija iz oblasti pčelarstva / poljoprivrede	10.000	5.000	5.000	5.000
	02	stručne usluge izrade planske dokumentacije za projekte gospodarenja lovištima	145	0	0	0
	01	stručne usluge za izradu idejnog projekta odvodnje otpadnih voda	30.000	0	0	0
	01	usluge kontrole kvaliteta vode za šest lokalnih rezervoara putem redovnih kontrola i dezinfekcije	12.000	12.000	12.000	12.000
	01	energetski auditi za kolektivne i individualne stambene objekte	7.000	8.000	8.000	8.000
	02	usluge digitalizacije katastarskih planova	30.000	0	0	0
	01	usluge izmještanja arhivske građe	0	0	0	40.000
	01	usluge istraživanja arhivske građe i dostava dokumentacije putem Historijskog arhiva Sarajevo	1.000	1.000	1.000	1.000
	01	projekti Zdravstvenog savjeta Općine	10.000	10.000	10.000	10.000
	01	usluge zdravstvenih sistematskih pregleda za uposlenike	80.000	80.000	80.000	80.000
	01	usluge i troškovi organizacije događaja i promocije Centra izvrsnosti u privredi i start upova	6.000	5.000	5.000	5.000
		Ostale različite usluge:				
	01, 05	ostale različite usluge za projekt C4Talent	26.000	0	0	0
	01 05	ostale različite usluge za projekt City Walk	11.800	0	0	0
	05	ostale različite usluge za projekt Street For Citizens	44.200	40.000	0	0
	01, 05	ostale različite usluge za projekt Ewese	34.600	0	0	0
	05	ostale različite usluge za projekt AdrionMove	16.375	75.000	215.000	0
	05	ostale različite usluge za projekt Longevity	22.000	95.000	95.000	95.000
	05	ostale različite usluge za projekt Anchor	33.000	130.000	48.000	0
	05	ostale različite usluge za projekt Proximities	12.000	70.000	70.000	45.000
	01, 03	usluge rušenja ruševnih i bespravnih objekata po nalogu Inspektorata	300.000	80.000	80.000	100.000
	01	usluge za projekt izbor najboljeg projekta / aktivnosti mjesne zajednice / savjeta mjesne zajednice	1.000	5.000	5.000	5.000
	01	usluge ukrašavanja javnih prostora	10.000	10.000	10.000	10.000
	01	izdaci za troškove reimenovanja i numeracije objekata i ulica	5.000	10.000	10.000	10.000
	01	usluge deratizacije i dezinfekcije zgrade i objekata Općine	10.000	15.000	15.000	15.000

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
	01	usluge čišćenja poslovnih prostora i prevoza stvari	35.000	25.000	30.000	30.000
	01	usluge održavanja protupožarnih aparata i hidranata	8.000	10.000	10.000	10.000
	01	usluge fizičke radne snage za fizičko i tehničko obezbjeđenje zgrade i objekata Općine	132.000	132.000	132.000	132.000
	01	članarina Savezu općina i gradova	12.000	12.000	12.000	12.000
	01	usluge ukoričavanja matičnih knjiga	0	7.020	7.020	0
	01	usluge izdavanje potvrda i saglasnosti institucija, ustanova i javnih preduzeća	5.000	5.000	5.000	5.000
	02	usluge izdavanja saglasnosti zaštite od požara i zaštite na radu za projektnu dokumentaciju	5.000	5.000	5.000	5.000
	01	usluge ocjenjivanje bolesti	5.000	5.000	5.000	5.000
	01	troškovi zadržavanja duševno bolesnih osoba prema sudskim rješenjima	10.000	10.000	10.000	10.000
	01	usluge prodaje kantonalne administrativne takse	10.000	10.000	10.000	10.000
	01	ostale nespomenute različite usluge	15.000	25.000	25.000	25.000
	01	Troškovi obilježavanja Dana Općine i drugih manifestacija	7.000	50.000	50.000	50.000

Analitika tekućih transfera

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
614000		TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	24.525.606	12.004.400	11.806.045	12.174.000
614100		Tekući transferi drugim nivoima vlasti	2.341.000	2.089.000	1.919.000	2.180.000
	03	Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za izradu urbanističkih projekata i dopunu regulacionih planova	200.000	120.000	120.000	120.000
	01	Zavod za javno zdravstvo za monitoring zdravstvene ispravnosti vode za piće za lokalne vodne objekte za vodosnabdjevanje	5.000	9.000	9.000	10.000
	01	Transfer ustanovama socijalne zaštite za projekte socijalne zaštite	40.000	50.000	50.000	50.000
	01	Fond Kantona Sarajevo za stipendiranje i školovanje djece boraca, poginulih boraca i poginulih civila - žrtava rata IKRE	5.000	5.000	5.000	5.000
	01	JU Memorijalni centar Sarajevo za manifestaciju Igman 1992-1995	5.000	5.000	5.000	5.000
	01	Transfer institucijama kulture za programske aktivnosti po javnom pozivu	120.000	80.000	80.000	80.000
	01	JU Biblioteka Sarajevo za finansiranje članarine za biblioteke za sve dobne skupine građana sa područja općine Centar	15.000	15.000	15.000	15.000
		Transfer javnim ustanovama za obrazovanje:				
	01	organizacija takmičenja učenika osnovnih škola iz znanja i nagrade za ekipe osnovnih škola	10.000	10.000	10.000	10.000

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
	01	podrška prvačicama (nabavka ruksaka i pribora)	50.000	50.000	50.000	50.000
	01	podrška obrazovnim ustanovama za projekte i aktivnosti	35.000	35.000	35.000	35.000
	01	sportski susreti srednjih škola	15.000	10.000	10.000	10.000
	01	Transfer obrazovnim ustanovama (osnovnim i srednjim školama) za posjetu učenika ustanovama iz oblasti kulture u skladu sa godišnjim programima rada	15.000	15.000	15.000	15.000
	01	Transfer Gradu-participacija za proslavu Nove godine	20.000	20.000	20.000	20.000
	01, 04	Općinska izborna komisija	50.000	200.000	30.000	170.000
		Transfer JU Centar kulture i mladih:				
	01	finansijska podrška za rad	450.000	450.000	450.000	450.000
	01	projekti iz kulture za građane	163.000	130.000	130.000	150.000
	01	projekti za mlade	50.000	50.000	50.000	50.000
	01	obilježavanje Dana mladih općine Centar	20.000	20.000	20.000	20.000
		Transfer JU Centar za sport i rekreaciju:				
	01	finansijska podrška za rad	350.000	300.000	300.000	300.000
	01	projekti iz oblasti sporta za djecu, mlade i građane	230.000	200.000	200.000	250.000
	01	trenažni i takmičarski procesi korisnika	350.000	150.000	150.000	200.000
	01	finansiranje troškova zakupa prostora JU CSR na osnovu zahtjeva obrazovnih ustanova	3.000	5.000	5.000	5.000
	01	nabavka opreme i rekvizita za realizaciju sportskih projekata	10.000	10.000	10.000	10.000
	01	projekt Hilswerk kuća podrške (u skladu sa Sporazumom o poslovnoj saradnji)	30.000	0	0	0
	03	održavanje sportskih ploha, igrališta i ciciban igrališta	100.000	150.000	150.000	150.000
614200		Tekući transferi pojedincima	18.158.599	7.193.400	7.195.000	7.304.000
	01	Pomoć ratnim vojnim invalidima 100% ,90% i 80%-korisnicima tuđe njege i pomoći	64.000	70.000	70.000	70.000
	01	Stalna novčana naknada socijalno ugroženim pripadnicima boračke populacije	223.000	230.000	230.000	230.000
	01	Jednokratna novčana pomoć boračkoj populaciji	230.000	250.000	250.000	250.000
	01	Jednokratna novčana pomoć povodom proslave Dana Općine, 105. Motorizovane brigade i vjerske praznike	23.000	40.000	40.000	40.000
	01	Transfer za nabavku lijekova za oboljele od leukemije, hepatitisa B i C i drugih teških hroničnih bolesti	130.000	100.000	100.000	130.000
	01	Transfer za paušalni doprinos za zdravstveno osiguranje	30.000	35.000	35.000	35.000
	01	Transfer za nabavku GPS narukvica za djecu i osobe sa invaliditetom i poteškoćama u razvoju	7.000	10.000	10.000	10.000
	01	Jednokratna finansijska pomoć porodiljama	129.016	130.000	130.000	130.000
	01	Jednokratne novčane pomoći po žalbenom postupku za porodice sa troje i više djece	984	0	0	0
	01	Sufinansiranje troškova vantjelesne oplodnje	60.000	60.000	60.000	60.000
		Socijalne pomoći:				

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
	01	urgentne socijalne pomoći za troškove života	200.000	200.000	200.000	200.000
	01	urgentne socijalne pomoći za liječenje	220.000	200.000	200.000	200.000
	01	užine za učenike osnovnih škola iz porodica u stanju socijalne potrebe i štíćenike Doma Bjelave	220.000	220.000	220.000	220.000
	01	pomoć za školovanje djece sa područja općine Centar Sarajevo iz alternativne brige i pomoć mladima koji izlaze iz sistema alternativne brige (mladi iz Doma i mladi koji napuštaju hraniteljske porodice	30.000	35.000	35.000	35.000
	01	troškovi privremenog smještaja socijalno ugroženih lica	45.000	50.000	50.000	50.000
	01	toškovi ukopa lica koja nemaju bliže srodnike	4.000	5.000	5.000	5.000
	01	participacija za nabavku hljeba i mlijeka za penzionere	300.000	300.000	300.000	300.000
	01	participacija za nabavku hljeba i mlijeka za građane preko 60 godina starosti bez prava na penziju	70.000	70.000	70.000	70.000
	01	Pomoć penzionerima za nabavku lijekova	60.000	60.000	60.000	60.000
	01	pomoć starijima osobama u pružanju kućne njege u saradnji sa socijalnom ustanovom	60.000	50.000	50.000	60.000
	01	Alternativni smještaj	2.400	2.400	2.400	2.400
	04	Pomoć pojedincima - socijalna pomoć osobama pod supsidijarnom zaštitom putem Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH	5.000	5.000	5.000	5.000
	05	Transfer školovanje djece sa statusom izbjeglica i pod supsidijarnom zaštitom	5.436	3.200	3.800	3.800
	01	Stipendije za učenike i studente	2.345.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
	01	Sportske stipendije za učenike osnovnih škola	80.000	50.000	50.000	50.000
	04	Transfer za prevoz učenika koji nemaju uspostavljene redovne linije javnog linijskog prevoza	404.260	400.000	400.000	400.000
	04	Transfer za prevoz učenika osnovnih i srednjih škola sa invaliditetom	40.740	40.000	40.000	40.000
	01	Transfer za prevoz pratilaca predškolske djece sa invaliditetom	15.000	15.000	15.000	15.000
	01	Sufinansiranje troškova vanrednog školovanja, troškova prekvalifikacije i dokvalifikacije nezaposlenih putem obrazovnih institucija	25.000	25.000	25.000	25.000
	01	Sufinansiranje školovanja marginaliziranih grupa i žrtava nasilja u cilju socio - ekonomskog osnaživanja	3.000	3.000	3.000	3.000
	01	Transfer za stimulisanje učenika Roma	15.000	15.000	15.000	15.000
	01	Podrška mladim za mobilnost	30.000	30.000	30.000	30.000
	01	Sufinansiranje troškova ekskurzije učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola u skladu sa utvrđenim kriterijima	20.000	30.000	30.000	30.000
	01	Nagrade učenicima osnovnih škola za rezultate na općinskim takmičenjima, nastavnicima i stručnim saradnicima osnovnih škola sa područja općine Centar za unapređenje nastavnog procesa	30.000	35.000	35.000	35.000
	01	Nagrade uspješnim mladim pojedincima sa područja općine Centar i dobitnicima priznanja Zlatna značka i Srebrna značka	85.000	85.000	85.000	85.000
		Implementacija strategije za sport:				

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
	01	Sufinansiranje članarina u sportskim klubovima	35.000	35.000	35.000	35.000
	01	Sufinansiranje odlaska mladih sportista na takmičenja	30.000	30.000	30.000	30.000
	01	Podrška stambenom zbrinjavanju mladih za subvenciju plaćenog poreza	100.000	70.000	50.000	50.000
	01	Transfer za zapošljavanje i sticanje radnog iskustva za mlade nezaposlene i samozapošljavanje žena sa Općine Centar	250.000	250.000	250.000	300.000
	01	Transfer poljoprivrednicima za nabavku stočne hrane	60.000	40.000	50.000	50.000
	01	Transfer pojedincima za nabavku voćarskih sadnica i sjetvu	20.000	20.000	20.000	20.000
		Ostali transferi pojedincima:				
	04	podrška mjerama readmisije	2.215	2.300	2.300	2.300
	01	pomoć penzionisanim uposlenicima Općine	40.000	40.000	45.000	45.000
	01	pomoć za nabavku novogodišnjih paketića za djecu uposlenika Općine	7.000	7.000	7.000	7.000
	01	naknade za refundiranje dobrovoljnog zdravstvenog i PIO osiguranja vijećnika	10.000	10.000	10.000	10.000
	01	Transfer za uređenje fasada objekata kolektivnog stanovanja - uklanjanje grafita	1.000	10.000	10.000	10.000
	01	Transfer za "Naj policajca"	2.500	2.500	2.500	2.500
		Transferi za posebne namjene - elementarne nepogode (opremanje, obučavanje i sprovođenje mjera u toku nesreće):				
	02	pripremanje i obuka štabova civilne zaštite	140.000	142.000	142.000	143.000
	02	obilježavanje 1. Marta Dana civilne zaštite	0	0	2.000	0
	02	pripremanje i obuka građana i struktura civilne zaštite	20.000	20.000	20.000	20.000
	02	podrška realizaciji specijaliziranih vježbi u oblasti civilne zaštite	5.000	5.000	5.000	5.000
	02	otklanjanje i saniranje posljedica nastalih u proglašenim uslovima prirodne i druge nesreće	1.480.000	1.626.000	1.630.000	1.650.000
	02	finansiranje hitnih mjera za spašavanje - prinudni smještaj građana	30.000	30.000	30.000	30.000
	02	saniranje dijela šteta nastalih prirodnim i drugim nesrećama - neraspoređena rezerva	10.714.048	0	0	0
614300		Tekući transferi neprofitnim organizacijama	2.023.500	1.637.000	1.647.000	1.697.000
	01	Transfer parlamentarnim grupama	200.000	200.000	200.000	200.000
	01	Transfer Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Bjelave	150.000	150.000	160.000	160.000
	01	Transfer GSS - Stanica Sarajevo za redovne aktivnosti i operativne troškove	20.000	15.000	15.000	15.000
	01	Finansiranje organizacija civilnog društva putem javnog poziva	100.000	100.000	100.000	100.000
	01	Finansiranje organizacija civilnog društva putem javnog poziva čije su aktivnosti usmjerene na rad sa djecom u alternativnoj brizi, detekcijom poremećaja u ranom rastu i razvoju, žrtvama porodičnog nasilja i pravima osoba sa intelektualnim teškoćama	160.000	120.000	120.000	120.000
	01	Podrška udruženjima za aktivizam mladih	30.000	30.000	30.000	30.000
	01	Transfer boračkim organizacijama na osnovu javnog poziva	365.000	365.000	365.000	365.000

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
	01	Transfer Udruženju RVI paraplegičara Kantona Sarajevo za projekt personalne asistencije	12.000	12.000	12.000	12.000
	01	Transfer vjerskim institucijama, zajednicama i društvima –za programske aktivnosti i obilježavanje vjerskih praznika i projekata namjenjenih mladim	20.000	20.000	20.000	20.000
	01	Transfer karitativnim organizacijama za rad kuhinja putem javnog poziva	40.000	40.000	40.000	40.000
	01	Transfer centrima za zdravo starenje putem javnog poziva	200.000	130.000	130.000	130.000
	01	Transfer centrima za zdravo starenje za režijske troškove	30.000	30.000	30.000	30.000
	01	Projekt Centra za pomoć porodicama djece i osobama sa poteškoćama u razvoju	100.000	80.000	80.000	80.000
	01	Crveni križ općine Centar Sarajevo	20.000	25.000	25.000	25.000
	01	Finansiranje sportskih organizacija putem javnog poziva	300.000	100.000	100.000	150.000
	01	Transfer neprofitnim organizacijama putem javnog poziva za festivalske aktivnosti	80.000	50.000	50.000	50.000
	01	Festival u Centru	75.000	50.000	50.000	50.000
	01	Transfer kulturno-umjetničkim društvima putem javnog poziva sa područja općine Centar	30.000	30.000	30.000	30.000
	01	Udruženje Naša perspektiva za projekt Dijaspore invest za preostale obaveze projekta iz 2024. godine	1.500	0	0	0
	01	Podrška organizacijama u sportu osoba sa invaliditetom	30.000	30.000	30.000	30.000
	01	Podrška sportskim klubovima za postignute rezultate putem javnog poziva	50.000	50.000	50.000	50.000
	01	Sportskim savezima za takmičenja višeg ranga putem javnog poziva	10.000	10.000	10.000	10.000
614400		Subvencije javnim preduzećima	394.600	705.000	655.000	555.000
	03	KJKP Rad za postavljanje kontejnera, zelenih otoka - reciklažnih zvona čišćenje divljih deponija i održavanje javne higijene na putevima koji nisu u redovnom održavanju	40.000	80.000	80.000	80.000
	03	KJKP Park za održavanje manjih javnih površina i sportskih igrališta	200.000	200.000	200.000	200.000
	03	KJKP Park za održavanje parka Jezero	60.000	60.000	60.000	60.000
	01	Veterinarska stanica za zbrinjavanje i sterilizaciju napuštenih životinja	30.000	50.000	50.000	50.000
	01	KJP "Veterinarska stanica" za kontrolu zdravstvenog stanja stoke	9.600	10.000	10.000	10.000
	01	JP Olimpijski Bazen Otoka za školu plivanja učenika osnovnih škola	30.000	30.000	30.000	30.000
	01	JP Olimpijski Bazen Otoka rehabilitaciju, rekreaciju i terapeutsko vježbanje za pripadnike boračke populacije	25.000	25.000	25.000	25.000
	01	Transfer JP Općine Centar	0	250.000	200.000	100.000
614500		Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	120.000	80.000	80.000	80.000
	01	Transfer za nužne intervencije na zajedničkim dijelovima stambenih zgrada	100.000	50.000	50.000	50.000
	01	Transfer za sufinansiranje računovodstvenih troškova start up kompanijama u općini Centar	20.000	30.000	30.000	30.000
614800		Drugi tekući rashodi	1.487.906	300.000	310.045	358.000
	01, 02, 03	Naknade za povrat više naplaćenih sredstava	887.906	50.000	50.045	58.000
	01	Naknade za povrat po sudskim presudama, sudskih i vansudskih nagodbi	600.000	250.000	260.000	300.000

Analitika kapitalnih transfera

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
615000		KAPITALNI TRANSFERI	6.337.614	2.990.000	3.545.000	3.678.000
615100		Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	3.108.209	1.150.000	1.100.000	1.150.000
	02, 03	Transfer za sanaciju klizišta	1.947.000	400.000	350.000	350.000
	03	Transfer za uređenje Šipa	2.866	0	0	0
	01	Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša za troškove prekoračenja priključne snage javne rasvjete	19.000	20.000	20.000	20.000
	01	Transfer za sufinansiranje zajedničke profesionalne vatrogasne jedinice Kantona Sarajevo	13.255	50.000	50.000	50.000
	01	Zdravstvene ustanove primarne zdravstvene zaštite sa područja Kantona Sarajevo	80.000	70.000	70.000	100.000
	01	Transfer javnim ustanovama socijalne zaštite putem javnog poziva	30.000	50.000	50.000	50.000
	01	JU Memorijalni centar Sarajevo	90.000	90.000	90.000	90.000
	01	Memorijalni centar Srebrenica - Potočari (spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine)	20.000	20.000	20.000	20.000
	01	Transferi ustanovama predškolskog odgoja, osnovnog i srednjeg obrazovanja i fakultetima za poboljšanje uslova rada po javnom pozivu	260.000	100.000	100.000	100.000
	04	Transfer osnovnim i srednjim školama za rekonstrukciju i opremanje biblioteka	118.608	0	0	0
	01, 03	Transfer za sanaciju igrališta JU Srednje građevinsko-geodetske škole, JU Srednje mašinske tehničke škole i JU Srednje škole metalnih zanimanja	90.481	0	0	0
	01	Transfer JU OŠ Alija Nametak za rekonstrukciju kotlovnice	2.000	0	0	0
	01	Transferi JU OŠ Alija Nametak za izgradnju eko učionice (u okviru projekta Jačanje uloge mjesnih zajednica)	40.000	0	0	0
	01	JU Centar kulture i mladih za nabavku opreme	25.000	0	0	0
	02	Transfer za pomoć općinama i gradovima za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća	370.000	350.000	350.000	370.000
615200		Kapitalni transferi pojedincima	1.051.404	630.000	675.000	675.000
	01	Transferi paraplegičarima- ratnim vojnim invalidima za ugradnju komandi u automobilima	20.000	20.000	20.000	20.000
	01	Transfer ratnim vojnim invalidima za uklanjanje arhitektonsko - urbanističkih barijera u stanovima	10.000	10.000	10.000	10.000
	01	Transfer za nabavku pomagala za invalidna lica	15.000	15.000	15.000	15.000
	01	Kapitalni transferi invalidnim licima za prilagođavanje stambenih objekata i motornih vozila	15.000	15.000	15.000	15.000
	01	Transfer za sanaciju individualnih objekata socijalno ugroženih porodica	30.000	25.000	25.000	25.000
	01	Transfer za pomoć pojedincima u nerazvijenim općinama - pomoć održivom povratku	50.000	40.000	40.000	50.000
	03	Transfer za sufinansiranje mjera poboljšanja energetske efikasnosti za objekte individualnog i kolektivnog stanovanja	610.904	200.000	200.000	200.000
	01	Transfer samostalnim poduzetnicima - obrtnicima za unapređenje poslovanja	230.500	250.000	300.000	300.000
	01	Transfer za nabavku plastenika	30.000	15.000	10.000	10.000

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
	01	Transfer poljoprivrednicima za nabavku poljoprivredne mehanizacije	40.000	40.000	40.000	30.000
615300		Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	50.000	50.000	50.000
	01	Transferi vjerskim institucijama	0	50.000	50.000	50.000
615400		Kapitalni transferi javnim preduzećima	2.125.000	1.085.000	1.640.000	1.723.000
	03	KJKP Vodovod i kanalizacija - projektovanje, rekonstrukcija i sanacija postojeće vodovodno-kanalizacione mreže	490.000	895.000	952.000	1.035.000
	03, 04	KJKP Vodovod i kanalizacija -rekonstrukcija vik mreže u ulici Mice Todorović	444.000	0	0	0
	03	KJKP Vodovod i kanalizacija - za projektovanje, izgradnju i rekonstrukciju vodovodno-kanalizacione mreže za investicione projekte	900.000	150.000	150.000	150.000
	04	KJKP Vodovod i kanalizacija - za vodosnabdjevanje i kanalizacionu mrežu na lokalitetu Alapi - Radava	50.000	0	500.000	500.000
	01	JP Elektroprivreda - Elektrodistribucija	206.000	10.000	8.000	8.000
	03	KJKP Sarajevogas za gasifikaciju i izmještanje gasnih instalacija	35.000	30.000	30.000	30.000
615500		Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	53.000	75.000	80.000	80.000
	01	Transfer samostalnim poduzetnicima - obrtnicima za unapređenje poslovanja - za refundaciju dijela troškova digitalizacije poslovanja	30.000	35.000	35.000	35.000
	01	Transfer samostalnim poduzetnicima - obrtnicima za unapređenje poslovanja - za refundaciju dijela troškova certificiranja proizvodnih procesa	10.000	15.000	15.000	15.000
	01	Transferi upravniciima za učešće u sanaciji zajedničkih dijelova objekata u kojima općina upravlja poslovnim prostorima	0	10.000	10.000	10.000
	03	Transferi upravniciima za učešće u sanaciji zajedničkih dijelova stambenih objekata u kojima je općina vlasnik stanova	13.000	15.000	20.000	20.000

Analitika kapitalnih ulaganja

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
821000		KAPITALNA ULAGANJA - IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA	32.647.209	18.038.000	17.289.000	11.410.000
821100		Nabavka zemljišta	2.000.000	1.000.000	1.000.000	1.200.000
	03	Nabavka zemljišta i eksproprijacija nekretnina	2.000.000	1.000.000	1.000.000	1.200.000
821200		Nabavka građevina	8.562.074	3.090.000	2.880.000	2.530.000
	03	Izgradnja, rekonstrukcija i nadogradnja javne rasvjete	837.365	500.000	500.000	500.000
	02, 03, 04	Izgradnja nove saobraćajne infrastrukture na području općine Centar	1.640.000	900.000	1.000.000	1.000.000

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
	01	Projektovanje i izgradnja javnih garaža i montažnih javnih garaža	15.000	0	0	0
	03	Uređenje lokaliteta Šip u obuhvatu RP Šip (izgradnja saobraćajnice, javne rasvjete, igrališta i drugi projekti infrastrukturnog uređenja)	1.938.526	500.000	200.000	200.000
	04	Inovacijsko - tehnološki park Šip - infrastrukturno uređenje lokaliteta Šip putem Zavoda za izgradnju KS (IT saobraćajnica)	500.000	500.000	500.000	500.000
	02,03	Poslovni objekt sa dvonamjenskim skloništem	400.000	0	0	0
	01	Izgradnja četiri stambene jedinice kolektivnog stanovanja u naselju Gorica za Romsku populaciju	200.000	20.000	0	0
	02	Predškolska ustanova Razigrani dani	30.000	0	0	0
	01,04	Izgradnja fiskulturne sale u OŠ Vladislav Skarić	1.400.000	0	0	0
	01	Izgradnja sale za tjelesni odgoj Gimnazija	30.000	100.000	100.000	0
	01	Izgradnja objekta na lokalitetu Mrkovići	130.000	50.000	150.000	0
	03	Izgradnja i rekonstrukcija sportskih, dječjih i ciciban igrališta	1.064.732	500.000	400.000	300.000
	01	Jedinstveno spomen obilježje Ljiljan	1.000	0	0	0
	03	Formiranje površine trga savremene koncepcije na lokalitetu arheološkog parka Kalin hadži Alijine džamije	340.000	0	0	0
	01	Izgradnja hair česme	35.450	20.000	30.000	30.000
821300		Nabavka opreme	1.827.823	1.537.000	1.790.000	1.855.000
	01	Kompjuterska i ostala elektro oprema	150.000	200.000	400.000	450.000
	02	Vozila i oprema za civilnu zaštitu	1.432.000	1.237.000	1.230.000	1.245.000
	05	Nabavka opreme za projekte lokalnog ekonomskog razvoja iz sredstava donatora	70.800	0	0	0
	03	Nabavka opreme za automatske rampe, potopne stubiće, prepreka, brojila i aparate	50.000	30.000	30.000	30.000
	02	Nabavka opreme za katastar	52.003	0	0	0
	01	Namještaj i oprema za zgradu i ostale prostore Općine, mjesne zajednice i javne prostore	73.020	70.000	130.000	130.000
821500		Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	1.975.000	570.000	615.000	745.000
	01	Nabavka novih softvera i unapređenje softvera u Općini	300.000	250.000	300.000	450.000
	02	Nabavka novih softvera i unapređenje softvera za katastar	90.000	65.000	60.000	60.000
	03	Izrada i revizija projektne dokumentacije za projekte niskogradnje	250.000	230.000	230.000	230.000
	03	Izrada dokumentacije vodozaštitnih zona oko lokalnih izvorišta na području općine i izvorišta kojima upravlja Općina Centar	40.000	20.000	20.000	0
	01	Izrada investiciono tehničke dokumentacije za teniske terene Zetra	10.000	0	0	0
	03,04	Ulaganje u infrastrukturu javnih komunalnih preduzeća - rekonstrukcija i sanacija vik mreže u ulici Hiseta	850.000	0	0	0
	03	Ulaganje u infrastrukturu javnih komunalnih preduzeća - rekonstrukcija i sanacija vik mreže u ulici Behar i MZ Soukbunar	380.000	0	0	0

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
	01	Ulaganje u poslovni prostor Vlade FBiH u ulici Ismeta Mujezinovića 18 (korištenje od strane Općine Centar)	10.000	0	0	0
	01	Autorska prava - izrada i sanacija bisti zaslužnih građana	15.000	0	0	0
	01	Osnivačka ulaganja JP Općine Centar	25.000	0	0	0
	01	Osnivački ulog SERDA	5.000	5.000	5.000	5.000
821600		Rekonstrukcija i investiciono održavanje	18.282.312	11.841.000	11.004.000	5.080.000
	03, 04	Regulacija toka (ucjevljenje) potoka Sušica u okviru izgradnje I transverzale	50.000	600.000	600.000	0
	02, 04	Saniranje šteta na koritu Koševskog potoka i pritoka na lokalitetu MZ Pionirska dolina i MZ Nahorevo	1.760.000	0	0	0
	02, 03	Regulacija i sanacija Koševskog potoka - čišćenje i preventivne mjere zaštite	1.010.000	498.000	492.000	215.000
	02	Finansiranje hitnih intervencija i preventivnih mjera s ciljem zaštite ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća	120.000	120.000	120.000	120.000
	02, 03	Rekonstrukcija i investiciono održavanje ulica u nadležnosti upravitelja Općine Centar i ulica sa parkiralištima	2.856.282	1.470.000	1.507.000	1.802.000
	02	Rekonstrukcija i investiciono održavanje ulica - saniranje šteta na ulicama usljed padavina i bujica na lokalitetu MZ Pionirska dolina i MZ Nahorevo	739.427	0	0	0
	03	Postavljanje i održavanje saobraćajne signalizacije	100.000	100.000	100.000	100.000
	03	Urbana rehabilitacija ulice Musala	40.000	0	0	0
	03	Uređenje ulice Radićeva	309.000	100.000	0	0
	03	Investiciono uređenje parka Hastahana	126.300	100.000	0	0
	03	Revitalizacija parka Kemal Monteno	50.000	0	0	0
	01	Sanacija Bibiloteke na otvorenom	3.000	0	0	0
	03	Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja stepeništa, pristupnih i pješačkih staza i ograda	2.314.000	890.000	1.260.000	1.285.000
	03,04	Sanacija pješačke staze u ulici Hiseta	400.000	0	0	0
	03, 04	Rekonstrukcija šetnice od Velikog parka do crkve na Marijin dvoru (II faza ulica M. Tita i trg Karl Paržik)	159.517	550.000	0	0
	03	Investiciono održavanje automatskih rampi, potopnih stubića, prepreka, brojila i aparata	45.000	20.000	20.000	20.000
	01	Investiciono održavanje kosog lifta na Ciglanama	27.000	20.000	20.000	20.000
	01	Investiciono održavanje nadstrešnicama na autobusnim stajalištima	30.000	20.000	20.000	20.000
	01, 04	Rekonstrukcija i poboljšanja stadiona Asim Ferhatović Hase - I faza rekonstrukcije i dogradnje istočne tribine stadiona	5.100.000	5.900.000	5.500.000	0
	01, 04	Rekonstrukcija i poboljšanje sportskih objekata kojima upravlja JU Centar za sport i rekreaciju	300.000	100.000	150.000	300.000
	01	Investiciono održavanje zgrade, mjesnih zajednica i objekata Općine	110.000	110.000	137.000	310.000
	01, 04	Sanacija fasade zgrade Općine Centar Sarajevo (sanacija i restauracija zgrade Općine i Kantona)	1.010.000	490.000	300.000	0
	01	Investiciono održavanje poslovnih prostora	590.000	340.000	400.000	500.000
	01	Investiciono održavanje poslovnih prostora - rekonstrukcija ambulanti porodične medicine	8.000	50.000	50.000	50.000

EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	OPIS	Budžet 2025.	DOB 2026.	DOB 2027.	DOB 2028.
1	2	3	4	5	6	7
	01	Sanacija i opremanje objekta Vila Braun	140.000	100.000	100.000	100.000
	02	Uređenje, adaptacija i opremanje prostora operativnog centra civilne zaštite	333.000	0	0	0
	03	Investiciono održavanje skloništa	30.000	0	0	0
	03, 04	Sanacija stambenih jedinica u vlasništvu Općine za rješavanje stambenog pitanja lica iz branilačke populacije	107.316	100.000	100.000	100.000
	01, 03	Sanacija neuslovnih stanova u vlasništvu Općine - priprema za izdavanje u zakup	414.469	163.000	128.000	138.000

Fondovska klasifikacija projekcije gornjih granica izdataka Dokumenta okvirnog budžeta za period 2026.-2028. godine

Posmatrajući prema izvorima sredstava tekućeg perioda, struktura sredstva je slijedeća:

	šifra	BUDŽET 2025.			PROJEKCIJE DOB 2026.-2028.		
		TEKUĆI PRIHODI	PRENESENA SREDSTVA (neutrošena i razgraničena)	UKUPNO BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
1	2	3	4	5 (3+4)	6	7	8
A OPĆI FOND	01	26.556.233	4.360.000	30.916.233	28.777.000	28.875.000	29.222.400
B. NAMJENSKI FONDOVI:	02, 03	17.701.770	23.610.508	41.312.277	14.860.500	14.717.900	14.978.500
cestarine	02	2.214.024	443.808	2.657.832	2.430.000	2.562.000	2.662.000
parkirališta	03	500.000	140.855	640.855	300.000	300.000	300.000
posebna naknada-civilna zaštita	02	4.570.746	14.448.029	19.018.775	4.090.000	4.100.000	4.150.000
osiguranje šteta civilna zaštita		0	3.255	3.255			
zakup skloništa	03	60.000	136.168	196.168	65.000	65.000	65.000
izgradnja skloništa	02	30.000	433.260	463.260	40.000	40.000	40.000
renta	03	5.200.000	2.215.618	7.415.618	3.000.000	3.000.000	3.000.000
dodjela i prodaja zemljišta	03	1.200.000	2.446.291	3.646.291	1.150.000	1.150.000	1.150.000
zakup zemljišta	03	350.000	502.833	852.833	300.000	300.000	300.000
uređenje zemljišta	03	350.000	16.522	366.522	300.000	300.000	300.000
uređenje Šipa	03	700.000	1.295.384	1.995.384	500.000	200.000	200.000
javne površine	03	1.800.000	718.965	2.518.965	2.000.000	2.000.000	2.100.000
postavljanje firmi i reklama na fasadama	03	200.000	410.904	610.904	200.000	200.000	200.000
privatizacija stanova	03	10.000	27.100	37.100	8.000	8.000	8.000
zakup stanova	03	200.000	264.367	464.367	160.000	180.000	190.000
naknade za katastar	02	70.000	107.003	177.003	70.000	65.000	65.000
tehnički pregledi	03	220.000	0	220.000	220.000	220.000	220.000

	šifra	BUDŽET 2025.			PROJEKCIJE DOB 2026.-2028.		
		TEKUĆI PRIHODI	PRENESENA SREDSTVA (neutrošena i razgraničena)	UKUPNO BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
1	2	3	4	5 (3+4)	6	7	8
uplate investitora za UP i RP	03	20.000	0	20.000	20.000	20.000	20.000
prihodi e-commerce	03	6.000	0	6.000	6.000	6.000	6.000
vodne naknade	02	1.000	0	1.000	1.500	1.900	2.500
unapređenje lovišta		0	145	145	0	0	0
C. NAMJENSKI TRANSFERI	04, 05	10.954.490	0	10.954.490	8.438.500	8.107.100	2.304.100
UKUPNO A. + B. + C.		55.212.492	27.970.508	83.183.000	52.076.000	51.700.000	46.505.000

Funkcionalna klasifikacija projekcije gornjih granica izdataka Dokumenta okvirnog budžeta za period 2026.-2028. godine

Procjena potrošnje po funkcionalnim sektorima za period 2026.-2028. godine daje se u narednom pregledu prema propisanoj klasifikaciji funkcija, uzimajući u obzir da su u 2025. godini iskazana i prenijeta neutrošena sredstva iz 2024. godine, dok su u projekcijama za naredne godine prikazani samo tekući prihodi:

Sektor / funkcija	šifra	Budžet 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.	Projekcija 2028.
Opće javne usluge	01	19.999.669	18.625.300	18.561.800	18.715.700
Obrana	02	14.868.304	3.756.000	3.755.000	3.809.000
Javni red i sigurnost	03	762.500	452.500	472.500	512.500
Ekonomski poslovi	04	13.272.653	7.353.300	6.973.300	6.883.300
Zaštita životne sredine	05	8.513.458	3.173.000	2.892.000	2.615.000
Stambeni i zajednički poslovi	06	7.922.338	3.814.000	4.387.900	4.522.000
Zdravstvo	07	292.000	255.000	255.000	315.000
Rekreacija, kultura i religija	08	9.979.000	8.262.000	7.917.000	2.737.000
Obrazovanje	09	4.312.808	3.535.000	3.635.000	3.535.000
Socijalna zaštita	10	3.260.271	2.849.900	2.850.500	2.860.500
Ukupna potrošnja		83.183.000	52.076.000	51.700.000	46.505.000

Programska klasifikacija pregleda prioriteta budžetske potrošnje sa utvrđenim gornjim granicama rashoda za planiranje budžeta za period 2026.-2028. godine

U tabelama programskog budžeta za DOB Općine Centar Sarajevo za period 2026.-2028. godine prikazane su ukupne procjene potrebnih sredstava prema trenutno utvrđenim programima (mjerama) iz Strategije razvoja Općine Centar Sarajevo za period 2021.-2027. godine i budžetskim projektima.

Cijeneći značaj strateškog usmjerenja kojeg predstavlja Strategija razvoja, važnost jasno definisanih, mjerljivih, dostižnih i realnih ciljeva posebno u kontekstu planiranja budžeta koji predstavlja osnovni instrument ostvarenja vizije i ciljeva Općine, u programskom dijelu Dokumenta okvirnog budžeta Općine Centar za 2026.-2028. godinu prikazana je i veza trenutno definisanih budžetskih programa sa prepoznatim strateškim ciljevima i prioritetima, a za mjere (programe) utvrđena je veza sa aktualnim i planiranim budžetskim projektima (aktivnostima).

Navedenim je izvršena zakonska obaveza identifikacije i uvezivanja programa (mjera) iz strateških dokumenata, programa iz trogodišnjih i godišnjih planova rada te Dokumenta okvirnog Budžeta, uz napomenu da su u programskim tabelama DOB-a iskazane samo one identificirane mjere za koje su utvrđeni projekti (aktivnosti) koje imaju finansijske učinke (zahtjevaju budžetska sredstva za realizaciju).

Prilikom analize navedenog, ponovo treba uzeti u obzir da podaci za 2025. godinu obuhvataju, pored tekućih i prenijeta neutrošena sredstva, kao i da je raspored sredstava bitno određen njihovim izvorom, odnosno da li se radi o namjenskim ili općim sredstvima.

PROGRAMSKE TABELE PREGLEDA PRIORITETA BUDŽETSKJE POTROŠNJE SA UTVRĐENIM GORNJIM GRANICAMA RASHODA ZA PLANIRANJE BUDŽETA ZA PERIOD 2026.-2028. GODINE

GLAVNI PROGRAM / STRATEŠKI FOKUSI	ŠIFRA GLAVNOG PROGRAMA	POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR 2025.	PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
			2026.	2027.	2028.
Kreiranje uslova u općini Centar Sarajevo za ubrzan ekonomski razvoj, prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj u skladu sa EU standardima uz smanjenje pritiska na okoliš i efikasno funkcionisanje javnog sektora	GP	65.797.515	35.666.120	35.271.100	29.455.880

	Budžet 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.	Projekcija 2028.
UKUPNO PROGRAMI ZA IMPLEMENTACIJU GLAVNOG PROGRAMA	65.797.515	35.666.120	35.271.100	29.455.880
<i>strateški cilj 1. Digitalizirana i konkurentna poduzetnička infrastruktura za proizvode i usluge veće dodane vrijednosti</i>	1.690.706	1.490.720	1.383.200	973.880
<i>strateški cilj 2.. Unapređeni, dostupni i kvalitetni javni i socijalni servisi</i>	18.477.188	15.539.900	15.050.500	9.800.500
<i>strateški cilj: 3. Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturnim resursima u skladu sa principima zelene tranzicije</i>	45.629.621	18.635.500	18.837.400	18.681.500
UKUPNO OSTALI PROGRAMI (administrativna podrška)	17.285.485	16.309.880	16.328.900	16.949.120
UKUPNO TEKUĆA REZERVA	100.000	100.000	100.000	100.000
UKUPNO FINANSIJSKA SREDSTVA BUDŽETA	83.183.000	52.076.000	51.700.000	46.505.000

PROGRAMI ZA IMPLEMENTACIJU GLAVNOG PROGRAMA:

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD 2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
1. Digitalizirana i konkurentna poduzetnička infrastruktura za proizvode i usluge veće dodane vrijednosti	1.2. Podrška sektoru preduzetništva (postojećim MSP, obrtima i start up biznisima)	1.2.1.	Razviti mehanizame efikasnog finansiranja poslovnih subjekata	1.2.1.1.	615200	01	Podrška samostalnim poduzetnicima - obrtnicima sa područja općine za unapređenje poslovanja	230.500	250.000	300.000	300.000
				1.2.1.2.	615500	01	Refundacija dijela troškova digitalizacije poslovanja samostalnim poduzetnicima - obrtnicima	30.000	35.000	35.000	35.000
				1.2.1.3.	615500	01	Refundacija dijela troškova certificiranja proizvodnih procesa samostalnim poduzetnicima - obrtnicima	10.000	15.000	15.000	15.000
		1.2.2.	Sistemska unapređenje preduzetničke infrastrukture i pratećih servisa	1.2.2.1.	613900	04	Sarajevo - Centar preduzetništva - projekt Leader (konferencija poduzetništva)	10.000	5.000	5.000	10.000
				1.2.2.3.	821500	01	Podrška Sarajevskoj regionalnoj razvojnoj agenciji (SERDA)	5.000	5.000	5.000	5.000
				1.2.2.5.	613900	01	Usluge održavanja help desk sesija- sistema za pružanje informacija o pravnoj i finansijskoj podršci za privredne subjekte	7.000	9.000	9.000	9.000
				1.2.2.6.	614500	01	Sufinairanje računovodstvenih usluga start up kompanijama u općini Centar	20.000	30.000	30.000	30.000
		1.2.3.	Unapređenje vještina o poduzetništvu	1.2.3.1.	613900	01	Digitalno osposobljavanje malih i srednjih preduzeća za promociju	10.000	10.000	15.000	20.000
	1.5. Razvoj programa razvoja ruralnog područja	1.5.1.	Podrška diversifikaciji privrednih aktivnosti u ruralnom području	1.5.1.1.	614400	01	Sufinansiranje redovnih veterinarskih pregleda krupne stoke	9.600	10.000	10.000	10.000
				1.5.1.2.	614200	01	Finansijska podrška registrovanim poljoprivrednicima za nabavku stočne hrane	60.000	40.000	50.000	50.000
				1.5.1.4.	614200	01	Podrška poljoprivrednim proizvođačima	50.000	35.000	30.000	30.000
							- za sjetvu i voćarske sadnice	20.000	20.000	20.000	20.000
							- za nabavku platenika	30.000	15.000	10.000	10.000
				1.5.1.7.	615200	01	Transfer poljoprivrednicima za nabavku poljoprivredne mehanizacije	40.000	40.000	40.000	30.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD 2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
				1.5.1.8.	613900	01	Edukacija iz oblasti pčelarstva	10.000	5.000	5.000	5.000
	1.6. Podrška razvoju kulturnog i poslovnog turizma	1.6.1.	Institucionalno povezivanje sektora kulture i umjetnosti sa turističkim sektorom	1.6.1.1.			Podrška festivalskim aktivnostima:	155.000	150.000	150.000	150.000
					614300	01	- transfer neprofitnim organizacijama putem javnog poziva za festivalske aktivnosti	80.000	50.000	50.000	50.000
						01	-Festival u Centru	75.000	50.000	50.000	50.000
					613900	01	-Dan Općine Centar	0	50.000	50.000	50.000
	1.7. Unapređenje kapaciteta za privlačenje sredstava iz EU fondova i drugih međunarodnih i domaćih izvora	1.7.1.	Razvoj i implementacija projekata od značaja za razvoj Općine sufinansirani iz EU fondova i drugih finansijskih izvora	1.7.1.2.	Finansiranje i sufinansiranje projekata iz EU fondova			31.500	30.000	30.000	30.000
					613900	05	- podrška projektima finansiranim iz EU fondova	30.000	30.000	30.000	30.000
					614300	01	- Udruženje Naša perspektiva za projekt Dijaspore invest za preostale obaveze projekta iz 2024. godine	1.500	0	0	0
				1.7.1.4.	613900 615100	01	Projekt Jačanje uloge mjesnih zajednica u saradnji sa UNDP	40.000	0	0	0
				1.7.1.5.	611000 612000 613000	01, 05	Projekt City Walk	211.760	104.800	0	0
				1.7.1.6.	611000 613000	01, 05	Projekt EWESE	59.500	0	0	0
				1.7.1.7.	611000 613000	01, 05	Projekt Streets for citizens	191.348	89.020	0	0
				1.7.1.8.	611000 613000	01, 05	Projekt C4Talent	114.131	0	0	0
				1.7.1.9.	611000 613000	01, 05	Projekt AdrionMove	82.330	125.335	250.490	0
				1.7.1.10.	611000 613000	01, 05	Projekt Proximities	90.836	132.660	132.660	76.380

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
				1.7.1.11.	611000 613000	01, 05	Projekt Anchor	114.222	201.400	102.550	0
				1.7.1.12.	611000 613000	01, 05	Projekt Longevity	107.979	168.505	168.500	168.500
2. UnapređenI, dostupni i kvalitetni javni i socijalni servisi	2.1. Unaprijediti kvalitet formalnog i neformalnog obrazovanja	2.1.2.	Podržati unapređenje nastavnih i vannastavnih programa u osnovnim i srednjim školama (sa posebnim naglaskom na STEM i digitalne vještine) i uskladiti ga sa zahtjevima tržišta rada i potražnjom za radnom snagom	2.1.2.1.			Takmičenje osnovnih škola iz znanja	40.000	45.000	45.000	45.000
					614100	01	- organizacija takmičenja osnovnih škola i nagrade za ekipe osnovnih škola	10.000	10.000	10.000	10.000
					614200	01	- nagrade učenicima osnovnih škola za rezultate na općinskim takmičenjima i nastavnicima i stručnim saradnicima osnovnih škola sa područja općine Centar za unapređenje nastavnog procesa	30.000	35.000	35.000	35.000
		2.1.3.	Podrška izgradnji, uređenju i opremanju prostora u predškolskim i školskim ustanovama	2.1.3.2.	821200	02	Izgradnja predškolske ustanove Razigrani dani	30.000	0	0	0
				2.1.3.4.	Poboljšanje prostornih uslova rada i opremljenosti predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola i visokoškolskih ustanova:			1.752.481	100.000	100.000	100.000
					615100	01	- poboljšanje uslovnosti objekata odgojno - obrazovnih institucija	260.000	100.000	100.000	100.000
					615100	01, 03	- sanacija igrališta JU Srednje građevinsko-geodetske škole, JU Srednje mašinske tehničke škole i JU Srednje škole metalskih zanimanja	90.481	0	0	0
					615100	01	- rekonstrukcija kotlovnice u JU OŠ Alija Nametak	2.000	0	0	0
		821200	01, 04	- izgradnja fiskulturne sale OŠ Vladislav Skarić	1.400.000	0	0	0			

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
				2.1.3.5.	Opremanje biblioteka u javnim ustanovama			118.608	0	0	0
					615100	04	- rekonstrukcija i opremanje biblioteka u osnovnim i srednjim školama	118.608	0	0	0
		2.1.4.	Razviti i podržati programe prekvalifikacija i cjeloživotnog učenja u neformalnom obrazovanju	2.1.4.1.	614200	01	Sufinansiranje troškova vanrednog školovanja, troškova prekvalifikacije i dokvalifikacije nezaposlenih putem obrazovnih institucija	25.000	25.000	25.000	25.000
		2.1.5.	Podrška učenicima i studentima u obrazovnom procesu	2.1.5.1.	Podrška projektima za školsku djecu, studente i mlade			55.000	65.000	65.000	65.000
					614100	01	- podrška projektima predškolskih ustanova, osnovnih škola, srednjih škola i visokoškolskih ustanova za tekuće projekte i aktivnosti	35.000	35.000	35.000	35.000
					614200	01	- finansijska podrška za sufinansiranje troškova ekskurzije učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola u skladu sa utvrđenim kriterijima	20.000	30.000	30.000	30.000
				2.1.5.2.	614100	01	Edukacija učenika osnovnih škola i učenika srednjih škola iz oblasti kulture - transfer obrazovnim ustanovama za posjetu učenika ustanovama iz oblasti kulture u skladu sa godišnjim programima rada	15.000	15.000	15.000	15.000
				2.1.5.4.	614100	01	Podrška prvačicama za nabavku školskih ruksaka i pribora	50.000	50.000	50.000	50.000
				2.1.5.6.	Besplatan prevoz predškolske djece i učenika osnovnih škola			460.000	455.000	455.000	455.000
					614200	04	- transfer za prevoz učenika sa invaliditetom (učenici osnovnih i srednih škola)	40.740	40.000	40.000	40.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
						01	- sufinansiranje troškova prevoza pratilaca predškolske djece sa invaliditetom	15.000	15.000	15.000	15.000
						04	- transfer osnovnim školama za prevoz učenika koji nemaju uspostavljene redovne linije javnog linijskog prevoza	404.260	400.000	400.000	400.000
		2.1.6.	Stipendiranje i dodjela nagrada najboljim učenicima i studentima	2.1.6.1.	614200	01	Stipendiranje učenika i studenata	2.345.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
				2.1.6.2.	614200	01	Podrška mladim uspješnim pojedincima, dobitnicima najvećih priznanja i nagrada i dobitnicima priznanja Zlatna značka i Srebrna značka	85.000	85.000	85.000	85.000
				2.1.6.3.	614200	01	Sportske stipendije za učenike osnovnih škola	80.000	50.000	50.000	50.000
		2.2. Unaprijediti dostupnost, efikasnost i kvalitet zdravstvenih usluga	2.2.1.	Razviti programe prevencije bolesti i zaštite, zdravlja stanovništva	2.2.1.1.	613900	01	Projekti Zdravstvenog savjeta Opštine	10.000	10.000	10.000
	2.2.3.		Podrška razvoju zdravstvene infrastrukture i u nabavci neophodne medicinske opreme	2.2.3.1.	615100	01	Unapređenje zdravstvene infrastrukture- transfer zdravstvenim ustanovama primarne zdravstvene zaštite ds područja Kantona Sarajevo na osnovu javnog poziva	80.000	70.000	70.000	100.000
	2.3. Podrška unapređenju uslova za bavljenje rekreativnim sportskim aktivnostima za sve dobne skupine	2.3.1.	Održavanje i unapređenje sportske infrastrukture u vlasništvu Opštine Centar	2.3.1.1.	Izgradnja, uređenje i održavanje sportskih ploha, dječijih i ciciban igrališta			1.194.732	750.000	650.000	450.000
					614100	03	- održavanje sportskih ploha, igrališta i ciciban igrališta putem JU Centar za sport i rekreaciju	100.000	150.000	150.000	150.000
					821200	01	- izgradnja sale za tjelesni odgoj Gimnazija	30.000	100.000	100.000	0
					821200	03	- izgradnja i rekonstrukcija sportskih ploha, dječijih i ciciban igrališta	1.064.732	500.000	400.000	300.000
				2.3.1.2.	Rekonstrukcija i poboljšanja stadiona Asim Ferhatović Hase			5.100.000	5.900.000	5.500.000	0

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
					821600	01, 04	- I faza rekonstrukcije i dogradnje istočne tribine stadiona Asim Ferhatović Hase	5.100.000	5.900.000	5.500.000	0
		2.3.2.	Podrška sportskim aktivnostima za sve dobne uzraste u cilju zdravog življenja i socijalne inkluzije	2.3.2.1.	Sportski projekti za djecu,mlade i građane sa područja općine Centar			623.000	395.000	395.000	495.000
					614100	01	- sportski projekti za djecu, mlade i sve građane sa područja općine Centar putem JU Centar za sport i rekreaciju	230.000	200.000	200.000	250.000
						01	- podrška za trenažne i takmičarske procese korisnika putem JU Centar za sport i rekreaciju	350.000	150.000	150.000	200.000
						01	- finansiranje troškova zakupa prostora JU CSR na osnovu zahtjeva obrazovnih ustanova	3.000	5.000	5.000	5.000
						01	- podrška za nabavku opreme i sportskih rekvizita za realizaciju sportskih projekata u JU Centar za sport i rekreaciju	10.000	10.000	10.000	10.000
					614400	01	- podrška realizaciji škole plivanja za učenike osnovnih škola u skladu sa nastavnim planom i programom putem JU Bazen Otoka	30.000	30.000	30.000	30.000
				2.3.2.2.	614100	01	Sportski susreti srednjih škola	15.000	10.000	10.000	10.000
				2.3.2.3.	614200	01	Sufinansiranje članarina pojedinaca u sportskim klubovima uzrasta 8-15 godina (Implementacija Akcionog plana Strategije iz oblasti sporta)	35.000	35.000	35.000	35.000
		2.3.3.	Unapređenje promocije usmjerene prema građanima sa ciljem omasovljenja bavljenja sportskim aktivnostima	2.3.3.1.	Podrška radu i poboljšanju uslova rada JU Centar za sport i rekreaciju			680.000	400.000	450.000	600.000
					614100	01	- finansijska podrška za rad JU Centra za sport i rekreaciju	350.000	300.000	300.000	300.000
					614100	01	- finansijska podrška za realizaciju projekta "Hilswerk kuća podrške" u skladu sa sporazumom o poslovnoj saradnji	30.000	0	0	0

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
					821600	01, 04	- finansijska podrška za rekonstrukciju i poboljšanja sportskih objekata kojima upravlja JU Centar za sport i rekreaciju	300.000	100.000	150.000	300.000
		2.3.5.	Podrška istaknutim sportistima i talentovanim pojedincima u amaterskim nekomercijalnim sportovima	2.3.5.1.	614200	01	Sufinansiranje odlaska mladih sportista uzrasta 15-30 godina na takmičenja (Implementacija Akcionog plana Strategije iz oblasti sport)	30.000	30.000	30.000	30.000
				2.4.1.2.	Poboljšanje prostornih uslova rada i opremljenosti kulturno-historijskih ustanova			20.000	20.000	20.000	20.000
					615100	01	- finansijska podrška Memorijalnom centru Srebrenica - Potočari (Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine) za rekonstrukciju i sanaciju objekata u kompleksu Memorijalnog centra	20.000	20.000	20.000	20.000
		2.4.2.	Podrška ustanovama i pojedincima za projekte iz oblasti kulture i umjetnosti	2.4.2.1.	Podrška radu i poboljšanju uslova rada JU Centar kulture i mladih			638.000	580.000	580.000	600.000
					614100	01	- finansijska podrška za plaće i materijalne troškove rada	450.000	450.000	450.000	450.000
					614100	01	- finansijska podrška za projekte iz oblasti kulture za građane	163.000	130.000	130.000	150.000
					615100	01	- nabavka opreme za realizaciju projekata i aktivnosti	25.000	0	0	0
				2.4.2.2.	614100	01	Manifestacija javnog dočeka Nove godine na ulicama Grada	20.000	20.000	20.000	20.000
				2.4.2.3.	Podrška kulturnim i naučnim ustanovama, manifestacijama, festivalima i projektima			120.000	80.000	80.000	80.000
		614100	01		- podrška za projekte ustanova kulture za programske aktivnosti po javnom pozivu	120.000	80.000	80.000	80.000		

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
				2.4.2.4.	614100	01	Transfer JU Biblioteka za besplatnu članarinu za sve dobne skupine građana općine	15.000	15.000	15.000	15.000
		2.4.3.	Podrška vjerskim ustanovama	2.4.3.1.	614300	01	Podrška vjerskim institucijama i zajednicama u finansiranju tekućih programa	20.000	20.000	20.000	20.000
				2.4.3.2.	Obnavljanje, rekonstrukcija i opremanje religijskih objekata		0	50.000	50.000	50.000	
					615300	01	- podrška kapitalnim projektima vjerskih zajednica putem Komisije za odnose sa vjerskim zajednicama	0	50.000	50.000	50.000
	2.5. Unapređenje standarda u oblasti socijalne zaštite i inkluzije/uključivanja	2.5.1.	Uključivanje socijalno osjetljivih osoba/učešće u obezbjeđenju boljih uslova života socijalno ugroženih, starih i iznemoglih, invalida, civilnih žrtava rata, povratnika	2.5.1.1.	614200	01	Alternativni smještaj	2.400	2.400	2.400	2.400
				2.5.1.2.	615200	01	Sanacija individualnih objekata socijalno ugroženih lica	30.000	25.000	25.000	25.000
				2.5.1.3.	615200	01	Prilagođavanje stambenih objekata i motornih vozila invalidnih lica	15.000	15.000	15.000	15.000
				2.5.1.4.	Nabavka pomagala:		22.000	25.000	25.000	25.000	
					615200	01	- za lica sa invaliditetom	15.000	15.000	15.000	15.000
					614200	01	- GPS narukvica za djecu i osobre sa invaliditetom i poteškoćama u razvoju	7.000	10.000	10.000	10.000
				2.5.1.5.	Pomoć u održivom povratku		50.000	40.000	40.000	50.000	
					615200	01	- transfer pojedincima u nerazvijenim općinama	50.000	40.000	40.000	50.000
		2.5.2.	Razvoj programa podrške boračkoj populaciji	2.5.2.1.	614200	01	Pomoć ratnim vojnim invalidima 100%, 90% i 80% - korisnicima tuđe njege i pomoći	64.000	70.000	70.000	70.000
				2.5.2.2.	Pomoć ratnim vojnim invalidima, porodicama šehida i poginulih boraca i demobilisanim borcima		595.316	615.000	615.000	615.000	
					614200	01	- jednokratne pomoći s ciljem ublažavanja posljedica teškog	230.000	250.000	250.000	250.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
							ekonomsko- socijalnog položaja pripadnika boračke populacije koji su u najtežoj zdravstvenoj ili socijalnoj potrebi;				
						01	- stalna novčana naknada socijalno ugroženim pripadnicima boračke populacije na osnovu prijedloga nadležne službe	223.000	230.000	230.000	230.000
					614400	01	- rehabilitacija, rekreacija i terapeutsko vježbanje za pripadnike boračke populacije	25.000	25.000	25.000	25.000
					821600	03, 04	- sanacija stambenih jedinica u vlasništvu Općine za rješavanje stambenog pitanja lica iz branilačke populacije	107.316	100.000	100.000	100.000
					615200	01	- transfer ratnim vojnim invalidima za uklanjanje arhitektonsko - urbanističkih barijera	10.000	10.000	10.000	10.000
				2.5.2.3.	614200	01	Jednokratne novčane pomoći povodom značajnih datuma	23.000	40.000	40.000	40.000
				2.5.2.4.	Finansiranje programa boračkih udruženja			377.000	377.000	377.000	377.000
					614300	01	- podrška projektima boračkih udruženja na osnovu javnog poziva;	365.000	365.000	365.000	365.000
						01	- Udruženje ratnih vojnih invalida paraplegičara Kantona Sarajevo za projekt personalne asistencije	12.000	12.000	12.000	12.000
				2.5.2.5.	614100	01	Aktivnosti i organizacija proslave značajnih datuma i godišnjica - manifestacija Igman 1992-1995 putem JU Memorijalni centar Sarajevo	5.000	5.000	5.000	5.000
				2.5.2.6.	615100		Pomoć JU Memorijalni centar Sarajevo	90.000	90.000	90.000	90.000
						01	- za popravke i održavanje spomenika u skladu sa odlukom OV i održavanja	90.000	90.000	90.000	90.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA			
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.	
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE									
							nišana i mezarja					
				2.5.2.7.	615200	01	Prilagođavanje putničkih automobila RVI za samostalno upravljanje	20.000	20.000	20.000	20.000	
				2.5.2.8.	614100	01	Participiranje u projektima Ministarstva za boračka pitanja Kantona Sarajevo i fondovima KS - podrška fondu IKRE	5.000	5.000	5.000	5.000	
		2.5.3.	Radno osposobljavanje i školovanje socijalno osjetljivih osoba i manjinskih grupa	2.5.3.1.	614200	01	Pomoć učenicima romske populacije za redovno pohađanje nastave	15.000	15.000	15.000	15.000	
				2.5.3.2.	614200	01	Pomoć za školovanje djece sa područja općine Centar iz alternativne brige i pomoć mladima koji izlaze iz sistema alternativne brige (mladi iz Doma i mladi koji napuštaju hraniteljske porodice)	30.000	35.000	35.000	35.000	
				2.5.3.3.	614200	01	Sufinansiranje školovanja marginaliziranih grupa i žrtava nasilja u cilju socio - ekonomskog osnaživanja	3.000	3.000	3.000	3.000	
		2.5.4.	Razvoj socijalnih usluga neposrednim korisnicima	2.5.4.1.	Urgentne socijalne pomoći				420.000	400.000	400.000	400.000
					614200	01	- jednokratne novčane pomoći u iznosu do KM 1.000 za nužne troškove života u skladu sa Pravilnikom Općinskog Načelnika;		200.000	200.000	200.000	200.000
						01	- novčane pomoći za liječenje u iznosu do KM 2.500 licima koja se nalaze u stanju socijalne potrebe u skladu sa Pravilnikom Općinskog Načelnika;		220.000	200.000	200.000	200.000
				2.5.4.2.	Pomoć u liječenju osoba oboljelih od teških hroničnih bolesti				130.000	100.000	100.000	130.000
					614200	01	- pomoć u liječenju osoba oboljelih od leukemije, hepatitisa B i C i drugih teških hroničnih bolesti		130.000	100.000	100.000	130.000
				2.5.4.3.	Pomoć penzionerima i osobama treće životne dobi				120.000	110.000	110.000	120.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA				
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.		
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE										
					614200	01	- pomoć penzionerima za nabavku lijekova	60.000	60.000	60.000	60.000		
						01	- pomoć starijim osobama u pružanju kućne njege u saradnji sa socijalnom ustanovom registrovanom za pružanje navedenih usluga	60.000	50.000	50.000	60.000		
				2.5.4.4.	Participacija za nabavku hljeba i mlijeka socijalno ugroženim penzionerima i građanima preko 65 godina starosti					370.000	370.000	370.000	370.000
					614200	01	- za socijalno ugrožene penzionere	300.000	300.000	300.000	300.000		
						01	- za ugrožene građane preko 60 godina starosti koji nisu ostvarili pravo na penziju	70.000	70.000	70.000	70.000		
				2.5.4.5.	614200	04	Podrška mjerama readmisije	2.215	2.300	2.300	2.300		
				2.5.4.6.	614200	01	Pomoć u plaćanju užina učenicima osnovnih škola sa područja općine Centar u stanju socijalne potrebe i za štíćenike Doma Bjelave	220.000	220.000	220.000	220.000		
				2.5.4.7.	614200	01	Pomoć za privremeni smještaj socijalno ugroženih porodica	45.000	50.000	50.000	50.000		
				2.5.4.8.	614200	01	Finansiranje ukopa lica koja nemaju bliže srodnike	4.000	5.000	5.000	5.000		
				2.5.4.9.	614200	01	Obezbijedenje zdravstvene zaštite za lica u stanju socijalne potrebe	30.000	35.000	35.000	35.000		
				2.5.4.11.	Podrška mjerama natalitetne politike					190.000	190.000	190.000	190.000
					614200	01	- za pomoć porodiljama	129.016	130.000	130.000	130.000		
						01	- jednokratne novčane pomoći u žalbenom postupku za porodice sa troje i više djece	984	0	0	0		
						01	- za sufinansiranje vantjelesne oplodnje	60.000	60.000	60.000	60.000		

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
				2.5.4.12.	Podrška osobama pod supsidijarnom/ međunarodnom zaštitom:			10.436	8.200	8.800	8.800
					614200	04	- za socijalnu zaštitu putem Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice	5.000	5.000	5.000	5.000
							- za školovanje djece sa statusom izbjeglica i supsidijarne zaštite putem organizacije CRS	5.436	3.200	3.800	3.800
		2.5.5.	Razvoj institucionalnih i vanistitucionalnih oblika socijalne zaštite	2.5.5.1.	Podrška ustanovama za socijalnu zaštitu građana			70.000	100.000	100.000	100.000
					614100 615100	01	- javnim ustanovama socijalne zaštite za aktivnosti i projekte socijalne zaštite putem javnog poziva	70.000	100.000	100.000	100.000
		2.5.7.	Unapređenje uslova aktivnog življenja za osobe treće dobi	2.5.7.1.	614300	01	Podrška radu i aktivnostima Centara za zdravo starenje	230.000	160.000	160.000	160.000
							- za projekte i aktivnosti	200.000	130.000	130.000	130.000
							- za režijske troškove	30.000	30.000	30.000	30.000
		2.5.8.	Poboljšanje položaja žena	2.5.8.1.	614200	01	Podrška za samozapošljavanje žena i dugoročno nezaposlenih, u skladu s GAP	50.000	50.000	50.000	70.000
		2.5.9.	Ažurirati program rješavanja problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite	2.5.9.1.	821200	01	Sufinansiranje izgradnje četiri stambene jedinice kolektivnog stanovanja u naselju Gorica	200.000	20.000	0	0
		2.5.10	Održavanje stambenog fonda za rješavanje stambenih potreba	2.5.10.1.	614500	01	Nužne opravke na stambenim zgradama (putem upravnika)	100.000	50.000	50.000	50.000
				2.5.10.3.	613900	01	Reimenovanje i numeracija ulica i objekata	5.000	10.000	10.000	10.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
			građana	2.5.10.4.	614200	01	Uređenje fasada na objektima kolektivnog stanovanja - uklanjanje grafita	1.000	10.000	10.000	10.000
	2.6.Unapređenje položaja mladih	2.6.1.	Podrška stambenom zbrinjavanju mladih	2.6.1.1.	614200	01	Podrška stambenom zbrinjavanju mladih	100.000	70.000	50.000	50.000
		2.6.2.	Razvoj podsticajnog okruženja za samozapošljavanje mladih	2.6.2.1.	613900 614200	01	Transfer mladima za zapošljavanje, samozapošljavanje i sticanje radnog iskustva	206.000	207.000	207.000	237.000
		2.6.3.	Razvoj svijesti mladih o značaju kreativnog provođenja slobodnog vremena i pružanje podrške mladim u organizaciji kulturnih i sportskih aktivnosti i događaja	2.6.3.1.	614300	01	Podrška aktivizmu mladih	30.000	30.000	30.000	30.000
				2.6.3.2.	614200	01	Podrška mladima za mobilnost	30.000	30.000	30.000	30.000
				2.6.3.3.	614100	01	Finansiranje projekata za mlade putem JU Centar kulture i mladih	50.000	50.000	50.000	50.000
				2.6.3.4.	Strategija prema mladim (implementacija projekata)		20.000	20.000	20.000	20.000	
					614100	01	-za obilježavanje Dana mladih općine Centar Sarajevo	20.000	20.000	20.000	20.000
		2.7. Razvoj partnerstva sa organizacijama civilnog društva OCD	2.7.1.	Finansiranje projekata koji su u skladu sa ciljevima Opštine	2.7.1.1.	614300	Podrška razvoju i unapređenju organizacija civilnog društva		740.000	505.000	505.000
	01						- finansiranje projekata organizacija civilnog društva putem javnog poziva Općine Centar	100.000	100.000	100.000	100.000
	01						- finansiranje organizacija civilnog društva putem javnog poziva čije su aktivnosti usmjerene na rad sa djecom u alternativnoj brizi, detekcijom poremećajau ranom rastu i razvoju , žrtvama porodičnog nasilja i pravima osoba sa intelektualnim teškoćama	160.000	120.000	120.000	120.000
						01	- finansiranje sportskih organizacija putem javnog poziva	300.000	100.000	100.000	150.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD 2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
						01	- karitativnim organizacijama za rad javnih kuhinja putem javnog poziva	40.000	40.000	40.000	40.000
						01	- Crveni križ općine Centar Sarajevo	20.000	25.000	25.000	25.000
						01	- kulturno - umjetnička duštva sa područja općine Centar putem javnog poziva	30.000	30.000	30.000	30.000
						01	- podrška organizacijama u sportu osoba sa invaliditetom	30.000	30.000	30.000	30.000
						01	- sportskim klubovima za postignute rezultate putem javnog poziva	50.000	50.000	50.000	50.000
						01	- sportskim savezima za takmičenja višeg ranga putem javnog poziva	10.000	10.000	10.000	10.000
				2.7.1.3.	614300	01	Podrška aktivnostima u okviru Centra za pomoć porodicama djece i osobama sa poteškoćama u razvoju	100.000	80.000	80.000	80.000
3. Održivo upravljanje okolišem i infrastrukturni m resursima u skladu sa principima zelene tranzicije	3.1. Upravljanje i obnavljanje nefinansijske imovine i pokrivenost planskom dokumentacijom cijelog područja Opštine	3.1.1.	Izrada nove i inoviranje postojeće prostorno - planske dokumentacije	3.1.1.1.	Izrada planske dokumentacije prostornog uređenja:			397.000	220.000	220.000	220.000
					613900	03	- stručne usluge za pripremu podloga za izradu regulacionih planova	197.000	100.000	100.000	100.000
					614100	03	- izrada i dopuna regulacionih planova i urbanističkih projekata putem Zavoda za planiranje razvoja KS sa krajnjim ciljem stvaranja kvalitetnih uslova življenja i zaštite čovjekove okoline	200.000	120.000	120.000	120.000
				3.1.1.2.	Izrada studija, konkursa i projektne dokumentacije kapitalnih projekata			678.000	360.000	380.000	360.000
					613900	01	- stručne usluge izrade studija, izrada i revizija projektne dokumentacije za projekte visokogradnje	118.000	80.000	100.000	100.000
					613900	01	- stručne usluge - konkursi za investicione projekte	70.000	30.000	30.000	30.000
					613900	01	- idejni projekt odvodnje otpadnih voda	30.000	0	0	0

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
					821500	03	- usluge izrade i revizije projektne dokumentacije za projekte niskogradnje	250.000	230.000	230.000	230.000
					821500	03	- izrada dokumentacije vodozaštitnih zona oko lokalnih izvorišta na području općine i izvorišta kojima upravlja Općina Centar	40.000	20.000	20.000	0
					821500	01	- izrada investiciono tehničke dokumentacije za teniske terene Zetra	10.000	0	0	0
					613900	03	- stručne usluge za izradu elaborata o inženjersko-geološkim i geomehničkim karakteristikama terena za potrebe sanacije klizišta	160.000	0	0	0
		3.1.2.	Prenos zemljišta za realizaciju planova	3.1.2.1.	821100	03	Nabavka zemljišta i eksproprijacija nekretnina	2.000.000	1.000.000	1.000.000	1.200.000
		3.1.3.	Sprečavanje bespravne izgradnje	3.1.3.1.	613700 613900	01, 03	Suzbijanje bespravne gradnje na području općine Centar Sarajevo (rušenje ruševnih i bespravnih objekata, uklanjanje opasnosti i zatvaranje objekata nakon bespravnih intervencija)	350.000	110.000	110.000	150.000
		3.1.4.	Učinkovito upravljanje i obnavljanje kapaciteta nefinansijske imovine Općine (poslovno-stambeni fond, objekti i oprema)	3.1.4.1.	615500	03	Sanacija zajedničkih dijelova stambenih objekata u kojima je Općina vlasnik	13.000	15.000	20.000	20.000
				3.1.4.2.	821600	01, 03	Sanacija općinskih stanova	414.468	163.000	128.000	138.000
				3.1.4.3.	Unapređenje stanja poslovnih prostora Općine Centar			608.000	400.000	460.000	560.000
					821600	01	- sanacija i uređenje u skladu sa odlukom kojom je regulisano raspolaganje poslovnim prostorima Općine	600.000	340.000	400.000	500.000
						01	- investiciono održavanje - rekonstrukcija poslovnih prostora - ambulantni porodične medicine	8.000	50.000	50.000	50.000
		615500	01	- transferi upravniciima za učešće u sanaciji zajedničkih dijelova objekata u kojima općina upravlja poslovnim	0	10.000	10.000	10.000			

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA			
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.	
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE									
							prostorima					
				3.1.4.5.	821300	01	Nabavka hardvera (računarska i ostala elektro oprema)	150.000	200.000	400.000	450.000	
				3.1.4.6.	Nabavka novih i unapređenje postojećih softvera, licenci i informacionih sistema				390.000	315.000	360.000	510.000
					821500	01	- nabavka novih i unapređenje postojećih softvera, licenci i informacionih sistema za rad općinskih službi		300.000	250.000	300.000	450.000
						02	- nabavka novih i unapređenje postojećih softvera, licenci i informacionih sistema za rad katastra Općine		90.000	65.000	60.000	60.000
				3.1.4.7.	821600	01	Investiciono održavanje i proširenje računarske mreže (pasivne mrežne opreme)	10.000	10.000	10.000	10.000	
				3.1.4.8.	821300	01	Nabavka namještaja i opreme	131.023	70.000	130.000	130.000	
				3.1.4.9.	821600	01, 04	Investiciono održavanje zgrade sa sanacijom fasade, mjesnih zajednica i drugih objekata u vlasništvu;	1.250.000	690.000	527.000	400.000	
				3.1.4.10.	821200	02, 03	Izgradnja poslovnog objekta sa dvonamjenskim skloništem (raspored akumuliranih sredstava za skloništa)	400.000	0	0	0	
				3.1.4.11.	Podrška radu JP Centar				25.000	250.000	200.000	100.000
					821500	01	- osnivačka ulaganja za JP Općine Centar		25.000	0	0	0
					614400	01	- podrška radu i aktivnostima JP Centar		0	250.000	200.000	100.000
	3.2. Unapređenje energetske efikasnosti	3.2.1.	Sufinansiranje utopljanja zgrada i individualnih objekata	3.2.1.1.	615200	03	Sufinansiranje izrade termo fasada zgrada i utopljanje objekata individualnog i kolektivnog stanovanja u skladu sa odlukama;	610.904	200.000	200.000	200.000	

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
				3.2.1.2.	613900	01	Izrada energetskih audita za stambene objekte kolektivnog stanovanja	7.000	8.000	8.000	8.000
	3.3. Pобоljšanje vodosnabdijevanja, upravljanja otpadnim i oborinskim vodama i uređenje vodotokova	3.3.1.	Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja vodovodne i kanalizacione mreže na području Opštine Centar u skladu sa projektom "Čista Miljacka"	3.3.1.1.	Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja vodovodne i kanalizacione mreže na području Općine			3.064.000	1.045.000	1.102.000	1.185.000
					615400	03	- za projektovanje, rekonstrukciju i sanaciju postojeće vodovodno- kanalizacione mreže putem KJKP Vodovod i kanalizacija	490.000	895.000	952.000	1.035.000
					615400	03, 04	- za rekonstrukciju vik mreže u ulici Mice Todorović	444.000	0	0	0
					821500	03, 04	- ulaganje u infrastrukturu javnih komunalnih preduzeća - rekonstrukcija i sanacija vik mreže u ulici Hiseta	850.000	0	0	0
					821500	03	- ulaganje u infrastrukturu javnih komunalnih preduzeća - rekonstrukcija i sanacija vik mreže u ulici Behar i MZ Soukbunar	380.000	0	0	0
					615400	03	- za projektovanje, izgradnju i rekonstrukciju vodovodno-kanalizacione mreže za investicione projekte	900.000	150.000	150.000	150.000
				3.3.1.2.	Uređenje i održavanje lokalnih komunalnih objekata vodosnabdjevanja:			114.260	85.000	84.900	86.000
					614100	01	- monitoring zdravstvene ispravnosti vode za šest lokalnih rezervoara putem Zavoda za javno zdravstvo	5.000	9.000	9.000	10.000
					613900	01	- mjesečna kontrola kvaliteta vode za šest lokalnih rezervoara putem redovnih kontrola i dezinfekcije od strane obučenog lica	12.000	12.000	12.000	12.000
					613700	01	- izdaci za usluge i materijal redovnog održavanja lokalnih rezervoara	6.000	8.000	8.000	8.000
					613700	01, 02	- Izdaci za usluge tekućeg održavanja vodovoda Nahorevo	91.260	56.000	55.900	56.000
				3.3.1.3.	Izgradnja i održavanje objekata vodosnabdjevanja rubnih naselja općine vodom			50.000	0	500.000	500.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
					615400	04	- za vodosnabdjevanje i kanalizacionu mrežu lokaliteteta Alapi - Radava	50.000	0	500.000	500.000
				3.3.1.4.	821600	03, 04	Regulacija toka potoka Sušica	50.000	600.000	600.000	0
	3.4. Unapređivati integralno upravljanje otpadom i sistem cirkularne ekonomije	3.4.1.	Planiranje i uređenje lokacija za selektivno prikupljanje otpada	3.4.1.1.	614400	03	Obezbijeđenje higijenskih uslova odlaganja otpada - postavljanje kontejnera sa nadstrešnicama, podzemnih kontejnera, zelenih otoka - reciklažnih zvona, čišćenje divljih deponija i održavanje javne higijene na putevima koji nisu u redovnom održavanju	40.000	80.000	80.000	80.000
	3.5. Razvoj nove i unaprijeđenje postojeće saobraćajne infrastrukture	3.5.1.	Rekonstrukcija postojeće saobraćajne infrastrukture prema usvojenim planovima	3.5.1.1.	Izgradnja nove saobraćajne infrastrukture na području općine Centar			1.989.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
					821200	02, 03, 04	- izgradnja nove saobraćajne infrastrukture	1.640.000	900.000	1.000.000	1.000.000
					821600	03	- investiciono uređenje ulice Radićeva	309.000	100.000	0	0
					821600	03	- urbana rehabilitacija ulice Musala	40.000	0	0	0
				3.5.1.2.	Sanacija i rekonstrukcija ulica u nadležnosti Općine kao upravitelja ulica			3.567.283	2.270.000	2.307.000	2.702.000
					613700	02, 03	- usluge ljetnog - redovnog održavanja cesta (ophodnja i sanacija udarnih rupa)	711.000	800.000	800.000	900.000
					821600	02, 03	- rekonstrukcija i investiciono održavanje ulica u nadležnosti upravitelja Općine Centar	2.215.428	1.170.000	1.207.000	1.502.000
					821600	03	- rekonstrukcija i investiciono održavanje ulica u nadležnosti upravitelja Općine Centar - ulice sa parkiralištima	640.855	300.000	300.000	300.000
				3.5.1.3.	821600	03	Postavljanje saobraćajne signalizacije	100.000	100.000	100.000	100.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
		3.5.2.	Izgradnja podzemnih garaža	3.5.2.1.	821200	01	Projektovanje i izgradnja javnih garaža i montažnih javnih garaža	15.000	0	0	0
	3.6. Uređenje, infrastrukturno opremanje i zaštita javnih prostora	3.6.1.	Hortikulturno uređenje, održavanje i opremanje parkovskih i drugih zelenih površina	3.6.1.1.	Izgradnja i uređenje parkovskih površina			236.300	160.000	60.000	60.000
					614400	03	- tekuće održavanje parka Jezero	60.000	60.000	60.000	60.000
					821600	03	- revitalizacija parka Kemal Monteno	50.000	0	0	0
				821600	03	- investiciono uređenje parka Hastahana	126.300	100.000	0	0	
		3.6.1.2.	614400	03	Uređenje i održavanje javnih zelenih površina i sportskih igrališta primjerenih urbanoj sredini i sprečavanje propadanja prirodnog naslijeđa	200.000	200.000	200.000	200.000		
		3.6.2.1.	Izgradnja i održavanje spomen obilježja:			1.000	0	0	0		
			821200	01	- izgradnja jedinstvenog spomen obilježja Ljiljan	1.000	0	0	0		
			3.6.2.4.	Uređenje i opremanje javnih prostora			465.450	352.000	437.000	307.000	
				821500	01	- postavljanje i sanacija bisti zaslužnih građana	15.000	0	0	0	
				613700	03	- usluge čišćenja grafita na javnim površinama	1.000	20.000	20.000	20.000	
				613700	03	- usluge tekućeg održavanja parcela u vlasništvu općine	0	35.000	10.000	10.000	
				821600	01	- sanacija Biblioteke na otvorenom	3.000	0	0	0	
		613700		01	--usluge tekućeg održavanja komunalnih objekata i prostora u vlasništvu Općine	30.000	30.000	30.000	50.000		

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
					613900	01	- usluge ukrašavanja javnih prostora	10.000	10.000	10.000	10.000
					821600	01	- investiciono održavanje nadstrešnica na autobuskim stajalištima	30.000	20.000	20.000	20.000
					613400	01	- nabavke i održavanja planinske signalizacije/ turističke infrastrukture (putokazi, drveni bilbordi,navigacije)	3.000	7.000	7.000	7.000
					821200	01	- izgradnja hair česme	35.450	20.000	30.000	30.000
					613700	01	- tekuće održavanje fontana, javnih česmi i javnih satova	3.000	5.000	5.000	5.000
					613700	03	- tekuće održavanje automatskih rampi, potopnih stubića, aparata i drugog mobilijara	4.000	5.000	5.000	5.000
					821300 821600	03	- nabavka opreme i investiciono održavanje automatskih rampi, potopnih stubića, prepreka, aparata, brojila	95.000	50.000	50.000	50.000
					613700 821600	01	- tekuće i investiciono održavanje kosog lifta na Ciglanama	87.000	80.000	80.000	80.000
					615100	01	- plaćanje troškova izdavanja novih energetskih saglasnosti i povećanje angažiranih snaga za sistem javne rasvjete na području općina	19.000	20.000	20.000	20.000
					821200	01	- izgradnja objekta na lokalitetu Mrkovići	130.000	50.000	150.000	0
				3.6.2.5.	821200	03	Arheološki park Kalin hadži Alijine džamije	340.000	0	0	0
				3.6.2.7.	Infrastrukturno uređenje područja RP Šip			2.441.391	1.000.000	700.000	700.000
					821200	04	- Inovacijsko-tehniološki park Šip (projekt infrastrukturnog uređenja poslovne zone Šip) putem Zavoda za	500.000	500.000	500.000	500.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
							izgradnju KS (IT saobraćajnica)				
						03	- uređenje lokaliteta Šip prema programu uređenja u skladu sa planskom dokumentacijom u obuhvatu RP Šip (prema naplaćenim sredstvima naknade za izgradnju saobraćajnice, javne rasvjete, igrališta i drugi projekti uređenja);	1.938.525	500.000	200.000	200.000
					615100	05	- transfer Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo - infrastrukturno uređenje Šipa (preostale obaveze po rješenjima)	2.866	0	0	0
				3.6.2.8.	821200	03	Izgradnja, rekonstrukcija i nadogradnja javne rasvjete	837.365	500.000	500.000	500.000
				3.6.2.9.	Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja stepeništa, platoa, pristupnih i pješačkih staza i ograda			2.714.000	890.000	1.260.000	1.285.000
					821600	03	- rekonstrukcija, sanacija i izgradnja stepeništa, platoa, pristupnih i pješačkih staza i ograda	2.314.000	890.000	1.260.000	1.285.000
						03, 04	- sanacija pješačke staze u ulici Hiseta	400.000	0	0	0
				3.6.2.10.	Rekonstrukcija šetnice (Veliki park - crkva na Marijin dvoru)			159.517	550.000	0	0
					821600	03, 04	- šetnica 2. faza - ulica Maršala Tita	70.000	550.000	0	0
						03	- sanacija trga Karla Paržika (dodatni radovi)	89.517	0	0	0
				3.6.2.11.	613700	02	Zimsko održavanje lokalnih i nekategorisanih ulica	730.000	700.000	700.000	700.000
				3.6.2.12.	614400	01	Unapređenje komunalne zoohigijene (zbrinjavanje i zaštita napuštenih životinja)	30.000	50.000	50.000	50.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
	3.7. Povećati otpornost na krize	3.7.1.	Poboljšati funkcionisanje sistema zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća	3.7.1.1.	Jačanje kapaciteta civilne zaštite Opštine Centar			384.755	416.500	438.500	427.500
					613900 614200	02	- pripremanje i obuka štabova civilne zaštite (OŠCZ i štabovi CZMZ)	179.000	179.000	179.000	180.000
					614200	02	- pripremanje i obuka građana i struktura civilne zaštite	20.000	20.000	20.000	20.000
					613400	02	- nabavka radne odjeće i obuće za članove formiranih struktura civilne zaštite	0	0	10.000	0
					614200	02	- obilježavanje 1. Marta - Dana civilne zaštite	0	0	2.000	0
					614200	01	- podrška radu Policijske uprave Centar - izbor Naj policajca	2.500	2.500	2.500	2.500
					614300	01	- podrška radu DVD Bjelave	150.000	150.000	160.000	160.000
					615100	01	- sufinansiranje zajedničke profesionalne vatrogasne jedinice Kantona Sarajevo	13.255	50.000	50.000	50.000
					614300	01	- podrška Gorskoj službi spašavanja- stanica Sarajevo za redovne aktivnosti i operativne troškove	20.000	15.000	15.000	15.000
				3.7.1.2.	Projekti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i neraspoređena rezerva			15.473.477	2.346.000	2.350.000	2.390.000
					615100	02	- podrška drugim općinama/gradovima za zaštitu i spašavanje građana	370.000	350.000	350.000	370.000
					614200	02	- saniranje dijela šteta nastalih prirodnim i drugim nesrećama – neraspoređena rezerva	10.714.049	0	0	0
					614200	02	- podrška realizaciji specijaliziranih vježbi u oblasti civilne zaštite	5.000	5.000	5.000	5.000
					613900 614200	02	- otklanjanje i saniranje posljedica nastalih u proglašenim uslovima prirodne i druge nesreće	1.505.000	1.636.000	1.640.000	1.660.000
					821600	02	- finansiranje hitnih intervencija i preventivnih mjera koje se provode sa	120.000	120.000	120.000	120.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA						
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.				
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE												
							<i>ciljem zaštite ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća</i>								
					821600	02	- saniranje šteta na ulicama usljed padavina i bujica na lokalitetu MZ Pionirska dolina (sanacija štete nakon proglašenog stanja nesreće zbog poplava iz 2023. godine)	739.428	0	0	0				
					821600	02, 04	- saniranje šteta na koritu Koševskog potoka i pritoka (sanacija štete nakon proglašenog stanja nesreće zbog poplava iz 2023. godine) na lokalitetu MZ Pionirska dolina i MZ Nahorevo	1.760.000	0	0	0				
					614200	02	- finansiranje hitnih mjera za spašavanje - izdaci za prinudni smještaj građana	30.000	30.000	30.000	30.000				
					613600	02	- usluge unajmljivanja prostora za smještaj repetitora	5.000	5.000	5.000	5.000				
					613200 613400 613700	02	- nabavka, opravka i održavanje opreme i sitnog inventara civilne zaštite	225.000	200.000	200.000	200.000				
					3.7.1.3.	Projekti zaštite i održavanja skloništa					229.428	105.000	105.000	105.000	
					613200 613700	02, 03	- tekuće i investiciono održavanje i režijski troškovi za skloništa	229.428	105.000	105.000	105.000				
					3.7.1.4.	821300	02	Nabavka opreme za formirane strukture civilne zaštite	1.765.000	1.237.000	1.230.000	1.245.000			
				3.7.2.	Osigurati zaštitu i funkcionisanje kritične infrastrukture	3.7.2.1.	615100	02, 03	Sanacija klizišta	1.947.000	400.000	350.000	350.000		
						3.7.2.2.	Sanacija i održavanje korita vodotokova					1.010.000	498.000	492.000	215.000
							821600	02, 03	- regulacija i sanacija Koševskog potoka - čišćenje i preventivne mjere zaštite	1.010.000	498.000	492.000	215.000		
						3.7.2.3.	Zamjena dotrajale i izgradnja nove elektroenergetske i gasne infrastrukture					241.000	40.000	38.000	38.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD 2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
					615400	01	- Transfer JP Elektroprivreda	206.000	10.000	8.000	8.000
						03	- Transfer KJKP Sarajevogas	35.000	30.000	30.000	30.000

OSTALI PROGRAMI:

OSTALI PROGRAMI		POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
naziv programa		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2024.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2024.	2025.	2026.	2027.
Administrativna podrška za osiguranje uslova za efikasno obavljanje funkcija i rada Općine		4.1.1.	Izvršenje sudskih presuda			795.000	405.000	440.000	555.000
			613900	01	- kamate i sudski troškovi	195.000	155.000	180.000	255.000
			614800	01	- naknade za povrat po sudskim presudama, sudskim i vansudskim nagodbama	600.000	250.000	260.000	300.000
		4.1.2.	614100	01, 04	Općinska izborna komisija za provođenje i finansiranje izbora	50.000	200.000	30.000	170.000
		4.1.3.	614300	01	Finansiranje parlamentarnih grupa	200.000	200.000	200.000	200.000
		4.1.4.	Naknade za rad u Općinskom vijeću i tijelima Općinskog vijeća			745.000	815.000	785.000	815.000
			613900	01	- izdaci za naknade skupštinskih zastupnika	385.000	385.000	385.000	385.000

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR				PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA				
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.	
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE									
						01	- izdaci za rad komisija Općinskog vijeća	315.000	350.000	350.000	350.000	
						01	- izdaci za članove izborne komisije	35.000	70.000	40.000	70.000	
					614200	01	- izdaci za dobrovoljno zdravstveno i PIO osiguranje vijećnika	10.000	10.000	10.000	10.000	
				4.1.5.	Podrška radu lokalne i mjesne samouprave				191.000	205.000	205.000	205.000
					613900	01	Naknade za rad savjeta mjesnih zajednica	190.000	200.000	200.000	200.000	
					613900	01	Projekt izbor najbolje mjesne zajednice i savjeta mjesne zajednice	1.000	5.000	5.000	5.000	
				4.1.6.	611000; 612000 613980; 614200	01	Bruto plaće, naknade troškova i druge isplate zaposlenicima	11.561.394	11.597.280	11.707.800	11.975.120	
				4.1.7.	Menadžment ljudskih potencijala - povećanje efikasnosti rada uposlenika				110.000	110.000	110.000	110.000
					613900	01	- poboljšanje zdravstvenog stanja uposlenika	80.000	80.000	80.000	80.000	
						01	- stručno usavršavanje državnih službenika i namještenika	30.000	30.000	30.000	30.000	
				4.1.8.	Razvoj i upravljanje IT sistemima Općine				232.000	292.000	302.000	312.000
					613300	01	- održavanje i upravljanje javnim komunikacijskim (internetskim) vezama	122.000	122.000	122.000	122.000	
					613900	01	- održavanje informacionih sistema, usluge systemske podrške i održavanje i upravljanje web stranicom Općine	110.000	170.000	180.000	190.000	

STRATEŠKI OKVIR - VEZA SA STRATEGIJOM RAZVOJA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA PERIOD2021.-2027. GODINE				POSTOJEĆI BUDŽETSKI OKVIR					PROJEKCIJE DOKUMENTA OKVIRNOG BUDŽETA		
STRATEŠKI CILJ	PRIORITET	PROGRAM / MJERA		ŠIFRA PROJEKT A BUDŽET 2025.	EKONOMSKI KOD	Fond (izvor sredstava)	BUDŽETSKI PROJEKTI / AKTIVNOSTI	BUDŽET 2025.	2026.	2027.	2028.
		ŠIFRA MJERE	NAZIV PROGRAMA / MJERE								
				4.1.9.	Podrška transparentnosti i javnosti rada Općine			25.000	25.000	25.000	25.000
					613900	01	- usluge medija za praćenje rada Općine	25.000	25.000	25.000	25.000
				4.1.10.	613000	01, 03, 04	Izdaci za materijal i usluge	2.268.184	2.190.600	2.254.055	2.304.000
				4.1.11.	614800	01,02, 03	Izdaci za povrate više i pogrešno uplaćenih sredstava	887.906	50.000	50.045	58.000
				4.1.12.	613900	03	Izdaci za rad komisija za tehnički prijem objekata i drugih posebnih komisija (finansiranje iz sredstava uplata investitora)	220.000	220.000	220.000	220.000

Procjena zaduživanja i upravljanja dugom

Općina u narednom periodu, prema Dokumentu okvirnog budžeta, nije planirala kreditna zaduživanja tako da se u DOB-u ne prikazuju niti se mogu dati procjene javnog duga i njegove implikacije na budžete narednih godina.

Eventualna kreditna zaduženja bit će, u skladu sa propisima, definirana godišnjim odlukama o izvršenju budžeta, što uključuje i mogućnosti zaduživanja Općine na tržištu kapitala kroz emisiju vrijednosnih papira (municipalne obveznice) uz izuzetnu opreznost u uslovima inflacije zbog potencijalnog povećanja kamatnih stopa kao cijene novca.

U okviru segmenta upravljanja javnim dugom, u FBiH je u toku procedura usvajanja novog Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama kojim bi se utvrđivali pragovi zaduženosti u odnosu na BDP i pojačala kontrola nad zaduživanjem te osigurati odgovornije, transparentnije i efikasnije upravljanje javnim resursima.

OPĆINSKI NAČELNIK
Srđan Mandić

Broj: 04-11-4155/25

Datum: 27.06.2025. godine